

המכתה

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על התורה ומועדי השנה

עם לקוטי התפלות

גליון 135

פרשת לך לך תשפ"ב

עניני 'גשמים' - לימות הגשמים

הדפסת הגליון נתנדב

לרפואת

מרת

דבורה אסתר

בת רחל תחי'

רפואה שלימה בקרוב
בכל רמ"ח אבריה ושס"ה גידיה

האזרה
האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת

בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָאָה

דְּעִרְתִּיָּדָא
לְאִתְגַּלְיָא
לְעִרְתִּי־דְלָבָא

יו"ל בעו"ה ע"י

מכון אור האזרות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרֻשַׁת לֶךְ לֶךְ

לְעִבּוּד־תִּיבוּרָא - קַבֵּל מִה' לֵב שֶׁל מַעֲלָה,
שֶׁנִּקְרָא: "סֵפֶר הַזְכָּרוֹן" (מִלְאָכִי ג, טז).

וְאִזּוּ לֹא הָיוּ שׁוֹם צְדִיקִים בְּעוֹלָם, וְהָיָה
נִכְתָּב עַל ה' לֵב, מִה שֶׁחֲדָשׁוּ הַנְּשָׁמוֹת
קִדְּם הַבְּרִיאָה.

וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'אַבְרָהָם אַבְיָנוּ': 'צוּר', כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (יִשְׁעִיָּה נא, א): "הַבֵּיטוּ אֶל
צוּר הַצְּבֹתֵם", "זֶה אַבְרָהָם" (רש"י שָׁם) - כִּי
הוּא בְּחִינַת: "צוּר לְבָבִי" (תְּהִלִּים עג, כו), כִּי לֹא
הָיָה לוֹ רַק לֵב חוֹשֵׁק לְהִשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן כָּל הַגֵּרִים נִקְרָאִים עַל שְׁמוֹ,
וְנִקְרָאִים (תְּהִלִּים מז, י): "נְדִיבֵי
עַמִּים עִם אֱלֹקֵי אַבְרָהָם", בְּחִינַת (שְׁמוֹת לה,
כב): "נְדִיב לֵב" (אַבְרָהָם נִקְרָא 'נְדִיב', הַיֵּאָדָּה מִה דָּאֵת
אָמַר: 'נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹקֵי אַבְרָהָם'. שִׁיר-
הַשִּׁירִים רָבָה ז, ה) - כִּי אֵין לָהֶם רַק מִה שֶׁלָּפָם
נִכְסָף לְהִשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹ 'אַבְרָהָם'.

ד.

(ח"ב הַשְּׂמֵטָה בְּתַחֲלַת הַסֵּפֶר)

"אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם" (יחזקאל לג, כד) -
שֶׁ'אַבְרָהָם' עָבַד הַשֵּׁם, רַק עַל-יְדֵי
שֶׁהָיָה 'אֶחָד', שֶׁחָשַׁב בְּדַעְתּוֹ: "שֶׁהוּא רַק
יְחִידֵי בְּעוֹלָם!" - וְלֹא הִסְתַּכֵּל כָּלֵל עַל בְּנֵי-
הָעוֹלָם, שֶׁסָּרִים מֵאַחֲרֵי הַשֵּׁם, וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ,
וְלֹא עַל אֲבִיו וְשָׂאֵר הַמוֹנְעִים - רַק כְּאִלּוּ הוּא
'אֶחָד' בְּעוֹלָם!

וְכֵן כָּל הַרוֹצֵה לְכַנֵּס בְּעִבּוּד־תִּיבוּרָא - אֵי-
אֶפְשָׁר לוֹ, כִּי-אִם עַל-יְדֵי בְּחִינַת זו,

"לֶךְ לֶךְ מֵאַרְצֶךָ וּמִמּוֹלַדְתֶּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ,
אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ" (בְּרֵאשִׁית יב, א)
"אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם" (יחזקאל לד, כג)
"הַבֵּיטוּ אֶל צוּר הַצְּבֹתֵם וְגו' הַבֵּיטוּ אֶל
אַבְרָהָם אַבְיָנֵם וְאֶל שְׂרָה תַחּוּלְלֵכֶם, כִּי אֶחָד
קִרְאתִיו וְאַבְרָכְהוּ וְאַרְבֶּהוּ" (יִשְׁעִיָּה נא, א-ב)

א.

(ח"א מד)

'אַבְרָהָם' הוּא רֵאשׁוֹן לְהַשְּׁגַת 'אָרֶץ-
יִשְׂרָאֵל', כְּדֹאֵיתָא בְּזֵהָר (לֶךְ-לֶךְ
עח): "תִּקַּל בְּתַקְלָא עַד דְּאֵתְגַלִּיא לָהּ".

לְשַׁקֵּל וְצָרַף בְּמֵאזְנֵי שַׁכְלוֹ, וְהַשְּׁגִיחַ וְהַתְּבוּנָה, לְעַמֵּד עַל
בְּרוּר מִהוּת אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל - וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַשְׁיִגוֹ וְלַעֲמֵד
בְּדָבָר. כִּיִּן שָׂרָאָה הַקְּדוּשָׁתִּיבְרוּךְ-הוּא הַתְּעוּרְרוּתוֹ
וְהַשׁוֹקֵתוֹ, מִיָּד נִגְלָה עָלָיו וְאָמַר לוֹ: "לֶךְ לֶךְ" וְכו' - לְחַקֵּר
וְלְדַעַת שְׂרֵשׁ נִשְׁמַתָּךְ וְכו' - וְנִגְלָה לוֹ סֵפֶר יְצִירָה וְכו',
וּמִשָּׁם הַשְּׁיִג אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְכו' וְכו'. (עַל-פִּי פְּרוּשׁ מְתוּק
מִדְּבַשׁ, עַזְרָשָׁם).

ב.

(ח"א מח)

'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' סִגְלָה לְבָנִים, כְּמוֹ
שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (רֵאשִׁי-הַשְּׁנָה
טז: עַל בְּרֵאשִׁית יב, א): "לֶךְ לֶךְ מֵאַרְצֶךָ" -
"וְשָׁם תִּזְכֶּה לְבָנִים" (רש"י בְּרֵאשִׁית שָׁם) - כִּי
"נַחֲלַת ה' בָּנִים" (תְּהִלִּים קכז, ג).

ג.

(ח"א קמב)

'אַבְרָהָם' שֶׁהָיָה "רֵאשׁ לְגֵרִים" (סְפָה מַט: חֲגִיגָה ג), וְלֹא הָיָה לוֹ מְמִי לְלַמֵּד,
וְלֹא הָיָה לוֹ רַק ה' לֵב, שֶׁחָשַׁק מְאֹד

שִׁיחֶשֶׁב: "שְׂאִין בְּעוֹלָם כִּי אִם הוּא לְבַדּוֹ
יְחִידִי בְּעוֹלָם!"

וְלֹא יִסְתַּכַּל עַל שׁוּם אָדָם הַמוֹנְעוֹ, כַּגּוֹן
אָבִיו וְאִמּוֹ, אוֹ חוֹתְנָו, וְאִשְׁתּוֹ, וּבְנָיו,
וּכְיוּצָא. אוֹ הַמְּנִיעוֹת שֵׁישׁ מִשְׂאֵר בְּנֵי-
הָעוֹלָם, הַמְּלַעֲיָגִים וּמְסִיתִים וּמוֹנְעִים
מֵעֲבוּדָתוֹ יִתְפָּרֵךְ. וְצָרִיךְ שְׂכָא יְחוּשׁ וַיִּסְתַּכַּל
עֲלֵיהֶם כָּלֵל, רַק יִהְיֶה בְּבַחֲיַנְתּוֹ: "אֶחָד הִיָּה
אֲבָרְהָם", כָּאֵלּוּ הוּא יְחִיד בְּעוֹלָם!

ה.

(שיחות-הַר"ן רלט)

אָמַר: "שְׂכָא כְּמִדַּת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא,
מִדַּת-בְּשָׂרִי-וְדָם" (בְּרִכּוֹת ה. וְעוֹד הִרְבֵּה
בְּש"ס). כִּי הָאָדָם, כְּשֶׁעוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ מְלַבּוֹשׁ,
אֲזִי בְּתַחֲלָה כִּשְׁהוּא חָדָשׁ חָשׁוּב אֲצֵלוֹ בְּיוֹתֵר.
וְאַחֲרֵכֶּךָ כָּל מָה שֶׁמְזַקֵּן אֲצֵלוֹ הַמְּלַבּוֹשׁ,
נִתְקַלְקַל בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר, וְנִתְמַעֵט חֲשִׁיבוֹתוֹ
בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁמְזַקֵּן.

אָבֵל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא, בְּרָא אֶת הָעוֹלָם.
וּבְתַחֲלָה הִיָּה הָעוֹלָם מְקַלְקַל, וְאַחֲרֵ-
כֵּן בְּכָל פַּעַם נִתְתַּקֵּן הָעוֹלָם, וְנִחְשָׁב הָעוֹלָם
אֲצֵלוֹ יוֹתֵר.

כִּי אַחֲרֵכֶּךָ בָּא 'אֲבָרְהָם' 'יִצְחָק' וְ'יַעֲקֹב',
וְאַחֲרֵ כֵּן 'מֹשֶׁה רַבֵּנוּ' עֲלִיּוֹ-הַשְּׁלוֹם וְכוּ'.
וְכֵן בְּכָל פַּעַם בָּאִים צְדִיקִים, וּמִתְקַנִּים בְּכָל
פַּעַם אֶת הָעוֹלָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְנִחְשָׁב בְּכָל
פַּעַם אֲצֵלוֹ יִתְפָּרֵךְ הָעוֹלָם בְּיוֹתֵר. וְאַחֲרֵכֶּךָ
בְּסוּף יְבוֹא מְשִׁיחַ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, וְאֵז יִהְיֶה
גְּמַר תְּקוּן-הָעוֹלָם.

ו.

(חיי-מוהר"ן טו)

פַּעַם-אַחַת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ שְׁנֵדָמָה
לָהֶם: "שְׂרוּצִין וְנִכְסְפִין מֵאֵד

לְבוֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, אִם הֵיוּ יְכוּלִים לְפַעַם
לְשֵׁם בְּהִרְחָבָה, אָבֵל לֹא בַּצַּעַר וְדַחַק!"

וּבִאֲמַת אֵין זֶה רְצוֹן שְׁלָם. כִּי מִי שְׂרוּצָה
לְבוֹא בְּאֲמַת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, צָרִיךְ
לִילְכֵךְ גַּם רַגְלִי, וְכִמּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר לְאֲבָרְהָם
(בְּרֵאשִׁית יב, א): "לֶךְ לְךָ" וְכוּ', "לֶךְ" דִּיקָא.

ז.

(ימי-מוהר"ן ת"ח"ב מט)

סִפֵּר לִי אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמְנוֹ: שֶׁהִיָּה אֲצֵל
רַבֵּנוּ ז"ל בְּעַת שֶׁכָּבַר אֶחָז בְּדַרְךְ
נְסִיעָתוֹ הַקְּדוּשָׁה לְנִסְעַת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל,
וְנִמְצָא אֵז אִישׁ אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמְנוֹ, עֹשִׂיר
קֶצֶת וּמִיָּחָס גָּדוֹל, וְנִתְאַוָּה מֵאֵד לְנִסְעַת עִם
רַבֵּנוּ ז"ל לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְהִרְבֵּה עָלָיו רַעִים
לְבַקֵּשׁ: "שִׁיקָה אוֹתוֹ עִמּוֹ לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל!"

עָנָה וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְהָאִישׁ הַזֶּה: "אַתָּה
חֲפֵץ לְנִסְעַת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, מִפְּנֵי מָה
אֵין אַתָּה נוֹסֵעַ?! - הַשִּׁיב לּוֹ: "אִם תִּקְחוּ
אוֹתִי עִמָּכֶם, אֶסַּע עִמָּכֶם מִיָּד!"

עָנָה רַבֵּנוּ ז"ל וְאָמַר לּוֹ: "מָה טַעַם יֵשׁ לְךָ
שֶׁאַתָּה רוֹצֵה לְנִסְעַת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל,
בְּוֹדָאִי מִכְּרַח שֵׁישׁ לְךָ טַעַם, כִּי הֲלֹא גַם
יִשְׁמַעְאֵלִים וְעַרְבֵיִים נוֹסְעִים לְאֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל?! - וְהַשִּׁיב לּוֹ מָה שֶׁהַשִּׁיב!

וְאַחֲרֵכֶּךָ נִזְדַּעְזַע רַבֵּנוּ ז"ל, וְהִפָּךְ פָּנָיו
מֵאִישׁ הַזֶּה, וְדַבֵּר אֶל הָעוֹלָם
בְּהַתְּלַהּבוֹת גָּדוֹל, וְכָל דְּבָרָיו הֵיוּ כְּגַחְלֵי-אֵשׁ
כְּדַרְכּוֹ, וְעָנָה וְאָמַר: כְּשֶׁרוֹצִים בְּאֲמַת לְבֹא
לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, יֹאמְרוּ: אִם אֶקַּח אוֹתוֹ יִסַּע?
- כֵּן רוֹצִים לְבֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל?

הֲלֹא כְּשֶׁרוֹצִים לְבוֹא לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל,
צָרִיכִין לִילְכֵךְ רַגְלִי - כִּי הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ
אָמַר לְאֲבָרְהָם (בְּרֵאשִׁית יב, א): "לֶךְ לְךָ מֵאֶרֶץ

וּמְמוֹלְדֵתְךָ וְכוּ', אֶל הָאָרֶץ" - "לֶךְ" דִּיקָא, שְׁצַרִּיכִין לִילְךָ דְרַגְלִי' מִמֶּשׁ כְּדִי לְזַבּוֹת לְבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְאָמַר זֹאת בְּהִתְלַהְבוֹת גְּדוֹל מְאֹד.

וְהִנֵּה דְבוּרִים אֵלֶיךָ, חֲזַקוּ אֶת לְבַי מְאֹד, בְּעֵינֵי הַנְּסִיעָה לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

[אֲבַנְיָה־הַבְּרָזֵל, שִׁיחוֹת־וְסִפּוּרִים מִרְבֵּנוּ ז"ל נה: פַּעַם־אַחַת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: "אִם הָיָה לִי רַבִּי כְּמוֹתְכֶם, הָיִיתִי הוֹלֵךְ בְּרַגְלִי!" (וְעוֹן אִיךָ הָאֵב אֵזָא רַעֲבִיךָ, וְדַאֲלִט אִיךָ צוֹפּוּס גְּעָאֲנִיעוּ). וְעַמֵּד שָׁם אֶחָד מִן הַצַּד וְשָׂאֵל לְרַבֵּנוּ ז"ל: "וּבַחֲזָרָה מֵאִי?!" - עֲנֵה לוֹ רַבֵּנוּ ז"ל: "וּבַחֲזָרָה הָיִיתִי רָץ"!] .

[חֵי־מוֹהָר"ן שִׁכַּח: פֶּשֶׁתִּיתִי בְּנַעֲמָרוֹב, וְהָיָה דְרַכִּי לְנֹסַע אֵלָיו ז"ל לְבִרְסָלָב. פַּעַם־אַחַת סִפְרוּ לִי בְּשֵׁמוֹ: שְׂאֵמֶר וְהַקְּפִיד עַל שְׁנוֹסְעִים אֵלָיו בְּעֵגְלוֹת, וְאִין הוֹלְכִים אֵלָיו דְרַגְלִי! - וְנִכְנַס בְּלִבִּי אוֹתוֹ הַדְּבָר הַרְבֵּה, כִּי יָדַעְתִּי: שְׁבוּדָאֵי כְּךָ רָאוּי וְיָפָה לָנוּ לִילְךָ אֵלָיו דְרַגְלִי דִּיקָא, וְהָיִיתִי מִשְׁתַּקֵּק לָזֶה.

וְסַבֵּב הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְזָכִיתִי לִילְךָ אֵלָיו ז"ל בְּרַגְלִי, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְאֵלֹהֵי הַשְּׁלֹשָׁה פְּעָמִים, הַרְוֹחוֹתִים עַל־יָדַי מִה שֶׁהִלְכְתִי בְּרַגְלִים. כַּאֲשֶׁר אָנִי יוֹדֵעַ בְּעַצְמִי: שְׁבָאֵלוֹ הַשְּׁלֹשָׁה פְּעָמִים, אִם לֹא הָיִיתִי מִתְגַּבֵּר לִילְךָ דְרַגְלִי - לֹא הָיִיתִי כָּלֵל אֲצִלוֹ בְּאֵלוֹ הַשְּׁלֹשׁ פְּעָמִים.

בְּרוּךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב לְרַעִים וְלְטוֹבִים שְׂזָכְנוּ לָזֶה. וּמִה שֶׁהַרְוֹחוֹתִי בִּיחוד בְּאֵלוֹ הַשְּׁלֹשׁ פְּעָמִים, מַעֲט מְזָה אָנִי יוֹדֵעַ בְּעַצְמִי, כִּי אָנִי זוֹכֵר עֲדִין מִה שֶׁשִּׁמְעֵתִי אֵז, וְיִתֵּר מְזָה אִם אֲזַכֵּה אֲבַחִין לְעַתִּיד לְבוֹא.

וְכֵן חֲבָרִי רַבִּי נִפְתְּלִי הֵלֵךְ גַּם־כֵּן בְּרַגְלִיו, מִחֻמַּת שְׁשֻׁמַּע דְּבָרִים הַנִּזְכָּר. וְשֶׁאֵר הַחֲבָרִים הָיוּ בָהֶם כַּמָּה עֲנִיִּים שֶׁהִלְכוּ כַּמָּה פְּעָמִים אֵלָיו בְּרַגְלֵיהֶם דְּרָךְ רַחוּק, אֲשֶׁרֵיהֶם אֲשֶׁרִי חֲלָקִים.

אֲבָל אֲנַחְנוּ תַּהֲלָה לְאֵל־הָיָה לָנוּ עַל הוֹצָאוֹת, כִּי הָיִינוּ אֵז בְּנֵי עֲשִׂירִים, רַק מִגְּדֵל הַהַשְׁתַּוְּקוֹת עֲזָרְנוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ שְׂגָם אֲנַחְנוּ הִלְכְנוּ בְּרַגְלֵינוּ דִּיקָא, אֵיזָה פְּעָמִים כַּנִּזְכָּר. וְעַיִן בְּהִלְכוֹת יְבוּס־וְחִלְצָה בְּלִקְוֹטֵי־הַלְכוֹת מִה שֶׁכַּתְּבֵתִי בְּזֶה (הַלְכוֹת גִּטִּין ד, יִיא - מוֹבָא לְקַמּוֹ).

[חֵי־מוֹהָר"ן שִׁכַּח: שְׁמַעְתִּי בְּשֵׁמוֹ שְׂאֵמֶר, עַל אֶחָד שְׁבָא אֵלָיו רַגְלִי: וּמִה אִם "נְבוּכַדְנֶאצַּר הִרְשָׁע שֶׁבְּשִׁבִיל שֶׁהִלְךְ שְׁלֹשׁ פְּסִיעוֹת בְּרַגְלִיו, זָכָה לְמְלוּכָה וּמִמְשָׁלָה

גְּדוֹלָה מְפֻלְגֶת כְּזֹאת" (סִנְהֶדְרִין צו). - כְּשֶׁאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל הוֹלֵךְ לְהַצְדִּיק פְּרָסָה וְיוֹתֵר, כַּמָּה וְכַמָּה יִזְכֶּה עַל־יְדֵי־זֶה, "עַיִן לֹא רָאֵתָה" וְכוּ' (יְשַׁעְיָה סד, ג).

כַּמְדָּמָה שְׂאֵמֶר זֹאת, עַל אִישׁ אֶחָד מִטִּירְהָאוּיָצַע שֶׁהָיָה דְרָכּוֹ בְּכַל־עֵת, לְבוֹא אֵלָיו דְרַגְלִי מִטִּירְהָאוּיָצַע לְבִרְסָלָב, שֶׁהֵם אַרְבַּע־עֶשְׂרֵה פְּרָסָאוֹת שְׁלֵנוּ הַגְּדוֹלִים.

וּפַעַם־אַחַת עִמְדָתִי לְפָנָיו ז"ל, בְּעַת שֶׁבָּא אֵלָיו דְרַגְלִי, הָאִישׁ הַנִּזְכָּר מִטִּירְהָאוּיָצַע. וְסִפֵּר לִי הוּא ז"ל: שֶׁבְּעַת שֶׁצָּר לָזֶה הָאִישׁ הַנִּזְכָּר בְּעִבּוּד־תְּהַשֵּׁם, הוּא הוֹלֵךְ בְּרַגְלֵיו מִשֵּׁם לְכָאן. וְהַבְּנֵתִי: שֶׁהוֹטֵב זֹאת בְּעֵינָיו ז"ל מְאֹד מְאֹד!

וְכֵן פַּעַם־אַחַת נִפְטַר לְעוֹלָמוֹ, אֶחָד מִבְּנֵי־הַנְּעוּרִים מִנְּעֻמָּרוֹב שֶׁהָיָה מִמְקַרְבָּיו, וְסִפֵּר הוּא ז"ל גַּם־כֵּן בְּשִׁבְחוֹ וְאָמַר עֲלָיו: "שֶׁדְרָכּוֹ הָיָה, שֶׁתְּכַף כְּשֶׁהָיָה צָר לוֹ בְּאֵיזָה דְּבָר בִּיחֻדוֹתָיו, הֵלֵךְ בְּרַגְלֵיו מִשֵּׁם לְכָאן, אֲשֶׁרִי לָהֶם].

[לְקוֹטֵי־הַלְכוֹת, גִּטִּין ד, יִיא: וְזֶהוּ בְּעַצְמוֹ מִה שֶׁצָּנְנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְעֵלוֹת לְרַגֵּל, שֶׁעַקֵּר הַמַּצְוָה תְּלוּיָה בְּרַגְלִין וּבַמְּנַעְלִים, לִילְךָ בְּרַגְלֵיו לִירוּשָׁלַיִם לְבֵית־הַמִּקְדָּשׁ וְכוּ' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן הַמַּצְוָה תְּלוּיָה בְּרַגְלֵיו דִּיקָא, לִילְךָ בְּרַגְלֵיו לִירוּשָׁלַיִם - כִּי עַקֵּר הַתַּקּוּן לְבַחֲיַנַּת הַרַגְלִי. וְעַל־כֵּן נִקְרָאִין (שְׁמוֹת כג, יד): "שְׁלֹשׁ רַגְלִים".

וְעַל־כֵּן אֵיחָד (עַיִן יְרוּשָׁלַמִי פְּסָחִים פ"ד ה"ז): "שֶׁהָיָה יִשְׂרָאֵל קְדוּשִׁים מְחַבְּבִין אֶת הַמַּצְוָה הַזֹּאת, שֶׁאֵף־עַל־פִּי שֶׁהָיָה לָהֶם עֲגָלוֹת צֶבֶד, הָיוּ יוֹרְדִין מִהַעֲגָלוֹת וְהָיוּ הוֹלְכִין בְּרַגְלֵיהֶם דִּיקָא, כִּי כֵּן יָפָה לָהֶם" - כִּי עַקֵּר הַתַּקּוּן נִמְשָׁךְ לְרַגְלֵיו וְכוּ'.

וְזֶה בַּחֲיַנַּת גְּדֵל הַמַּעֲלָה וְהַזְכוּת שֶׁאִין לוֹ שְׁעוֹר, שֶׁל אֲנָשִׁים־הַכְּשָׁרִים הַחֲסִים עַל חֵייהֶם הַנִּצְחָיִים, הַמְּשַׁתְּדָלִים לְהַצִּיל וּלְמַלֵּט נַפְשָׁם מִנִּי שַׁחַת, שֶׁהֵם הוֹלְכִים בְּרַגְלֵיהֶם דִּיקָא לְקַבֵּל פְּנֵי רַבָּם וְכוּ'.

עַל־כֵּן צָרִיכִין לִילְךָ בְּרַגְלֵיו דִּיקָא - כְּדִי לְתַקֵּן הַרַגְלִי, בַּחֲיַנַּת 'חֻמְכָּה־תַּתְּאָה' וְכוּ' - שֶׁאֵי־אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לִיהַשְׁגוֹת־אֲלֵקוֹת כִּי־אִם עַל־יְדֵי־זֶה].

ח.

(לְקוֹטֵי־הַלְכוֹת, שְׁבֵת ז, עה)

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֶךְ לְךָ מֵאֶרֶץ וּמְמוֹלְדֵתְךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ" וְכוּ' (בְּרַאשִׁית יד, א).

זֶהוּ שְׁאֵמַר הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ לְאַבְרָהָם, שְׁמֵרְמִזַּבְזָה לְכָל אָדָם שֶׁבָעוֹלָם: "לֶךְ לְךָ" - שְׁמֹזְהִיר אֶת הָאָדָם "שִׁילְךָ לְעַצְמוֹ" (זהר לך-לך עח.).

כִּי "עַצֵּם הָאָדָם" מֵה שֶׁנִּקְרָא 'אָנִי', הוּא רַק הַנְּשֻׁמָּה" (לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א כב), וְכֵן כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם הָאָדָם לְנִכּח וְאוֹמְרִים לוֹ: 'אֲתָה', או 'לְךָ' - עִקַּר הַכּוֹנֵה עַל הַנְּשֻׁמָּה, שֶׁהוּא 'עַצֵּם הָאָדָם', כִּידוּעַ.

וְזֶהוּ שְׁמֹזְהֵרֵת הַתּוֹרָה אֶת הָאָדָם: "לֶךְ לְךָ" - שֶׁתִּלְךָ "לְךָ לְעַצְמְךָ", הֵינּוּ: לְמִקּוֹר נִשְׁמָתְךָ.

שֶׁכָּל הַלוֹכֵךְ וְנִסְיַעְתָּךְ וְכָל דְּרָכֶיךָ בְּזֶה הָעוֹלָם - בְּכָלֵם תִּכּוֹן לִילְךָ "לְךָ בְּעַצְמְךָ", הֵינּוּ לְמִקּוֹר נִשְׁמָתְךָ, שֶׁזֶה עִקַּר 'עַצֵּם הָאָדָם' שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ, כִּנְ"ל.

וְזֶהוּ: "מֵאֲרֻצֶּיךָ". "מֵאֲרֻצֶּיךָ" דִּיקָא - הֵינּוּ: מֵתוֹךְ 'אֲרֻצִּיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת' שִׁלְךָ.

לְאִיזָה 'אֲרֻצִּיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת' שֶׁיִּרְדָּתָ לְשֵׁם, שֶׁנִּדְמָה לְךָ שֶׁקָּשָׁה לְצֵאת מִשָּׁם - אֲה־עַל־פִּיכֵן אֲתָה צָרִיךְ לְהִתְגַּבֵּר לִילְךָ מֵתוֹךְ "אֲרֻצֶּיךָ" דִּיקָא - לִילְךָ "לְךָ לְנִשְׁמָתְךָ" וְכוּ', כִּנְ"ל.

וְזֶהוּ: "וּמִמּוֹלַדְתְּךָ" - אִיךְ שֶׁנּוֹלַדְתָּ, בְּאִיזָה גִשְׁמִיּוֹת שֶׁנּוֹלַדְתָּ. אֲה־עַל־פִּי שָׁגַם זֶה מוֹנַע גְּדוֹל, כְּמוֹ שְׁאֵמַר דָּוִד (תהלים נא, ז): "הֵן בָּעוֹן חוֹלַלְתִּי" וְכוּ' - אֲה־עַל־פִּיכֵן אֲתָה מְכַרַח לִילְךָ "מִמּוֹלַדְתְּךָ" דִּיקָא - לִילְךָ "לְךָ" דִּיקָא כִּנְ"ל.

"וּמִבֵּית אָבִיךָ" - שֶׁהֵם הַמְּשֻׁפָּחָה, וְהַשְּׂכָנִים, וְקִרְוֵבֶיךָ, וּמִיּוֹדְעֶיךָ - שֶׁמְגַדֵּל בֵּינֵיהֶם. שָׁגַם מֵהֶם יֵשׁ כְּפֹה וְכֹפֵה מְנִיעוֹת לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ,

שֶׁמוֹנְעִים בְּכֹפֵה דְרָכִים. לְפַעְמִים בְּגִשְׁמִיּוֹת, וְלְפַעְמִים עַל־יְדֵי דַעוֹתֵיהֶם וְסִבְרוֹתֵיהֶם הַהַפּוּכּוֹת מִן הָאֵמֶת - מִכָּלֵם אֲתָה צָרִיךְ לְצֵאת וְלִילְךָ "לְךָ לְנִשְׁמָתְךָ" כִּנְ"ל.

כִּי אֲתָה צָרִיךְ לְהֵאֱמִין: שְׁבוּדָאֵי "אִין הַקְּדוּשֵׁי־בְרוּךְ־הוּא בָּא בְטְרוּנֵיָא עִם בְּרִיּוֹתֵיךָ" (עבודת-זָרָה ג), וּבּוּדָאֵי יֵשׁ לְךָ כַּח לְעַמֵּד בְּכָל־זֶה, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב אֲדָמוּר ז"ל (ח"ב מט): "שֵׁאִין הַקְּדוּשֵׁי־בְרוּךְ־הוּא שׁוֹלְחַ לְהָאָדָם מְנִיעוֹת שְׁלֵא יוּכַל לְעַמֵּד בְּהֵם" וְכוּ'.

וְזֶהוּ: "אֵל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ" - שֶׁהוּא 'אֲרֻץ־יִשְׂרָאֵל', "שֶׁהוּא כָּל־לִיּוֹת הַקְּדוּשָׁה" (ח"א רלד), שֶׁשָּׁם הַבֵּית־הַמְּקֻדָּשׁ, שֶׁשָּׁם מְקוֹר כָּל הַנְּשֻׁמוֹת - שֶׁעַל־זֶה מְזַהִירוֹ: "לְךָ לְךָ לְנִשְׁמָתְךָ", כִּנְ"ל.

וְזֶה שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: "וְלֹא גָלָה לּוֹ הָאָרֶץ מִיָּד, כִּדִּי לְחַבְּבָהּ בְּעֵינָיו, וְלָתֵת לּוֹ שְׂכָר עַל כָּל דְּבוּר וְדְבוּר" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה לט, ט).

הֵינּוּ: כִּי זֶה עִקַּר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל הָאָדָם - מֵה שֵׁאִין הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מֵרְאָה לְהָאָדָם מִיָּד בְּעֵת הַנְּסִיּוֹן, מֵה שִׁיזְכָּה אִם יַעֲמֵד בְּזֶה הַנְּסִיּוֹן וְהַצְרוּף.

כִּי בּוּדָאֵי אִם כָּל אָדָם הִיָּה רוֹאֵה בְּזֶה הָעוֹלָם, כָּל מֵה שִׁיזְכָּה בְּשִׁישְׁבֵּר תְּאוּוֹתָיו וּמְדוּתָיו הָרָעִים - בּוּדָאֵי לֹא הִיָּה לּוֹ נְסִיּוֹן כָּלֵל, כִּי מִי פָתִי וְסָכַל שִׁישְׁלִיךְ נְעִימוֹת לְנִצָּח' בְּזֶה, 'אֲוֵרוֹת נִשְׁגָּבוֹת' כְּאֵלֶּה, בְּשִׁבִיל שְׁטוֹת בְּזֶה, בְּרַגַע קִלְחָ כְּזֹאת.

אִךְ עִקַּר הַנְּסִיּוֹן - מִחֲמַת שֵׁאִינוֹ רוֹאֵה כָּל־זֶה, עַל־כֵּן צָרִיךְ 'הַתְּחַזְּקוֹת גְּדוֹל'.

וְזֶה בַּחֲנִינְתָּ: "אֵל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ" - שֵׁאִין הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מֵרְאָה "אֲרֻץ

החיים" (ישעיה לז, יא; תהלים קמב, ו; איוב כח, יג), ששם "נְעִימוֹת בְּיָמֵינוּ נִצַּח" (תהלים טז, יא), שהוא תכליתו הטובה הנצחית, שעל-ידי-זה כל הנסיון שלו וכו'.

ט.

(לקוטי-הלכות, גנבה ה, ז-ח)

"לֶךְ לְךָ מֵאַרְצֶךָ" וכו' (בראשית יב, א). "לֶךְ לְךָ" - "לֶךְ" דִּיקָא, שְׁכַל הַלּוֹכֶה וְנִסְיַעְתָּהּ, יְהִיָּה לְךָ וְאַלְיָה לְבַד, הֵינּוּ: לְעֵצָם נִקְדַּת-הָאֱמֶת, שְׁזָה עֲקָרָה וְחִיּוּתָהּ.

כִּי עֲקַר הָאָדָם הוּא הַנְּשָׁמָה הַקְּדוּשָׁה שְׁבוּ, שְׁזָה כָּל הָאָדָם, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב בְּסִפְרֵי, וּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי ז"ל (ח"א כב): "שְׁמָה שְׁנִקְרָא אֵצֶל הָאָדָם אֲנִי הוּא רַק עֵצָם הַנְּשָׁמָה, כִּי בִשְׂרַח הָאָדָם נִקְרָא בִשְׂרַח אָדָם, וְעֲקַר הָאָדָם הוּא הַנְּשָׁמָה, וְהַנְּשָׁמָה הִיא חֵלֶק אֵלָקִי מִמַּעַל שֶׁהוּא עֵצָם הָאֱמֶת".

וְזָה בְּחִינַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִתְחִילוּ מֵאַבְרָהָם שֶׁנֶּאֱמַר עָלֵיהֶם (ירמיה ב, כא): "כֹּל זָרַע אֱמֶת".

וְזָהוּ: "לֶךְ לְךָ" - הֵינּוּ: שְׁתַּלֶּךְ "לֶךְ לְעֵצְמֶךָ" (זֶהר לֶךְ-לְךָ עח), דְּהֵינּוּ לְעֵצָם הָאֱמֶת שְׁלֶכְהוּ הַמְּשַׁרְשׁ בְּהַ, שְׂרַק זֶה נִקְרָא אֲנִי, כְּשֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עַל עֵצְמוֹ, וְכֵן רַק זֶה נִקְרָא אֲתָהּ אוֹ לְךָ - כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ לְנִכּוּחַ.

הֵינּוּ: שְׁבָכַל הַלּוֹכֶה בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת, תַּלְךְ רַק "לֶךְ לְעֵצְמֶךָ", לְעֵצָם נִקְדַּת-הָאֱמֶת הַמְּשַׁרְשׁ בְּהַ. וְלֹא תִסְתַּכַּל עַל שׁוֹם הַסְּתוֹת וּפְתוּיִים שֶׁל הַשְּׂקָר הַמְּחַשֵּׂה פְּנֵי הַבְּרִיּוֹת, עַד שֶׁקָּשָׁה מְאֹד לְעִמּוֹד עָלֵיהֶם - מִי שֶׁאֵינּוּ מְשַׁתַּדֵּל לְחוּס עַל עֵצְמוֹ לְחַפְּשׁ תְּמִיד הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ לְבַל יִטְעָה אֶת-עֵצְמוֹ.

וְזָהוּ: "לֶךְ לְךָ מֵאַרְצֶךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ" - כִּי כְּמָה מֵינִי חֲשֵׁךְ וְשִׁקְרִים הַנִּמְשָׁכִים "מֵאַרְצֶךָ" - דְּהֵינּוּ: מִהָעִיר וְהַמְּדִינָה שֶׁנִּתְגַּדֵּל בָּהּ.

כִּי זֶה יְדוּעַ: שֶׁהַקְּלָפָה קֹדְמָה לְפָרִי. וּבְכָל אֶרֶץ וּבְכָל מְקוֹם, אֲף-עַל-פִּי שֵׁישׁ שָׁם הִרְבָּה טוֹב, אָבֵל יֵשׁ בְּכָל מְקוֹם כְּמָה מֵינִי חֲשִׁכוֹת הַמְּחַשְׁבִּים אֶת הָאֱמֶת, דְּהֵינּוּ: מִה שְׁבָכַל אֶרֶץ רַבָּם רוֹדְפִים אַחַר תְּאוֹת, וּבְפֻרְט אַחַר הַמְּמוֹן וְהַכְּבוֹד וְכוּ', כְּאֵלּוֹ זֶה הַדְּרָךְ נִתֵּן מִסִּינַי חֲסִי וְשָׁלוֹם.

וְצָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִזֶּה וּלְצִאת "מֵאַרְצֶךָ" הַנִּלְ, וְתַלְךְ "לֶךְ לְעֵצְמֶךָ" לְנִקְדַּת-הָאֱמֶת, שְׁזָה עֲקַר 'עֵצְמֶךָ'. כִּי-אִם תִּסְתַּכַּל עַל הָאֱמֶת, תִּבְיֵן הֵיטֵב: כִּי לֹא זֶה הַדְּרָךְ לְבֹא לְתַכְלִית הַנְּצִיחִי לְעוֹלָם-הַבָּא.

וְכֵן: "וּמִמּוֹלַדְתְּךָ" - דְּהֵינּוּ: שֶׁיֵּצֵא מִהָרַע וְהַחֲשֵׁךְ שֵׁישׁ בּוֹ מִצַּד הַהוֹלָדָה, בְּחִינַת (תהלים נא, ז): "הֵן בְּעוֹזֵן חוֹלְלָתִי" וְכוּ'.

וְכֵן: "וּמִבֵּית אָבִיךָ" - שֶׁהוּא 'מִשְׁפַּחְתּוֹ'. כִּי יֵשׁ כְּמָה שְׁטוּתִים וְשִׁקְרִים שֶׁנִּדְבָּק בּוֹ מִצַּד מִשְׁפַּחְתּוֹ, שֶׁמְחַזְּקִים עֵצְמוֹ לְמִיחָסִים גְּדוֹלִים, וּכְאֵלּוֹ כָּל הַכְּבוֹד שֶׁיֵּךְ לָהֶם, וּכְיֹצֵא בָּזֶה שְׂאָר שְׁטוּתִים וּבְלִבּוֹלִים.

וּמִכָּל-צָדָה לֹא הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ שֶׁיֵּצֵא וְיִלְךְ מֵהֶם - "לֶךְ" דִּיקָא - דְּהֵינּוּ: "לְעֵצְמֶךָ", שֶׁהוּא 'עֵצָם נִקְדַּת-הָאֱמֶת', שֶׁהוּא כָּל הָאָדָם.

וּכְלִי-זֶה אֵי-אֶפְשָׁר לְבָרַר בְּכַתְּבִי, רַק כִּי-אִם הַחֲפֵץ בְּאֱמֶת יִבִּין. כִּי כְּבָר מְבֹאָר בְּדַבְּרֵי ז"ל (שיחות-הַר"ן סִימָן פ): "שְׁבִנֵי-אָדָם הֵם מוֹנְעִים גְּדוֹלִים יוֹתֵר מֵהַיִּצְרָה-הָרַע", עֵינֵי-שָׁם.

- עד שפֵּעַל בְּחַבְתּוֹ וְהִתְעוֹרְרוּתוֹ בַּעֲשִׂית דְּבַר הַשֵּׁם, לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ אֲשֶׁר הִרְאָה וְגָלָה לוֹ אַחֲר־כֵּן אֶת הָאָרֶץ, לְבֹא וּלְהַגִּיעַ לְשֵׁם.

וְגַם לְפִי־זֶה תִּבְיֵן וְתִתְבּוֹנֵן בְּמֵאֲמָרֵי חֲז"ל: שֶׁכַּאֲשֶׁר סָבַב הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ שְׁחֹזֵר מִשֵּׁם מֵהִתְגַּבְּרוֹת הָרָעָב, הִכְרַח לְהַמְתִּין וּלְהַתְעַבֵּב שֵׁם חֲמֻשָּׁה שָׁנִים, אֲשֶׁר הִרְבָּה אֶז אֶת רְצוֹנוֹ וְכִסְפוֹ וְהִתְעוֹרְרוּתוֹ הֵנ"ל לְבֹא לְשֵׁם בְּכַפֵּל־כַּפְּלִים.

וְהָיָה צוּעֵק וְאוֹמֵר (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה לט, ח):
"טוֹב לָלוֹן בְּמִדְבָּרוֹת שֶׁל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, מִלִּישֵׁב בְּפִלְטִין שֶׁל חוּץ־לְאֶרֶץ!"
 - כִּי כִּלְזֶה, הוּא לָרַב וְעֵצָם הַכְּלִים, הַמְכַרְחִים לְקַדְשָׁה עֲצוּמָה וְנוֹרָאָה כְּזֹאת.

שָׂאֵר עֲנִינֵי "אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - נִמְצְאִים בְּפִרְשַׁת שִׁלַּח

"וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גְּדוֹל" (בְּרֵאשִׁית יב, ב)

"וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גְּדוֹל" - יֵצֵא לוֹ מוֹנִיטִין, וּמֵהוּ מוֹנִיטִין שִׁלּוֹ, זְמַן וְזִמְנָה מִכָּאן בְּחֹזֵר וּבִתּוּלָה מִכָּאן. (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה לט, יא)

"מִטְּבַע שֵׁל אֲבֵרָהִם אֲבִינּוּ, זְמַן וְזִמְנָה מִצַּד אֶחָד, בְּחֹזֵר וּבִתּוּלָה מִצַּד אֶחָד" (בְּבֵאֲרָמָא צז).
 [בְּחֹזֵר וּבִתּוּלָה - יִצְחָק וְרַבְקָה. זְמַן וְזִמְנָה - אֲבֵרָהִם וְשָׂרָה. רש"י]

י.א.

(חֲיֵי־מוֹתֵר"ן קיד)

וַיְהִי הַיּוֹם, הַתְּפִלָּל אֶחָד נְעִילָה לְפָנָי הָעֲמוּד בְּיוֹם־כְּפוּר שֶׁלֹּא בְּרִצּוֹן רַבְּנוּ ז"ל (בְּזִלְאֲטִיפָאֲלִיעַ שְׁנַת תַּקס"א), וְנִשְׁתַּקַּל מְלוּלוֹ בְּאֲמֻצַּע הַתְּפִלָּה, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְפָתַח פִּיו בְּשׁוּם אִפּוֹ, עַד שֶׁהִכְרַח לְהַסְתַּלֵּק בְּחֵרְפָה גְּדוֹלָה. וְעָמַד אַחֲרַי תַּחֲתָיו!

וְלֹא־מִבְּעִיָּא שֵׁישׁ מוֹנְעִים רְשָׁעִים, אוֹ קַל־עוֹלָם וְלִצְנִים וְכוּ', הַמוֹנְעִים בְּדַבְרֵיהֶם מִן הָאֱמֶת - אִף גַּם 'יְרֵאִי' הַשֵּׁם' יְכוּלִים לְפַעֲמִים לְבַלְבֵּל אֶת הָאָדָם, בַּעֲצָתָם שְׂאִינָה טוֹבָה לְפָנָיו לְפִי דְרָכּוֹ. וַיֵּשׁ בְּזֶה פֶּמָּה בְּחִינּוֹת בְּלִי שְׁעוֹר.

עַל־כֵּן הֶחְפֵּץ בְּאֱמֶת - צָרִיךְ לְזַהֵר לְמִשְׁךְ עֲצָמוֹ תָּמִיד לְעֵצָם נִקְדַּת־הָאֱמֶת שִׁלּוֹ, כְּפִי מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ בְּאֱמֶת - שְׂזַהֵר: "לֶךְ לְךָ", "לְךָ" דִּיקָא, דְּהֵינּוּ: "לְעֵצְמֵךְ", לְעֵצָם נִקְדַּת־הָאֱמֶת' הַשִּׁיךְ לְךָ.

וְכַמוּבָא בְּהַמְעֵשָׂה שֶׁל הַחֲכָם וְהַתָּם (סְפוּרֵי־מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשָׂה ט): **"שָׂאֵמֵר הַתָּם: 'זֶה מַעֲשָׂה שִׁלּוֹ וְזֶה מַעֲשָׂה שְׁלִי'."**

וְכַמוּבָא מְזֵה (בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת, פֶּסַח ט) **עַל פְּסוּק (וַיִּקְרָא כג, טז): "וְסִפַּרְתֶּם לָכֶם" - "לָכֶם, לְעֵצְמֵכֶם"** (מִנְחוֹת סח: זֶהר אָמֵר צז:), עֵינֵי־שֵׁם בְּדַבְרֵינוּ.

י.

(בְּאוֹר־הַלְקוּטִים ח"א קנה)

אֲבֵרָהִם אֲבִינוּ עֲלִיּוֹה־שְׁלוֹם, לְעֵצָם הַפְּלִגַּת מַעֲלָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ, נִתְגַּלָּה לוֹ הַשְּׂגַת קִדְשַׁת הָאָרֶץ, וְהָאִיר וְהִזְרִיחַ בּוֹ כְּאוֹר נִגְהָ שֶׁהוּלֵךְ וְאוֹר בְּכֹל שְׁעָה יוֹתֵר, כְּפִי עִבּוּדָתוֹ וְהִתְעוֹרְרוּתוֹ שֶׁנִּתְעוֹרֵר לְעַבֵּד בְּכָל־עֵת.

וּבִתְחִלָּה נִתְגַּלָּה לוֹ עַל־יְדֵי עִבּוּדָתוֹ בְּדֶרֶךְ־כָּלל, שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְצַמְצֵם אֶת־עֲצָמוֹ מֵאִין־סוּף עַד אֵין תְּכִלִּית, לְהִיּוֹת שְׂכִינָתוֹ בְּנִקְדַּת מְרִכְז הָאָרֶץ, שֶׁנִּבְחַר לוֹ מִכָּל הָאָרְצוֹת.

עַד שֶׁנִּתְעוֹרֵר וְנִתְחַבֵּב בְּעֵינָיו לְהַשִּׁיג וּלְרְאוֹת אֶת הָאָרֶץ, מַה הוּא, וְהִיכָן הוּא

אבינו, טלטל עצמך ממקום למקום ושמך מתגדל בעולם. (בראשית-רבה לט, ב)
 "הריני מוסיף אות על שמך, שיעד עבשך שמך אברם, מכאן ואילך אברהם". (רש"י; בראשית-רבה לט, יא)
 "ואגדלה שמך - ששמך מתגדל בעולם". (תנחומא לך-לך ד)

יג.

(ח"א נט, א-ה)

זֶה הָאִישׁ הַמְּשַׁדֵּל לְקָרֵב בְּנֵי-אָדָם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְלַעֲשׂוֹת נְפָשׁוֹת, בְּבַחֲיִנַת (בראשית יב, ה): "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּהָרֶן" - הוּא בּוֹנֵה בַחֲיִנַת הַיֵּכֶל הַקֹּדֶשׁ.

'קדש' - זֶה בַחֲיִנַת (ישעיה ד, ג): "וְהִנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֹאמַר לוֹ". הֵינּוּ: זֶה שְׁבָנֵי-אָדָם נִשְׂאָרִים דְּבוֹקִים בְּיָרְאָה שְׁלֵמָה עַל-יָדוֹ, אֶף-עַל-פִּי שֵׁשׁ פֶּמָה וְכִמָּה שֶׁנִּפְלוּ מִקֹּדְשָׁתָם, אֶף-עַל-פִּי כֵן מֵאלוֹ שֶׁנִּשְׂאָרוֹ בְּיָרְאָה שְׁלָם, עַל-יְדֵי-זֶה: "קְדוֹשׁ יֹאמַר לוֹ".

ו'היכל' - זֶה בַחֲיִנַת הַכְּבוֹד שֶׁנִּתְכַּבֵּד הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, כְּמוֹכָא בְּזֵהָר (יתרו טט): "כִּד אֶתִּי יִתְרוֹ, כִּדִּין אֶתִּיקָר שְׁמָא דְקֹדֶשׁ-אֲבִרְיָהּ-הוּא".

וְזֶה בַחֲיִנַת (תהלים צו, ג; דְּבָרֵי-הַיָּמִים א טז כד): "סִפְרוּ בְּגוֹיִם אֵת כְּבוֹדוֹ" - שְׁעַל-יְדֵי שְׁמֹקְרָבִים עֲצָמָן לְעִבּוּדַת-הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ אֵלּוֹ הַרְחוּקִים' - זֶהוּ כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. וְהַכְּבוֹד זֶהוּ בַחֲיִנַת הַיֵּכֶל, בְּבַחֲיִנַת (תהלים כט, ט): "וּבְהֵיכָלוֹ כָּלוֹ אִמַר כְּבוֹד".

ו'היכל-הקדש' הִזָּה - מוֹשֵׁךְ אֶת-עֲצָמוֹ תָמִיד לְשָׂרְשׁוֹ, הֵינּוּ: לְלִבּוֹ שֶׁל עוֹשֵׂהוּ - כִּי שָׁם שָׂרְשׁוֹ. כִּי מַחְמַת הַדְּבָרִים שִׁיִּצְאוּ מֵעֵמֶק לְבוֹ שֶׁל הָאִישׁ-

וְאַחֲרֵיכֵן בְּמוֹצְאֵי יוֹם-הַכַּפּוּרִים, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל דְּבָרֵי צַחֲוֹת נֶאֱמָה כְּדַרְכּוֹ, עַל עֲנִיָן הַבְּעַלְיִת-תְּפִלָּה שֶׁל אוֹתוֹ יוֹם-כַּפּוּר: שֶׁהוּא "מְטַבֵּעַ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ, זְקָן וְזַקְנָה מִצַּד אֶחָד, בְּחוּר וּבַתּוּלָה מִצַּד אֶחָד" (בְּבֵא-קָמָא צז): - כִּי בַתְּחִלָּה הִתְפַּלֵּל חוֹתְנּוֹ שֶׁל הַבְּעַל נְעִילָה הֵנ"ל, וְאַחֲרֵיכֵן חֲתָנּוֹ הֵנ"ל, וְשֵׁנִיָּהֶם הִתְפַּלְלוּ בְּשָׁבִיל נְשׁוֹתֵיהֶם, כִּדִּי לְהַתְּכַבֵּד בְּעֵינֵיהֶם וְכוּ'.

יב.

(לקוטי-הלכות, שבת ז, עה)

"וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גְדוֹל", וְאַבְרָכָה, וְאֶגְדֹּלָה שְׁמֶךָ" (בראשית יב, ב) - זֶה בַחֲיִנַת (סנהדרין כ): "לְהַכְרִית זְרַעוֹ שֶׁל עַמְּלֹק".

כִּי כָּל מְלַחֲמַת-עַמְּלֹק, הוּא לְהַשְׁפִּיחַ שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ חַס־וְשָׁלוֹם, וּלְהַרְחִיק כָּל הַחֲלוּשֵׁי-כַח מֵהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן זֶה שֶׁמִּתְגַּבֵּר וּמְכַנֵּיעַ אוֹתוֹ - הוּא זוֹכֵה לְהַגְדִּיל שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי שֶׁמְגַבִּיָּה וּמְקָרֵב כָּל אֵלּוֹ הַרְחוּקִים הַחֲלוּשֵׁי-כַח לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

שְׂזָהוּ בַחֲיִנַת: "וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גְדוֹל" - עַל-יְדֵי שֶׁיִּתְרַבֶּה הַקְּבוּצָה-הַקְּדוֹשׁ שְׁלוֹ, שִׁיקָרֵב הַרְבֵּה הַרְבֵּה נְפָשׁוֹת לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, הִיפָךְ כּוֹנֵנָתוֹ הָרַעָה שֶׁל עַמְּלֹק יִמַח-שְׁמוֹ.

"וְאַבְרָכָה וְאֶגְדֹּלָה שְׁמֶךָ" (בראשית יב, ב)

"וְאַבְרָכָה, כְּמִמּוֹן". (רש"י; בראשית-רבה לט, יא)
 "שְׂאֹדִיעַ טַבְעָךָ בְּעוֹלָם". (רש"י על פסוק לך לך, בראשית יב, א)

רַבִּי בְּרַכְיָה פִּתַּח: "לְרִיחַ שְׁמִנְיָה טוֹבִים, שְׁמֵן תַּנּוּרֵק שְׁמֶךָ" (שיר-השירים א, ג), אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה: לָמָּה הָיָה אַבְרָהָם אֲבִינוּ דוֹמָה, לְצִלּוּחִית שֶׁל אַפּוֹפִילְסִימוֹן מְקַפֵּצַת צְמִיד פְּתִיל, וּמְנַחַת בְּזוּיָת, וְלֹא הָיָה רִיחוֹ נוֹדֵף, כִּינּוֹן שֶׁהִיָּתָה מִטְּלָלֶת הָיָה רִיחוֹ נוֹדֵף. כֵּן אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאַבְרָהָם

הפֿשר, נכנסו בלבם, וחזרו להשם־יתברך וכו'.

וזהו (ישעיה נה, ה): "ונתתי להם בביתי ובחומתי יד ושם טוב מבנים ומבנות".

"יד" - הינו: שיהיה לו פח להעמיד 'תלמידים־הגונים' וכו'.

"ושם" - הינו: שיזכה ל'שם־טוב' - שכל הנפשות יתאוו ותאוה להיות נשרשים בשמו. פי ה'שם' הוא ה'נפש', בבחינת (בראשית ב, יט): "נפש תיה הוא שמו". ויתאוו להיות נשרשים בנפשו, בבחינת (ישעיה כו, ח): "לשמך ולזכרך תאות נפש".

ול'שם' הזה, יזכו מחמת בחינת 'חומה'.

וזה בחינות 'חומה', בחינת 'מאריך אף', שיכבש פעסו. פי 'עשירות' ו'כבישת־פעס' - בחינה אחת, ונקראים 'חומה'.

פי מי שהוא מקלקל 'חומה' של עשירות, ולוקח לעצמו 'פעס וחמה', ומ'חומה' ה' עושה 'חמ"ה', פי שניהם מסטרא דשמאלא וכו'. ו'עשירות' היא 'חומה', פמו שפתוב (משלי יח, יא): "הון עשיר קרית עזו, ובחומה נשגבה במשפתו". וב'כעס' פתיב (שם כה, כח): "עיר פרוצה אין חומה, איש אשר אין מעצר לרוחו".

ובשנמשך לאיש 'עשירות', אזי יש לו 'חומה', וה'חומה' של עשירות מעצור לכעסו.

ולפעמים בשמתגבר בכעסו, ומקלקל 'ה'חומה' של עשירות, נמצא: שה'פעס' מזיק ל'עשירות' וכו'.

ועקר 'שמירת־השם', 'שמירת־הנפש' - אינו אלא שישמר מ'פעס'. פי ה'פעס' פוגם ב'נפשו', בבחינת (איוב יח, ד): "טרף נפשו באפו".

אבל כשזמר את־עצמו מ'פעס', ומגדיל ה'חומה' של עשירות, ובזה מגדיל נפשו ושמו - אזי כל הנפשות תאבים להכלל בנפשו. פי כל ה'נפשות' שרשם ב'עשירות', בבחינת (דברים כד, טו): "ואליו הוא נשא את נפשו" וכו'.

בשביל־זה הכל תאבים לקרב את עצמו ל'עשיר' - פי שם 'שרש' נפשם.

נמצא: זה שזכה להעמיד 'תלמידים' חכמים, וזכה שיכללו בנפשו נפשות של רבים - בודאי זה "טוב מבנים ובנות" - פי בנים ובנות הם מעטים, ואלו הם מרבים, וכלם מקבלים חיות ממנו, וכאלו ילדם.

וזה פרוש (בראשית יב, ב): "ואברכה ואגדלה שמך", ופרש רש"י: "ואברכה, במקוון" (בראשית־רבה לט, יא) - פי עקר גדול ה'שם' וה'נפש', הוא על־ידי עשירות.

ועל־ידי ה'כבוד' שנתגדל - על־ידי־זה נתגדל 'נפש' המגדל את ה'כבוד'. פי ה'נפש' ב'כבוד', בבחינת (בראשית מט, ו): "בסדם אל תבא נפשי" וכו' [בקהלם אל תחוד כבודי]. וכשנתגדל 'שמו' ו'נפשו' - על־ידי־זה כל הנפשות תאבים להכלל ב'נפשו' וב'שמו' הנ"ל.

וזה פרוש (משלי יט, יד): "בית והון נחלת אבות". "בית והון" - זה בחינת: "בביתי ובחומותי" וכו'. זה הפח מקבל מ'אבות', שהאבות היו מגירים גרים.

כְּמוֹ שְׂפָתַיב גַּבִּי אֲבָרְהֵם' (בְּרֵאשִׁית יב, ה):
 "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ".

וּכְתִיב (שם לו, א): "וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוֵרֵי
 אֲבִיו", וְאִיתָא בְּמִדְרַשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה
 פד, ד): "מִלְמֹד שִׁי'צַחֲק' גִּיר גָּרִים", וְזֶה:
 "מִגְוֵרֵי אֲבִיו".

וּכְתִיב בְּיַעֲקֹב' (שם לה, ב): "וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
 אֵל בֵּיתוֹ וְלֹאֲשֶׁר עִמּוֹ" - הֵינּוּ
 הַגָּרִים: "הִסִּירוּ אֶת אֱלֹקֵי הַנֹּכַר".

יד.

(ח"ב סז - ענין גְּדֻלַּת וּפְרֻסוּם
 'שם הצדיק בעולם')

יֵשׁ 'צַדִּיק' שֶׁהוּא הִיפִי וְהַפֶּאֶר וְהַחַן שֶׁל
 כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ, בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית לט, ו):
 "וַיְהִי יוֹסֵף יִפְהֶ-תָאֵר וַיִּפְהֶ-מְרָאָה", בְּחִינַת
 (תְּהִלִּים מח, ג): "יִפְהֶ נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ" (זֶהוּ
 וַיִּגַּשׁ ר'ו). כִּי זֶה ה'צַדִּיק-הָאֱמֵתִי שֶׁהוּא בְּחִינַת
 'יוסף', הוּא הַהֲדוּר וְהִיפִי שֶׁל כָּל הָעוֹלָם.

וּכְשֶׁזֶה הִיפִי וְהַפֶּאֶר נִתְגַּלָּה בְּעוֹלָם,
 דְּהֵינּוּ: כְּשֶׁזֶה ה'צַדִּיק' שֶׁהוּא הִיפִי
 שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, נִתְפָּרֵס וְנִתְגַּדֵּל בְּעוֹלָם -
 אַזִּי נִפְתַּחֵן הָעֵינִיּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם.

שֶׁכֵּן מִי שֶׁנִּכְלָל בְּזֶה ה'חַן הָאֱמֵת' שֶׁל זֶה
 הַצַּדִּיק שֶׁהוּא הַחַן וְהִיפִי שֶׁל הָעוֹלָם,
 דְּהֵינּוּ: שְׂמֵתִקְרַב אֵלָיו וְנִכְלָל בּוֹ - נִפְתַּחֵן
 עֵינָיו, וַיְכֹל לְרֹאוֹת, וְהֶעֱקֹר לְהִסְתַּכֵּל עַל-
 עַצְמוֹ וְכו'.

וְגַם יְכוֹל לְרֹאוֹת וְלְהִסְתַּכֵּל בְּגְדֻלַּת הַשֵּׁם,
 וְלְהִסְתַּכֵּל בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי שְׂנִפְתָּחוֹ
 עֵינָיו עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הַפֶּאֶר שֶׁל ה'צַדִּיק-
 הָאֱמֵת, כְּנ"ל.

כִּי כְּשֶׁזֶה ה'צַדִּיק' נִתְגַּלָּה וְנִתְפָּרֵס בְּעוֹלָם
 - זֶה בְּחִינַת 'שם' - דְּהֵינּוּ: שְׂנִפְתָּרְסוּם
 וַיֵּשׁ לוֹ 'שם' בְּעוֹלָם.

וּבִתְוֹךְ זֶה ה'שֵׁם' שֶׁל ה'צַדִּיק-הָאֱמֵת,
 מְלַבֵּשׁ וּמְשַׁתֵּף שְׂמוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי
 "שְׂמוֹ מְשַׁתֵּף בְּשְׂמוֹנוֹ" (ירושלמי תענית פ"ב).

נִמְצָא: כְּשֶׁנִּתְגַּדֵּל 'שם הצדיק', נִתְגַּדֵּל
 'שְׂמוֹ יִתְבַּרֵךְ'. וְכֵן מֵה שְׂנִינְתְּגַדֵּל
 יוֹתֵר 'שם הצדיק', נִתְגַּדֵּל יוֹתֵר 'שְׂמוֹ
 יִתְבַּרֵךְ' כְּבִיכּוֹל - כִּי "שְׂמוֹ מְשַׁתֵּף בְּשְׂמוֹנוֹ",
 כְּנ"ל וְכו'.

אֲבָל יֵשׁ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם הַהֶפֶךְ מִמֶּשׁ -
 כְּשֶׁנִּתְפָּרֵס חֶסֶד-וְשָׁלוֹם מִי שְׂאִין בּוֹ
 'שם השם' כָּלֵל. וּכְשֶׁנִּתְפָּרֵס וְנִתְגַּדֵּל שְׂמוֹ
 שֶׁל זֶה - כְּבִיכּוֹל נִתְמַעֵט וְנִתְעַלֵּם 'שם השם'.

וְאִזִּי נִתְגַּדֵּלִין בְּעוֹלָם, 'בְּעַלִּי שְׂמוֹת
 וְקִדְרֵיִם' שְׂקוֹרִין "טֹאטִירִין". וּבְאִין
 לְעוֹלָם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, דְּבָרִים שְׂאִין מוֹעִיל לָהֶם
 כִּי-אֵם 'שְׂמוֹת הַטְּמָאָה' חֶסֶד-וְשָׁלוֹם - שֶׁכֵּן זֶה
 הַפֶּךְ 'שם השם', כִּי נִתְעַלֵּם שֵׁם הַשֵּׁם חֶסֶד-
 וְשָׁלוֹם וְכו'.

טו.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, טִלְטוּל ח"ב א)

עַל-יְדֵי ה'טִלְטוּל', זוֹכִין לְשֵׁם-טוֹב'
 (טִלְטוּל ח"ב א).

[ב'מְרָאִי-מְקוֹמוֹת לְהִרְבֵּ מְטִשְׁעָהֲרִין ז"ל, מְצִינ
 לְמִדְרַשׁ הַנִּל: "טִלְטֵל עֲצֻמָּה מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, וְשִׁמְךָ
 מִתְגַּדֵּל בְּעוֹלָם"].

טז.

(לְסוּטֵי-הַלְכוֹת, נְטִילַת-יְדַיִם לְסַעֲדָה ו, קז)

"וְאִגְדֵּלָה שְׂמִיךְ" (בְּרֵאשִׁית יב, ב) - זֶה בְּחִינַת
 'הָאֲרֵת-הַרְצוֹן', שֶׁהוּא
 בְּחִינַת (ישעיה כו, ח): "לְשִׁמְךָ וְלִזְכָּרְךָ תֵּאוֹת
 נִפְשִׁי".

וְכֵן מֵה שְׂמִיתְגַּבְרִין בְּרִצּוֹנוֹת טוֹבִים
 וְכַסּוּפִין קְדוּשִׁים לְהַשֵּׁם-יִתְבַּרֵךְ -

נְכַלְלִין בְּיוֹתֵר בְּשֵׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְכִמוֹ כֵּן נִגְדָּל שְׁמוֹ בְּעוֹלָם, וְהַכֹּל מִשְׁתַּוְּקָקִים וְרוֹצִים לְהַפְלִיל בּוֹ וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו.

וְזֶה בְּחִינַת הַה"א שְׁנֵתוּסָף עַל שְׁמוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית יז, ה): "וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֵךְ אַבְרָם וְהָיָה שְׁמֵךְ אַבְרָהָם".

כִּי אוֹת ה', הוּא בְּחִינַת (שִׁיר 'אֶקְדָּמוֹת' לְשַׁבּוּעוֹת): "אַתָּה קָלִילָא דְלִית בְּהָ מִשְׁשׁוּתָא" - שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'מ"ה' - שְׁאִין בּוֹ מִמְשׁוּת, רַק 'תְּשׁוּקָה וְרִצּוֹן' לְבַד, שְׁזָהוּ בְּחִינַת שֵׁם 'מ"ה' הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא שֵׁם הַיְיָ"ה בְּרוּךְ הוּא (עֵינן לְקוּטִי-מוֹהֲרֵן ח"ב פב).

כִּי הַה"א הוּא בְּחִינַת רְצוֹן, בְּחִינַת 'מ"ה' - שְׁזָה זָכָה אַבְרָהָם, עַל-יַדֵּי גְדָל רִצּוֹנוֹ וְכִסּוּפֵיּוֹ הַטּוֹבִים לְהַשְׁמִי-תְּבַרְךָ, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה זָכָה לְאַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל וּלְהַגְדִּיל שְׁמוֹ וְכוּ'.

וְכִמוֹ שְׁמִבְאָר בְּדַבְּרֵי ז' ל' (ח"א קמב): שְׁעַקֵּר הָעֵבוּדָה שֶׁל 'אַבְרָהָם אַבִּינוּ', הִיָּה הַרְצוֹן הַטּוֹב. כִּי הוּא "נְדִיב לֵב" (שְׁמוֹת לה, כב) הַרְאִשׁוֹן, כִּי לֹא הָיָה אֵז עֵדִין תּוֹרָה. וְכֹל עֲבוּדָתוֹ הָיָה רַק רְצוֹן וְהַשְׁתַּוְּקָקוֹת וְכִסּוּפֵין טוֹבִים וְכוּ', וְכֵן גַּם עָתָה אַחֵר מִתַּן-תּוֹרָה הָעַקֵּר הוּא הַרְצוֹן הַטּוֹב". וְכִמְבָאָר בְּדַבְּרֵינוּ הַרְבֵּה בְּזֶה.

יז.

(לְקוּטִי-הַלְכוּת, חֲלָקֵת-שְׁתַּפְּיִן ב)

וְזֶה שֶׁהִבְטִיחַ הַשֵּׁם-יִתְבַּרְךָ לְאַבְרָהָם (בְּרֵאשִׁית יב, ב): "וְאֶגְדָּלְהָ שְׁמֵךְ", כְּמוֹ שְׁפִרְשׁ רַש"י שֵׁם: "לְפִי שֶׁהִדְרֵךְ מִמַּעֲטַת אֶת הַשֵּׁם" וְכוּ'.

כִּי בְּאֵמֶת: הַצְּדִיקָה-הָאֵמֶת, אֵף-עַל-פִּי שְׁנוּסַע בְּדַרְךְ וְ"נָע וְנָד" (עַל-פִּי בְּרֵאשִׁית ד, יב) בְּאִוִיר-הָעוֹלָם - עַם-כְּלִיזָה הַכֹּל לְטוֹבַת

הָעוֹלָם, כְּדֵי לְבַרֵּר מִשָּׁם 'נִיצוּצוֹת-הַקְּדוֹשִׁים' שְׁנֵעִים-וְנֹדִים בְּאִוִיר-אֲדָעְלָמָא. וּבְשִׁבִיל-זֶה עַקֵּר הַלוֹכוֹ וְנִסְיַעְתּוֹ.

וְעַל-יַדֵּי-זֶה שְׁזוּכָה לְבַרְרָם - עַל-יַדֵּי-זֶה אֲדַרְבָּא, יִגְדָּל שְׁמוֹ בְּיוֹתֵר, כִּי נִתְגַּדָּל שֵׁם הַשֵּׁם עַל-יַדֵּי-זֶה - עַל-יַדֵּי שְׁמַלְקָט וּמַעֲלָה אֵלּוֹ ה' נִיצוּצוֹת'. וְעַל-יַדֵּי-זֶה יִגְדָּל שְׁמוֹ גַּם-כֵּן.

"וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שְׂרֵי אִשְׁתּוֹ וְגו', וַיֵּצְאוּ לְלֶכֶת אֶרְצָה כְּנַעַן וַיִּבְאוּ אֶרְצָה כְּנַעַן" (בְּרֵאשִׁית יב, ה)

יח.

(שִׁיחַ-שִׁרְפֵי-קֹדֶשׁ ח"ג תרד)

אָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב זִיע"א: "אֵלְמָלָא הָיָה לִי אֶת הָאִשְׁת־נְעוּרִים, הָיִיתִי אֵךְ פּוֹשֵׁט אֶת רַגְלֵי וּמַגִּיעַ לְאַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל".
[וְעוֹן אֵיךְ וְאֵלֶּט גְּעַהֲאֵט מִיִּין אִשְׁת־נְעוּרִים, וְאֵלֶּט אֵיךְ אוֹיִסְנַעֲשִׁרְעַקֵּט מִיִּינַע פִּיס צוֹ אֶרְצֵ-יִשְׂרָאֵל]. [סְפוּר נִסְיַעְתּוֹ לְאַרְצֵ-יִשְׂרָאֵל, נִמְצָא בְּמַעֲרַכַת "חַג הַפֶּסַח"].

"וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרֶן" (בְּרֵאשִׁית יב, ה)

"אַבְרָהָם מְגִיר הַאֲנָשִׁים, וְשָׂרָה מְגִירַת הַנָּשִׁים".
(רַש"י; תַּרְגוּם יוֹנָתָן; בְּרֵאשִׁית-רַבָּה לט, יד)

יט.

(ח"א לא, ה-ו-ט)

'אַבְרָהָם' הוּא 'בְּרִית עֲלָאָה' וְכוּ', וְהוּא בְּחִינּוֹת 'בְּרִית-חֲזוֹרִין' וְכוּ'. וְהוּא עֶבֶד 'תּוֹלְדִין', בְּבְחִינּוֹת (בְּרֵאשִׁית יב, ה): "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרֶן". כִּי ה' חֲרוּת' תְּלוּיָה ב'בְּרִית' וְכוּ'.

וּמִי שֶׁהוּא בְּבַחֲיֵנַת 'בְּרִית' - אָזִי: "חֶסֶד מִתְגַּלֶּה בְּפֶמָּא דְאִמָּה" (זהר אדר"א רבא נש"א קמב.), בְּבַחֲיֵנַת (תְּהִלִּים פט, כט): "לְעוֹלָם אֲשֶׁמֶר לֹא חֶסְדֵי וּבְרִיתִי נֶאֱמַנְתָּ לֹא".

וּבִשְׂבִיל־לֵזֶה נִתְּנָה מִדַּת 'חֶסֶד', לְ'אַבְרָהָם', כִּי הוּא הָיָה "רֹאשׁ לְמֵאֲמִינִים" (על־פִּי שִׁירֵה־שִׁירִים רַבָּה ד, כ), וְ"רֹאשׁ לְנִמּוֹלִים" (אֶסְתֵּר־רַבָּה פְּתִיחָתָא י).

וּכְשֶׁנִּתְּגַלֶּה ה'חֶסֶד', הֵינּוּ: ה'אֲהָבָה' וְה'הַשְׁתַּוְּקוּת', בְּבַחֲיֵנוֹת (שִׁירֵה־שִׁירִים ב, ה): "כִּי הוֹלֵת אֲהָבָה אָנִי" - אָזִי הוּא עוֹשֶׂה 'נִפְשׁוֹת', בְּחֵינּוֹת (בְּרֵאשִׁית יב, ה): "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ" - הֵינּוּ: שְׁעוֹשֶׂה 'נְקֻדוֹת' לְ'אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה'.

כִּי 'אוֹתִיּוֹת' בְּלֹא 'נְקֻדוֹת', כְּגוֹף בְּלֹא 'נֶפֶשׁ', שָׂאִין לָהֶם שׁוֹם תְּנוּעָה וּפְעֻלָּה בְּלֹא 'נֶפֶשׁ' - בֵּן הַצְּטֻרָפוֹת וְזוּוּגָן שֶׁל ה'אוֹתִיּוֹת', אִין לָהֶם פֶּח אֶלָּא לְפִי ה'נְקֻדוֹת'. וְה'נְקֻדוֹת' הֵן ה'אֲהָבָה' וְה'כְּסוּפִין', בְּבַחֲיֵנּוֹת (שִׁירֵה־שִׁירִים א, יא): "נְקֻדוֹת הַכֶּסֶף", וְה'כְּסוּפִין' הֵן ה'נֶפֶשׁ', בְּבַחֲיֵנּוֹת (תְּהִלִּים פד, ג): "נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נֶפְשִׁי".

וּלְפִי ה'כְּסוּפִין' בֵּן ה'נְקֻדוֹת', אִם כּוֹסֵף לְרַע', עוֹשֶׂה ה'נְקֻדוֹת' רָעִים, וְאָזִי נִצְטָרְפִים ה'אוֹתִיּוֹת' וְנִזְדוּגִים לְעִשׂוֹת 'פְּעֻלוֹת רָעוֹת'. וְאִם כּוֹסֵף לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה, נַעֲשֶׂה 'נְקֻדוֹת טוֹבוֹת', 'נִפְשׁוֹת טוֹבוֹת', וּמִתְנוּעְעִים ה'אוֹתִיּוֹת', וְנִזְדוּגִים לְעִשׂוֹת 'פְּעֻלוֹת טוֹבוֹת'.

ג.

(ח"א נג)

לְזָכוֹת לְשִׁלְמוֹת הַדַּעַת, הוּא עַל־יַדִּי 'גָּרִים', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (תַּעֲנִית ז, מכות י): "וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִכָּלֶם". כִּי עַל־יַדִּי

שֶׁכָּל־אֶחָד מִקְשָׁה וְשׂוֹאֵל, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ מְנִיעָה לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, וְצָרִיךְ לְהִשְׁיֵב לְכָל אֶחָד עַל שְׂאֵלָתוֹ - עַל־יַדִּי־זֶה נִשְׁלָם דַּעַתוֹ.

וְעַל־יַדִּי־זֶה 'זוֹכָה לְבָנִים', כִּי "קָטָן אִינוּ מוֹלִיד" (סְנֵה־דְרִין סח:), כִּי אִין לוֹ דַּעַת הַשְּׁלָם. אִךְ כְּשֶׁזּוֹכָה לְדַעַת הַשְּׁלָם, זוֹכָה לְבָנִים.

וּבִשְׂבִיל־זֶה 'אַבְרָהָם וְשָׂרָה' טָרְחוּ עֲצָמָן לְגֵיזֵר גָּרִים, "שֶׁהוּא הָיָה מְגִיזֵר אֲנָשִׁים, וְשָׂרָה מְגִיזֵרַת נָשִׁים" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה לט, יד).

כִּי עַל־יַדִּי־זֶה הַשְּׁלִימוֹ דַּעַתְם, וְנִתְקַרְבוּ לְדַעַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, וְזָכוּ לְה"א (שְׁנַתוּסְפוֹ ה"א עַל שְׁמֶם), וְזָכוּ לְ'בָנִים' - כִּי עַל־יַדִּי ה'גָּרִים' נִתְגַּדֵּל דַּעַתְם בְּנ"ל.

נא.

(ח"א נח, ה)

עֵקֶר קִיּוּמוֹ שֶׁל ה'דַּעַת' - עַל־יַדִּי ה'אֲבוֹת', שֶׁהֵם: 'חֶסֶד', 'גְּבוּרָה', 'תְּפָאֶרֶת'.

'חֶסֶד' - הֵינּוּ בְּחֵינַת 'אַבְרָהָם', שְׂצָרִיךְ לְלַמֵּד חֻמְתּוֹ לְאַחֲרֵים, וּלְקַרְבָּם תַּחַת בְּנָפִי הַשְּׂכִינָה, בְּבַחֲיֵנַת (מְשָׁלִי לֹא, כו): "וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה", וְאָמְרוּ חַז"ל (סְפָה מַט:): "זֶה הַלּוּמֵד עַל־מְנַת לְלַמְּדָה". וְזֶה בְּחֵינַת (בְּרֵאשִׁית יב, ה): "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרִין". 'גְּבוּרָה' וְכוּ'. 'תְּפָאֶרֶת' וְכוּ'.

נב.

(ח"א נט, א"ה)

נִמְצָא בְּאֲרִיכוֹת, לְעֵיל בְּפָסוּק (בְּרֵאשִׁית יב, ב): "וְאַבְרָהָם וְאַנְדֵּלָה שְׁמֵךְ".

כג.

(ח"ב עב)

ה'גרים' באים מ'קדשת הזווג' של הצדיקים, כמו שכתוב (בראשית יב, ה): "וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בַחֲרֹן", וְאֵיִתָּא (על פסוק הזה, בזהר שלח קסח.): "שֶׁאֲבָרָהֶם וְשָׂרָה בָּעֵת שֶׁהָיוּ עֶקְרִים, הוֹלִידוּ מְזוּוּגָם נִפְשׁוֹת הַגֵּרִים".

כד.

(חיי-מוהר"ן שצה)

עָנָה וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: 'אֲבָרָהֶם אָבִינוּ' הָיָה לוֹ גַם-בֶּן יִסּוּרִים גְּדוֹלִים מִמַּעֲשֵׂיֹת כָּאֵלוֹ (פלומר: כמו ענין המעשיות והיסורים שעוברים עליו), כִּי 'אֲבָרָהֶם אָבִינוּ' הָיָה גַם-בֶּן מְקַרְב בְּנֵי-הַנְּעוּרִים לְהַשִּׁם-יִתְבָּרָה, כִּי "הָיָה מְגִיר גֵּרִים" (בראשית-רבה לט, יד-טז; פד, ד; במדבר-רבה יד, י; ועוד).

וְדַרְכּוֹ (של אברהם אבינו) הָיָה: שֶׁהָיָה בֶּאֱ בַתוֹךְ הָעִיר, וְהָיָה רֵץ בַּתוֹךְ הָעִיר, וְהָיָה צוּעֵק: "הוֹי הוֹי, גְּעוּוֹאֲלָד". וְהָיוּ רָצִים אַחֲרָיו כְּמוֹ שְׂרוּדָפִים אַחַר הַמְּשָׁע, וְהוּא הָיָה טוֹעֵן עִמָּהֶם הַרְבֵּה: "שֶׁהֵם כָּלָם בְּטָעוּתִים גְּדוֹלִים!"

כִּי הָיָה בָקִי בְּכָל הַשְּׂכֵלִיּוֹת וְהַסְּבָרוֹת שֶׁל דַּרְכֵי הָעֲבוּדָה-זָרָה שֶׁלָּהֶם, וְדַרְכֵי טָעוּתֵיהֶם וְכוּ'. וְהָיָה מוֹכִיחֶם וּמְרַאֶה לָהֶם: "שֶׁהַכֹּל טָעוּת!"

וְגָלָה לָהֶם הָאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הָאֲמִתִּית. וְנִמְשְׁכוּ אַחֲרָיו קֶצֶת 'בְּנֵי-הַנְּעוּרִים', כִּי 'זְקֵנִים' לֹא הָיָה מְקַרְב, כִּי כָּבֵד נִשְׂרָשׁוּ בְּטָעוּתֵיהֶם הַרְבֵּה, וְקָשָׁה לְהַשִּׁיבֵם מִדַּרְכָּם עוֹד.

וְהָיָה הוֹלֵךְ מַעִיר לְעִיר, וּבְנֵי-הַנְּעוּרִים רָצוּ אַחֲרָיו. וְהָיוּ אָבִיהֶם וְנִשְׁוֹתֵיהֶם

הוֹלְקִים עֲלֵיהֶם עַל אֵלוֹ 'בְּנֵי הַנְּעוּרִים', כִּי אָמְרוּ עֲלֵיהֶם: "שִׁיִּצְאוּ לְתַרְבוּת-רָעָה וְנִשְׁתַּמְדוּ!"

עַד שֶׁהָיוּ מְרַחֲקִים אוֹתָם מְאֹד. עַד שֶׁקִּצַּת 'בְּנֵי-הַנְּעוּרִים' חָזְרוּ לְסוּרָם, מִחֲמַת הַיִּסּוּרִים שֶׁהָיוּ לָהֶם מִבֵּיתָם מִחוּתָנָם וּמֵאֲבֵיהֶם וּמִנִּשְׁוֹתֵיהֶם וּכְיוּצָא, וְקִצַּתָּם נִשְׁאַרוּ אֲצֵלוֹ וְנִדְבְּקוּ בוֹ.

וְהָיָה 'אֲבָרָהֶם אָבִינוּ' עוֹסֵק בְּזֶה הַרְבֵּה, לְגַלּוֹת הָאִמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּעוֹלָם. וְהָיָה מְחַבֵּר סְפָרִים הַרְבֵּה מְאֹד עַל-זֶה, אֲלֵפִים סְפָרִים וְכוּ' וְכוּ'.

[סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת, מַעֲשָׂה יב מ'בַּעַל-תְּפִלָּה': מַעֲשָׂה: פַּעַם אֶחָד הָיָה 'בַּעַל-תְּפִלָּה', שֶׁהָיָה עוֹסֵק תָּמִיד בַּתְּפִלּוֹת וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת לְהַשִּׁם-יִתְבָּרָה. וְהָיָה יוֹשֵׁב 'חוּץ-לְיִשׁוּב', וְהָיָה רָגִיל לִכְנֵס לְיִשׁוּב'. וְהָיָה נִכְנָס אֲצֵל אִיזָה אָדָם מִסְתַּמָּא הָיָה נִכְנָס לְהַקְטִינִים בְּמַעֲלָה, כְּגוֹן עֲנִיִּים וּכְיוּצָא וְהָיָה מְדַבֵּר עַל לְבוֹ מֵהַתְּכֵלִית שֶׁל כָּל הָעוֹלָם: "הָיִיתָ שְׂבָאֵמֶת אֵינְךָ שׁוֹם תְּכֵלִית, כִּי אִם לְעַסֵּק בְּעֲבוּדַת-הַשִּׁם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וּלְבָלוֹת יָמֶיךָ בַּתְּפִלָּה לְהַשִּׁם-יִתְבָּרָה וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת וְכוּ'.

וְהָיָה מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמּוֹ 'דְּבָרֵי-הַתְּעוֹרְרוֹת' כָּאֵלוֹ - עַד שֶׁנִּכְנָסוּ דְבָרָיו בְּאָזְנוֹ, עַד שֶׁנִּתְרַצָּה אוֹתוֹ הָאָדָם לְהַתְּחַבֵּר עִמּוֹ. וְתַכְּף כְּשֶׁנִּתְרַצָּה עִמּוֹ - הָיָה לוֹקְחוֹ וּמוֹלִיכוֹ לְמִקְוָמוֹ, שֶׁהָיָה לוֹ 'חוּץ-לְיִשׁוּב', כִּי אוֹתוֹ ה'בַּעַל-תְּפִלָּה' הִנִּיל, בְּחַר לוֹ מְקוֹם 'חוּץ-לְיִשׁוּב', כְּנִ"ל וְכוּ'.

וְכֵן הָיָה רָגִיל תָּמִיד לְכַנֵּס לְיִשׁוּב, וּלְפַתּוֹת וּלְרַצוֹת בְּנֵי-אָדָם לְעֲבוּדַת הַשִּׁם-יִתְבָּרָה, לִילֵךְ בְּדַרְכּוֹ לְעַסֵּק בַּתְּפִלּוֹת וְכוּ'. וְכָל מִי שֶׁהָיָה מְרַצָּה עִמּוֹ, הָיָה לוֹקְחוֹ וּמוֹלִיכוֹ לְמִקְוָמוֹ 'חוּץ-לְיִשׁוּב', כְּנִ"ל וְכוּ'. וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם 'חֲבוּרִים' שֶׁהָיוּ לוֹ בְּעֵינֵי תְּפִלּוֹת וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת, וְהוֹדוּיִים, וְהָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה תָּמִיד.

וְכֵן הָיָה ה'בַּעַל-תְּפִלָּה' הִנִּיל, עוֹסֵק בְּעֵינָיו זֶה תָּמִיד, וְהָיָה מְקַרְבֵּי בְּכָל-פַּעַם אֲנָשִׁים, וּמוֹצִיאֵם מִן ה'יִשׁוּב', כְּנִ"ל. עַד שֶׁנַּעֲשָׂה רָשָׁם בְּעוֹלָם, וְהַתְּחִיל הַדְּבָר לְהַתְּפָרֵס - כִּי פִתְאֵם נִמְלְטוּ אִיזָה אֲנָשִׁים מִן הַמְּדִינָה, וְלֹא נוֹדַע אֵינָם. וְכֵן נִדְּמָן: שֶׁפִּתְאֵם נֶאֱבַד אֲצֵל אֶחָד בְּנוֹ, וּכְיוּצָא בוֹ, וְלֹא נוֹדַע אִיפָּה הֵם. עַד שֶׁנוֹדַע: הָיִיתָ שֶׁנִּמְצָא ה'בַּעַל-תְּפִלָּה' הִנִּיל, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ וּמְפַתֵּחַ בְּנֵי-אָדָם לְעֲבוּדַת הַשִּׁם-יִתְבָּרָה, כְּנִ"ל.

צְדִיקֵנוּ, יוֹסְדוּ עוֹד 'יְשִׁיבוֹת' שִׁילְמָדוּ בָהֶם סִפְרֵי רֵבֵנוּ ז"ל.

"וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה'" (בראשית יב, ח)
 "וַיִּקְרָא שֵׁם אַבְרָם בְּשֵׁם ה'" (בראשית יג, ד)

כז.

(לקוטי הלכות, דברים הנוהגים בסעודה ד, ו)

וְזֶה שְׁפָתוֹב בְּאַבְרָהָם כְּשֶׁנִּכְנַס לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל (בראשית יג, ד): "וַיִּקְרָא שֵׁם אַבְרָהָם בְּשֵׁם ה'". וְכֵן בְּפִרְשֵׁה הַקּוּדְמַת כְּתִיב (שם יב, ח): "וַיִּבֶן שֵׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה'" - כִּי עָקַר "שֵׁם ה'" מִשִּׁיגִין בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי שְׁזָכָה אַבְרָהָם לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - עַל־יְדֵי־זֶה זָכָה שֶׁנִּגְדַּל שְׁמוֹ וְנִתְוַסַּף לוֹ ה' עַל שְׁמוֹ, וְכִמּוֹ שְׁפָתוֹב (שם יב, א-ב): "לֶךְ לָךְ מֵאֶרֶץ וְכוּ' אֶל הָאָרֶץ וְכוּ'. וְאַבְרָכָהּ וְאַגְדַּלְהָ שְׁמוֹ".

וְעַל־כֵּן בָּעַת שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ הִגְדִּיל שְׁמוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַבְרָהָם, אִזְ הַבְּטִיחַ לוֹ בְּיוֹתֵר עַל יְרֻשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - כְּמַבָּר בְּפִרְשֵׁה שָׁם (שם יז, ה-זח): "וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמוֹ אַבְרָם, וְהָיָה שְׁמוֹ אַבְרָהָם וְכוּ'. וְהַקְּמַתִּי אֶת בְּרִיתִי וְכוּ'. וְנָתַתִּי לָךְ וְלִזְרַעְךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיד אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן" וְכוּ'.

כִּי הָא בְּהָא תִּלְיָא - כִּי עָקַר הַגְּדִלְתֵּי־הַשֵּׁם הוּא בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי "קַדְשָׁא־בְּרִידֵי הוּא, וְיִשְׂרָאֵל, וְאוֹרִיתָא, כְּלָא חַד" (זהר אחרני עג), ו"שְׁמוֹ מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ" (ירושלמי תענית פ"ב). וְעַל־כֵּן בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שָׁשׂ עָקַר הַגְּדִלְתֵּי שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל־כֵּן נִגְדַּל שֵׁם שֵׁם אַבְרָהָם.

אך לא היה אפשר להכירו ולתפסו - כי היבעל-תפלה היזה היה מתנהג בחכמה, והיה משנה ומחליף עצמו אצל כל אחד ואחד בשנוי אחר, שאצל זה היה נדמה פעני, ואצל זה כסוחר, ואצל זה בענין אחר וכיוצא בזה וכו'.

כה.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ג, ספורים ממוהר"ן ת"ז ל, ל)

מוהר"ן ת"ז ל דבר פעם-אחת: מ'תבערת הלב' של 'אברהם אבינו' עליוה-שלום - שהוא היה הראשון שזכה לעבד את בוראו יומם ולילה במסירת-נפש, ולפרסם שמו יתברך ויתעלה בעולם.

ובתוך שיחתו הקדושה, ענה אחד לפניו בלשון צער וגניחה: "ההיאך לוקחין לב כזה?! - גער בו ואמר אליו: גם אתה יש לך לב כזה, אלא שאין אתה מלבב אותה!" [דו האסט אויך דאס הארץ, נאר דו באהארצט עם נישט!]

כי הבחירה חפשית אצל כל אדם, וכל אדם אפלו הגרוע שבגרועים, יש בכחו לזכות למדרגה הגדולה שבגדולות, וכמו שאמרו חז"ל (תנא דברי-אליהו רבה פכ"ה): "שצריך כל אדם לומר: 'מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי'".

כו.

(אבני-ה-ברזל, בסוף הספר - ספורים ממוהר"ן ת"ז ל שספר רבי נחמן מטולטשין)

מוהר"ן ת"ז ל אמר: אברהם אבינו עליו-השלום, כשישב עם אנשים שקרבם תחת כנפי השכינה, היה אומר להם: "תדעו: שכל הארץ הזאת, ינהיל השם-יתברך לזרעו!" - לא האמין לו אף אחד על-זה!

ובכן אומר אני לכם מה שיהיה עוד לעתיד, תדעו: "כשיבא משיח

וְזָהוּ (נחמיה ט, זח; תפלת שחרית): "וּשְׁמַתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם וּמִצָּאתָ אֶת לִבְבוֹ וְכוּ', וְכֹרֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַפְּנִיעֵנִי" וכו' - כִּי הִגְדַּלְתָּ הַשֵּׁם וְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, הֵם בְּחִינָה אַחַת, כַּנִּלְכָּה. כִּי "הַשֵּׁם הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת" (שער מאמרי רשב"י, ספרא דצניעותא א), וְ"מַלְכוּת" הוּא בְּחִינַת 'אֶרֶץ', כִּידוּעַ, הֵינּוּ בְּחִינַת 'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

"וַיִּסַּע אַבְרָם הַלֹּךְ וְנֹסוּעַ הַנֶּגֶב. וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ, וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרִימָה לָגוּר שָׁם, כִּי כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ וְגו'. וַיֵּרְאוּ הַמִּצְרִיִּם אֶת הָאִשָּׁה כִּי יָפָה הוּא מְאֹד. וַיֵּרְאוּ אֶתְּהָ שָׂרִי פֶרְעָה, וַיְהִלְלוּ אֶתְּהָ אֶל פֶּרְעָה וְגו'. וְלֹא־אָבְרָם הֵיטִיב בְּעֵבֹרָה וְגו'. וַיִּנְגַע ה' אֶת פֶּרְעָה" (בראשית יב, ט-ייד טו-טז)

כח.

(ח"א סב, ה; ח"א קסג; פתב"ד רבנו ז"ל)
הַשֵּׁיף לַתּוֹרָה הַזֶּה, הַנִּדְפָס בְּסוּף הַסֵּפֶר

לְפַעֲמִים מִנַּח ה' דְּבֹר' וּמוֹכֵן לְצֵאת, וְאֵינּוּ יוֹצֵא דָרֶךְ הַפֶּה, כִּי־אִם דָּרֶךְ הָעֶרְף'.

כִּי יֵשׁ 'שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת' שְׂרוּצִים תָּמִיד לְתַפֵּס ה' דְּבֹר' לְעֲצָמָם, בְּפֶרֶט דְּבֹר הַקְּדוּשׁ מְאֹד גָּדוֹל, כִּי אֲצֻלָּם כָּל הַדְּבֹרִים יָפִים וְנָאִים וְחֻשׁוּבִים וְרוּצִים לְתַפֵּסָם, מְכַל־שָׁכֵן כִּשְׁהַדְּבֹר נָאָה בְּאֵמֶת.

כִּי הַמִּצְרִיִּים שֶׁהֵיוּ בָּלָם שְׂחֹרִים, אֵלּוּ לֹא הִיְתָה שָׂרָה יִפְתָּ-תֹּאֵר כָּל־כָּה, גַּם־כֵּן הִיְתָה חֻשׁוּבָה בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד.

וְה' דְּבֹר' הוּא בְּחִינַת 'שָׂרָה', לְכָל־אֶחָד לְפִי עֶרְבוּ, יֵשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת "שָׂרָה לְאֵמֶתִי" (בְּרָכוֹת יג.), שֶׁהוּא מוֹשֵׁל

בְּדְבֹר שְׁלֹו עַל עִיר וּמְדִינָה, וַיֵּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת "שָׂרָה עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ" (שם), וַיֵּשׁ שֶׁהוּא "שׂוֹרֵר בְּבֵיתוֹ" (אֶסְתֵּר א, כב). אֵךְ אֲצֻלָּם ה' מִצְרִיִּים שְׁכָלָם שְׂחֹרִים וְשְׁפָלִים, כָּל הַדְּבֹרִים חֻשׁוּבִים וְרוּצִים לְתַפֵּסָם.

וְעַקֵּר 'תַּקּוּן הַדְּבֹר', הוּא עַל־יְדֵי ה' תַּעֲנִית' - כִּי עַקֵּר יְנִיקַת הַקְּלָפוֹת, אֵינּוּ אֵלָּא מ' אַחֲרֵי הַקְּדָשָׁה. וְכִשְׁמַתְגַּבְּרִים ה' תְּאוּזוֹת' עַל הָאָדָם, הוּא הַתְּגַבְּרוֹת הַקְּלָפוֹת' עַל הַקְּדָשָׁה.

וְרֹאשֵׁי־הַתְּאוּזוֹת' - הֵם ה' שְׁלֹשׁ קְלָפוֹת', 'שְׁלֹשָׁה שָׂרִי פֶרְעָה': שֵׁר הָאוֹפִים, וְשֵׁר הַמִּשְׁקִים, וְשֵׁר הַטְּבָחִים' - שֵׁהֶם 'קְנָה', וְיֹשֵׁט', וְזִרְדִּין' - שֵׁהֶם בְּחִינַת 'תְּאוּזוֹת אֲכִילָה וְשִׁתִּיה', שֵׁהֶם 'רֹאשִׁים', שְׁכָל הַתְּאוּזוֹת נִמְשָׁכִים אַחֲרֵיהֶם.

וַיִּנְקָתָם: מ' פֶּרְעָה' שְׁעוֹמֵד 'אַחֲרֵי הַקְּדָשָׁה', שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת הָעֶרְף', הֵינּוּ 'אַחֲרֵיהֶם'.

וְעַקֵּר יְנִיקָתָם: מִהַדְּבֹרִים' - כִּי 'קְנָה' וְיֹשֵׁט' וְזִרְדִּין, הֵם סְמוּכִין ל'חֻמְשַׁת מוֹצְאוֹת הַפֶּה'.

וּמַחְמַת שְׂאֵלוֹ ה' שָׂרִים' הַנִּלְכָּה שֵׁהֶם 'שָׂרִי פֶרְעָה', סְמוּכִים לְהַדְּבֹר' - אֲזִי תִכַּף שְׂרוּאִין אֶת 'שָׂרָה', שֶׁהוּא הַדְּבֹר' - אֲזִי 'יָפָה' וְנָאָה בְּעֵינֵיהֶם, וְתוֹפְסִים אוֹתוֹ ל'פֶּרְעָה', כְּמוֹ שְׁכָתוּב (בראשית יב, טו): "וַיֵּרְאוּ אֶתְּהָ שָׂרִי פֶרְעָה, וַיְהִלְלוּ אֶתְּהָ אֶל פֶּרְעָה".

כִּי ה' שְׁלֹשָׁה שָׂרִים' - הֵם 'קְנָה', וְיֹשֵׁט', וְזִרְדִּין, וְתוֹפְסִין הַדְּבֹר' לְהָעֶרְף', וּמִמְשִׁיכִין הַדְּבֹר' ל'גְּלוּת־מִצְרִיִּים', בְּחִינַת 'מִצְרַיִם הַגָּרוֹן', בְּחִינַת (תהלים סט, ד): "נָחַר גְּרוֹנִי", וְאֵינּוּ יָכוֹל לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבֹר לְפָנָי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וְהָנְהָ: בְּשֵׁה'דְבוּר' הוּא 'דְבוּר הַקְּדוּשׁ',
בְּחִינַת 'שָׂרָה', שֶׁהִיא 'שְׂכִינָה'
עִמָּה - אֵף שֶׁהִיא צָר לְאַבְרָהָם מְאֹד מְאֹד
בְּעֵת שֶׁנִּלְקְחָה, עִם-כָּל־זֶה, יָדַע וּבִטַח בְּהֵשֶׁם
שֶׁהוּא טוֹבָה גְּדוּלָּה שֶׁנִּתְפָּסָה לְשֵׁם, שֶׁנִּעֲשֶׂה
מִזֶּה נַחַת גְּדוּל לְהֵשֶׁם-יִתְבָּרֵךְ וְכוּ', שֶׁהוּא
בְּחִינַת (קַהֲלַת ח, ט): "עַתָּה אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם
בְּאָדָם לְרַע לוֹ" - שֶׁלְקָטָה מִשֵּׁם נִיּוּצוֹת
הַקְּדוּשִׁים (עֵינן לְקוּטִי-תוֹרָה לְהָאֲרִיז"ל בַּפְּרָשָׁתוֹ).

אָבֵל אִם הוּא דְבוּר פְּשׁוּט - אֲפָשָׁר
שֶׁיִתְפָּסוּ אוֹתוֹ לְשֵׁם, וְכַמְעַט יִשְׁתַּקַּע
שֵׁם חֲסִי-וְשָׁלוֹם, אִם לֹא שִׁיבּוֹא צְדִיק-אֲמַת
שִׁישׁ לוֹ כַּח לְהוֹצִיאוֹ מִשֵּׁם.

וְאִזִּי צָרִיךְ לְהַדְבִּיק וּלְהַסְתִּיר 'אֲחוּרֵי
הַקְּדוּשָׁה' שֶׁלֹּא יִינָקוּ. וְדַבְּקוֹת אֲחוּרֵי
הַקְּדוּשָׁה' - הִיא עַל-יַדֵּי ה'תַּעֲנִית' וְכוּ' (עֵינן
בַּפְּנִים).

וְעַל-יַדֵּי ה'תַּעֲנִית' שֶׁמְרַעִיב עֲצָמוֹ -
מִמְשִׁיךְ 'מִימֵי הַחֲסָדִים' לְלַחֲלַח
הַגְּרוֹן, וְאִזִּי יוּכַל לְדַבֵּר.

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית יב, י): "וַיְהִי רָעֵב בְּאֶרֶץ"
- הֵינּוּ: בְּחִינַת 'תַּעֲנִית' שֶׁמְרַעִיב
עֲצָמוֹ. - וְזֶה הוּא דַבְּקוֹת אֲחוּרֵי הַקְּדוּשָׁה, כִּי
'הוֹי"ה אֱלֹקֵינוּ' בְּחִינַת 'אֲחוּרֵים', מִסְפָּר
'רַע"ב' וְכוּ'.

"וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרֵימָה" - הֵינּוּ: הַוִּירְדוֹת
מִימֵי הַחֲסָדִים, לְלַחֲלַח 'מִצַּר
הַגְּרוֹן', לְהוֹצִיא אֶת ה'גְּרוֹן' מִבְּחִינַת: "גַּחַר
גְּרוֹנִי" (תְּהִלִּים סט, ד). בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית שָׁם, ט):
'הַלֹּךְ וְנִסּוּעַ הַנְּגַבָּה', לְלַחֲלַח ה'נְגִיבָה' וְכוּ'.

וְאִזִּי כְּשֶׁנִּתְדַבְּקִין 'אֲחוּרֵי הַקְּדוּשָׁה', שְׂאִי-
אֲפָשָׁר לְהַקְלִיפוֹת לְכַנֵּס לְשֵׁם וְלִינָק,
וְאִזִּי נִתְגַּלִּין ה'פְּנִים' שֶׁל הַקְּדוּשָׁה.

וְאִזִּי (שָׁם שָׁם, טו): "וַיֵּרְאוּ אוֹתָהּ שְׂרֵי פְרַעֲה"
(בְּרֵאשִׁית שָׁם). הֵינּוּ: שִׂאלוּ ה'שְׂרִים'
הַנ"ל, רוֹאִים אֶת 'זוֹפֵי הוֹד הַדְּבוּר', וַיִּיהַלְלוּ
אֹתָהּ אֵל פְּרַעֲה" (שָׁם).

וְכָל־זֶה הוּא מְכוּן מִהֵשֶׁם-יִתְבָּרֵךְ, כְּדִי
לְהוֹצִיא בְלָעָם מִפִּיהֶם וְכוּ'. וְזֶה
(שָׁם שָׁם, יז): "וַיִּנְגַע ה' אֶת פְּרַעֲה" - הֵינּוּ:
הוֹצֵאוֹת 'נִיּוּצוֹת-הַקְּדוּשָׁה'. וְעַל-יַדֵּי
ה'נִיּוּצוֹת', נִתְוַסַּף לְחִלּוּחִית עַל לְחִלּוּחִית.

וְזֶה (שָׁם שָׁם, טז): "וְלֹאֲבָרָם הֵיטִיב בְּעִבְרָה"
- כַּנ"ל.

וְזֶה (מְשָׁלֵי לֹא, ל): "אִשָּׁה יִרְאֵת ה' הִיא
תִּתְהַלֵּל", בְּחִינַת: "וַיִּהְיֶה אֹתָהּ אֵל
פְּרַעֲה" - אֵין זֶה אֵלָּא בְּשִׁבִיל (מְשָׁלֵי שָׁם לֹא):
'תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ" - הֵינּוּ: לְהוֹצִיא
'נִיּוּצוֹת-הַקְּדוּשָׁה' מִבִּינֵיהֶם.

(וְעֵינן עוֹד בַּפְּנִים בְּשְׁנֵי הַתּוֹרוֹת - וְכַנְסַח אַחַר קֶצֶת בְּכַתְּבֵי
יָד רַבֵּנוּ ז"ל הַשִּׁיךְ לְתוֹרָה חֲזָה, הַנִּדְפָּס בְּסוֹף הַסֵּפֶר).

נט.

(לְקוּטִי-הַלְכוּת, שְׁבַת ז, עה - עַל-פִּי
לְקוּטִי-מוֹהַר"ן ח"א ו, 'קָרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ')

"וַיְהִי רָעֵב בְּאֶרֶץ, וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרֵימָה"
(בְּרֵאשִׁית יב, י). אָמְרוּ רַז"ל (פְּרָקִי-דְרַבֵּי
אֱלִיעֶזֶר כו) וּמוֹבָא בְּפִרוּשׁ רַש"י: "שָׂזָה הָיָה
נִפְיוֹן גְּדוּל שָׁלוֹ, שֶׁהוּא מִזְהִירוֹ לְעֵלוֹת
לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל, וְעַכְשָׁיו מִשִּׂיאוֹ לְצֵאת
מִמֶּנָּה".

זֶה כָּל־כָּל דְּבָרֵינוּ: "שְׂצָרִיכִין לְהִיזֵת עֵיל
וְנַפְיָק" (אַחַר וַיִּקְהַל רִיג: הַאֲזִינוּ רַצַּב), וְלְהִיזֵת
בְּקִי בְּזֶה מְאֹד, וְלְבַלֵּי לְפָל בְּדַעְתּוֹ מִזֶּה, מְכַל-
שְׁכָן שֶׁלֹּא לְהַרְהֵר אַחַר הֵשֶׁם-יִתְבָּרֵךְ, רַק
לְהֵאֱמִין כִּי "צְדִיק ה' וַיִּשֶׁר מִשְׁפָּטָיו", וְכָל
כּוֹנְנָתוֹ רַק לְטוֹבָה.

כְּמוֹ שֶׁהָיָה אֶצֶל אַבְרָהָם: שֶׁשָּׂבַא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, הָיָה שָׁם דִּיקָא רָעַב, עַד שֶׁהִכְרַח לְצֵאת מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל לְמִצְרַיִם - שְׂזָהוּ בַּחֲנִינָת "וְנָפִיק".

וְאִי־עַל־פִּי־כֶן לֹא הִרְהִיר אַחַר הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, רַק עָמַד בְּנִסְיוֹן בְּמִצְרַיִם, עַד שֶׁזָּכָה לְעֹלוֹת מִשָּׁם "כָּבֵד מְאֹד בְּמִקְנֵה בַּפֶּסֶף וּבַזָּהָב" (בְּרֵאשִׁית יג, ב), שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'נִיצוּצוֹת־הַקְּדוּשִׁים' שֶׁפָּרַר שָׁם, כְּמוֹבָא (סְפָר־הַלְקוּטִים לְךָ־לְךָ יב). וְכֵן עוֹבֵר עַל כָּל אָדָם, וְכַנ"ל. וְכֵן מוֹבָא בְּסִפְרִים, וּבְדַבְרֵי אֲדָמוֹר ז"ל (ח"א ח, ה - מוֹבָא לְהַלְוֹ).

כָּל הִירִידוֹת וְהַעֲלִיּוֹת שֶׁל הָאָדָם, מְרַמְזִין בְּפָסוּק (בְּרֵאשִׁית יב, י; יג, א): "וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִם; וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם".

הֵינּוּ כַּנ"ל: שֶׁכָּל־זֶה הוּא בַּחֲנִינָת "בְּקִי בְּעִיל, בְּקִי בְּנָפִיק", כַּנ"ל.

"הִנֵּה נָא יִדְעַתִּי: כִּי אִשָּׁה יִפֶּת מְרָאָה אֶתְּ" (בְּרֵאשִׁית יב, יא)

5.

(ח"א ס, ג)

כָּל הַחֲנוּת שֶׁל שֶׁקֶר, בְּאִים עַל־יְדֵי הַבֵּל הַיִּפִּי, בְּבַחֲנִינָת (מִשְׁלֵי לֵא, ל): "שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל הַיִּפִּי". דְּהֵינּוּ: מִי שֶׁאֵינּוּ נִשְׁמַר מִיִּפִּי הַנְּשִׁים, יֵשׁ לוֹ תַּאֲוֹת שֶׁל אֱלוֹ הַחֲנוּת שֶׁל שֶׁקֶר. וְיִרְאָה' הוּא הַפֶּךְ מִזֶּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שָׁם): "שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל הַיִּפִּי, אִשָּׁה יִרְאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל".

וְעַל־כֵּן אַבְרָהָם וַיִּצְחָק' בְּשָׂבָאוּ לְמַקְוֹמוֹת שֶׁלֹּא הָיוּ שָׁם יִרְאוֹת, וְתַכָּף בְּשִׂרְצוֹ לְכַנֵּס לְשָׁם הַרְגִּישׁוּ זֹאת - עַל־

יְדֵי שֶׁהִתְחִילוּ לְהַרְגִּישׁ לְפִי עֵרֶךְ גָּדוֹל קִדְשָׁתָם, 'יִפִּי הַנְּשִׁים' - וְעַל־כֵּן הַרְגִּישׁוּ שֶׁאֵין שָׁם יִרְאָה', וְעַל־כֵּן אָסְרוּ עַל־עַצְמָן זְרוּג נְשׂוֹתֵיהֶן בְּאַחֻתוֹ.

"וְתַקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פְּרַעֲהָ" (בְּרֵאשִׁית יב, טו)

לא.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, נְפִילַת־אֲפִים הַלְכָה ו, ט)

זֶה בַּחֲנִינָת (בְּרֵאשִׁית יב, טו): "לְקִיחַת שָׂרָה לְבֵית פְּרַעֲהָ", שֶׁהַצְּדִקַּת הַכְּרָחָה לִירֵד לְמָקוֹם טָמֵא וּמְטַנְּף כְּזֶה - כְּדֵי שֶׁבְּעֵצָם כָּחָה תִּבְקַשׁ וְתַחַפֵּשׁ גַּם שָׁם אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ. וְעַל־יְדֵי־זֶה תַעֲלֶה עִם אַבְרָהָם בְּעַלְיָה גְדוֹלָה, בְּבַחֲנִינָת (בְּרֵאשִׁית יג, א): "וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם".

וְעַל־יְדֵי־זֶה הַכִּינָה הַצִּלָּה וַיִּשׁוּעָה גְדוֹלָה לְיִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת־מִצְרַיִם - שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה לֹא יִכָּלֶה טְמֵאת מִצְרַיִם לְשַׁלֵּט בָּהֶם, וַיִּצְאוּ מִשָּׁם עַל־יְדֵי עֶשֶׂר מַפּוֹת שֶׁהִפָּה אֶת פְּרַעֲהָ וּמִצְרַיִם.

שֶׁכָּל־זֶה הָיָה עַל־יְדֵי (שָׁם יב, יז): "וַיִּנָּע ה' אֶת פְּרַעֲהָ וְאֶת בֵּיתוֹ" כְּשֶׁלְּקַח אֶת שָׂרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (פְּרָקִי־דְרַבֵּי־אֱלִיעֶזֶר כו - זָהָר לְךָ־לְךָ פב: תַּזְרִיעַ נב).

כִּי עַל־יְדֵי־זֶה הַמְּשִׁיכָה דְרָךְ הַנ"ל לְיִשְׂרָאֵל: שֶׁבְּכָל־מָקוֹם שֶׁיִּהְיוּ בְּגִלוֹת, אֲפֹלוּ בְּמַקְוֹמוֹת־הַמְּטַנְּפִים מְאֹד - גַּם שָׁם יִבְקָשׁוּ וַיַּחַפְּשׁוּ בְּבַחֲנִינָת "אִיָּה" וְכוּ', וְעַל־יְדֵי־זֶה יַעֲלוּ מִשָּׁם.

וְזֶהוּ גַם כֵּן בַּחֲנִינָת (אֲסֵתֶר ב, טו): "לְקִיחַת אֲסֵתֶר לְבֵית אַחַשְׁוֵרוּשׁ" וְכוּ' - הַכֵּל בְּבַחֲנִינָת הַנ"ל, כְּדֵי לְהוֹרֹת לְיִשְׂרָאֵל: שֶׁגַּם

בְּמִקְוֹמוֹת-הַמְטַנְפִים יִצְעֲקוּ אֵל הַשֵּׁם,
וַיִּחַפְּשׂוּ וַיִּבְקְשׂוּ אוֹתוֹ, וַכְּמוֹ שֶׁעָשׂוּ אִזְ
מְרֻדְכִי וְאַסְתֵּר שֶׁכָּנְסוּ אֶת כָּל הַיְהוּדִים לְזַעַק
הַרְבֵּה לַהֲשֵׁם.

וְכֵן צְרִיכִין בְּכָל דּוֹר וָדוֹר בְּכָל־לַיִּוֹת
יִשְׂרָאֵל, וּבַפְּרָטִיּוֹת כָּל אֶחָד וְאֶחָד:
לְבַקֵּשׁ תָּמִיד אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּכָל-מְקוֹם
שֶׁהוּא, וְלִצְעֹק בְּכָל עֵת לַהֲשֵׁם-יִתְבָּרַךְ,
בְּבַחֲיִנַת (יוֹנָה ב, ג): "מִבֶּטֶן שְׂאוֹל שׁוֹעֵתִי". וְאֵל
יִתְיַאֵשׁ מִן הַצְּעָקָה וְהַבְּקָשָׁה לְעוֹלָם, "עַד
יִשְׁקִיף וַיֵּרָא ה' מַשְׁמַיִם" (אֵיכָה ג, נ).

"וַיַּעַל אַבְרָם מִמְצָרִים" (בְּרֵאשִׁית יג, א)

לב.

(ח"א ח, ה)

כְּשֶׁהֲצַדִּיק רוֹצֵה לַהֲשִׁיב הַרְשָׁע, הוּא
מְכַרְח לִירֵד לַהַמָּדָה רָעָה
הַחַיָּא שֶׁהַגִּבּוֹר עָלָיו הַרְשָׁע, לְהַכְנִיעָה
וְלִקְלָקֵל הַצְּנוּר הַהוּא שֶׁל הַרְשָׁע שֶׁמְקַבֵּל
מִשֵּׁם חַיּוֹתוֹ.

וְעַל-כֵּן מְכַרְח שִׁיחֵיהָ זֶה הַצַּדִּיק, 'צַדִּיק
גָּמוּר' שְׂאִין בּוֹ שׁוֹם רָע - לְמַעַן
לֹא יִהְיֶה כַח לְהִירוּח־סְעָרָה, שֶׁהוּא הִירוּח־
חַיִּים שֶׁל הַרְשָׁע, לְשַׁלֵּט וּלְהַזִּיק חֲסִידֵי-שְׁלוֹם
לְהַצַּדִּיק, בְּעֵת שִׁיורֵד לַהַמָּדָה רָעָה שֶׁל
הַרְשָׁע לְקַלְקֵלָה.

כִּי אִין לְהָרַע שׁוֹם תְּפִיסָה וְאַחִיזָה
בְּהַצַּדִּיק גָּמוּר, וְאִין לוֹ מְקוֹם לְאַחֵז
בוֹ. וְגַם מִהַמָּדָה רָעָה בְּעֵצְמָה שִׁיורֵד
לְהַכְנִיעָה, אִין לוֹ שׁוֹם תְּפִיסָה חֲסִידֵי-שְׁלוֹם.
רַק מֵה שִׁיורֵד לְתוֹכָהּ, הוּא לְהַכְנִיעָה

וּלְהַשְׁפִּילָהּ, בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית יג, א): "וַיַּעַל
אַבְרָם מִמְצָרִים" (עֵינִן לְקוּטִי-תוֹרָה לְהַאֲרִיז"ל
בְּפֻרְשָׁתוֹ - וְעֵינִן לְעִיל מ'לְקוּטִי-מוֹהֲרָן ח"א סב, ה; ח"א
קסג).

"וַיְהִי רִיב בֵּין רַעִי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רַעִי
מִקְנֵה לוֹט, וְהַפְּנַעְנִי וְהַפְּרָזִי אִזְ יֵשֵׁב בְּאַרְצָךְ"
(בְּרֵאשִׁית יג, ז)

לג.

(ח"א יד, יב)

כְּשֶׁזוֹכִין לְשְׁלוֹם-הַכָּלְלִי, יִתְבַטֵּל כָּל
ה'מִשְׂאֵי-וּמִתָּן מִן הָעוֹלָם, כִּי כָּל
ה'מִשְׂאֵי-וּמִתָּן שְׁבַעֲוֹלָם, הוּא מ'הַעֲדָר
הַשְּׁלוֹם, כִּי אִי-אֶפְשֶׁר שִׁיחֵיהָ רְצוֹן הַמוֹכֵר
וְהַקּוֹנֵה שְׂוֵה, כִּי זֶה רוֹצֵה לְמַכּוֹר וְזֶה רוֹצֵה
לְקַנּוֹת.

נִמְצָא: שֶׁכָּל ה'מִשְׂאֵי-וּמִתָּן וְה'סְחֻרוֹת/
הוּא רַק עַל-יַדֵּי בַחֲיִנַת מ'חֲלָקוֹת/
שְׂאִין 'שְׁלוֹם' בֵּין ה'רְצוֹנוֹת.

וְזֶה בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית יג, ז): "וַיְהִי רִיב בֵּין רַעִי
מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רַעִי מִקְנֵה לוֹט,
וְהַפְּנַעְנִי אִזְ בְּאַרְצָךְ".

"כְּפִנְעָנִי" בְּבַחֲיִנַת 'סוֹחֵר', כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י
עַל פָּסוּק (הוֹשֵׁעַ יב, ח): "כְּפִנְעַן
בִּידוֹ" וְכוּ'. הֵינּוּ: עַל-יַדֵּי בַחֲיִנַת 'רִיב
וּמְחֻלָּקָת', בְּבַחֲיִנַת: "וַיְהִי רִיב" וְכוּ', עַל-יַדֵּי-
זֶה: "וְהַפְּנַעְנִי אִזְ בְּאַרְצָךְ" - עַל-יַדֵּי-זֶה יֵשׁ
'סוֹחֲרִים' וּמִשְׂאֵי-וּמִתָּן בְּעוֹלָם.

אַבָּל לְעֵתִיד-לְבֹא שִׁיחֵיהָ הַשְּׁלוֹם הַמְּפֹאֵר
בְּעוֹלָם - אִזִּי יִתְבַטֵּל ה'מִשְׂאֵי-וּמִתָּן,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (זְכַרְיָה יד, כא): "וְלֹא יִהְיֶה כְּפִנְעָנִי
עוֹד".

לד.

(ח"א רעז)

'ארץ-ישראל', לפעמים נקראת: "ארץ פנען" (בראשית יז, ח), ולפעמים נקראת "ארץ" סתם.

היננו: כְּשִׁישׁ מ'מחלקת' - אַזִּי נקראת: 'ארץ פנען', בחינת 'פאן עני', כמו שאמרו רז"ל (פסחים נ). על פסוק (זכריה יד, כא): "וְלֹא יִהְיֶה כְּנַעֲנִי", "אין פאן עני" - וְזֶה עַל-יַדִּי מ'מחלקת', כִּי מ'מחלקת אחת דוחה מאה פרנסות" [של"ה מסכת יומא, בשם חז"ל].

וְזֶה בחינות (בראשית יג, ז): "וַיְהִי רִיב בֵּין רוּעֵי מְקַנְה אַבְרָם וּבֵין רוּעֵי מְקַנְה לוֹט, וְהַפְּנַעֲנִי אִזּוּ בְּאַרְצָא" - שַׁעֲלֵי-יַדֵּי הָרִיב, וְהַמְּחַלְקֵת, עַל-יַדֵּי-זֶה: "וְהַפְּנַעֲנִי" וכו', כִּי אַזִּי נקראת בחינת 'ארץ פנען' כנ"ל.

אַבְל כְּשִׁישׁ 'שלום', אַזִּי נקראת בחינת 'ארץ' סתם, וְאַזִּי היא בחינת: "ארץ נתנה יבולה" (תהלים סז, ז), שְׁנוֹתֶנֶת כַּחוֹתֶיהָ לְכָל יבול הארץ.

לה.

(לקוטי-הלכות, חזקת-מקצועות ג, ב)

"וַיְהִי רִיב בֵּין רַעֲי מְקַנְה אַבְרָם וּבֵין רַעֲי מְקַנְה לוֹט, וְהַפְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אִזּוּ יֹשֵׁב בְּאַרְצָא" (בראשית יג, ז).

שַׁעֲלֵי-יַדֵּי שְׁהִיָּה אִזּוּ עֲדִין 'אחיזת השבעה' עִמָּמִין בְּאַרְצָא - עַל-יַדֵּי-זֶה הִיָּה רִיב וּמְחַלְקֵת, שֶׁהֵם 'ערעורים וסכסוכים' שִׁישׁ עַל 'ארץ-ישראל'.

וְכֵן הוא תמיד בכל דור ודור - שַׁצְרִיכִין לְגַרֵשׁ אַחִיזַת הַקְּלָפוֹת מְאַרְצָא-יִשְׂרָאֵל, וְעַל-יַדֵּי-זֶה מְבַטְלִין רִיב וּמְחַלְקֵת מִשָּׁם, וְזוֹכִין לְהַחֲזִיק בְּחֻלְקוֹ שִׁישׁ לוֹ בְּאַרְצָא.

כִּי כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, יֵשׁ לוֹ חֶלֶק בְּאַרְצָא. וְאַפְלוּ עִכְשָׁו בְּגִלוֹת שְׁאֲנוּ רְחוּקִים מְאַרְצָא-יִשְׂרָאֵל - אַף-עַל-פִּי-כֵן בְּכָל-מְקוֹם שִׁישְׂרָאֵל יוֹשְׁבֵין שָׁם, אֶפְלוּ בְּחוּץ-לְאַרְצָא, הוּא גַם-כֵּן בְּחִינַת אַרְצָא-יִשְׂרָאֵל.

וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ בְּחוּץ-לְאַרְצָא, אִי-אֶפְשָׁר לְהַחֲזִיק בְּקַרְקַע בְּשִׁלוּה בְּלִי עֲרֵעוֹר וּמְחַלְקֵת, עַד שִׁמְגֵרְשִׁין אַחִיזַת הַקְּלָפוֹת מִשָּׁם, הִיָּנוּ: בְּחִינַת הַקְּלָפוֹת הַחוּפִין עַל אַרְצָא-יִשְׂרָאֵל.

"הלא כל הארץ לפניך, הפרד נא מעלי, אם השמאל ואימנה, ואם הימין ואשמאילה" (בראשית יג, ט)

לו.

(לקוטי-הלכות, גנבה ה, ד-הז)

הכָּלֵל: שַׁעֲקָר הוא ה'אמת'. ואם ה'חשף' שֶׁהוּא ה'קַלְפָּה' שֶׁהוּא ה'שַׁקָּר' מִתְגַּבֵּר כְּמוֹ שִׁמְתַּגְבֵּר - אַף-עַל-פִּי-כֵן, כָּל הַרוּצָה לְחוּס עַל-עַצְמוֹ לְחַשֵּׁב עַל תְּכַלִּיתוֹ הַנִּצְחִי בְּאֵמֶת, וְלֹא יִטְעֶה אֶת-עַצְמוֹ, רַק בְּכָל דָּבָר יִסְתַּכֵּל עַל הָאֵמֶת וְכוּ' אִיזְהוּ דְרַךְ יִשְׂרָאֵל שִׁיבַר לוֹ - אִם לְעַסֵּק בְּהוֹלְלוֹת וְלִיצְנוֹת וְכוּ', אִם לְעַסֵּק בְּתַמִּימוֹת בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּמַעֲשֵׂים-טוֹבִים וְכוּ' - בּוֹדֵאי יֵאִיר לוֹ הָאֵמֶת לְצֵאת מִחֻשְׁכַּת אֶפְלָתוֹ וְכוּ'.

וְזֶהוּ (בראשית יב, ד): "וַיֵּלֶךְ אַבְרָם בְּאִשְׁרֵי דְבַר אֱלֹהֵי ה', וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט" - הִיָּנוּ: שֶׁהַחֲשׂוֹךְ כְּרוּךְ תָּמִיד אַחַר הַקְּדוּשָׁה, כִּי "לוט בחינת לטותא" (זוהר לך-לך עה), בְּחִינַת ה'חשף', 'שקר', שֶׁהוּא עֵקֶר זְהֵמַת-הַנְּחָשׁ, בְּחִינַת (בראשית ג, יד): "ארוּר אַתָּה".

הֵינּוּ: שֶׁהַחֲשֵׁד בְּחִינַת 'לוֹט', הֵלֶךְ תָּמִיד אַחַר אַבְרָהָם לְהַחֲשִׁיד לּוֹ חֲסִדֵי שְׁלֹמֹם וְכוּ' - אֲזִי תִּכְּף: "וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לּוֹט" - שֶׁהַחֲשֵׁד בְּרוּךְ אַחֲרָיו, וְרוֹצֵה לְהַחֲשִׁיד לּוֹ חֲסִדֵי שְׁלֹמֹם.

וְזֶה כָּל הָעֲבוּדָה וְהִיגִיעָה שֶׁל הַצְּדִיקִים וְהַכְּשָׁרִים: לְבָרַר הָאֱמֶת, מִתּוֹךְ חֲשֵׁבֶת אֶפְלַת הַשֶּׁקֶר, הַמְּסַבֵּב בְּכֹמָה וּבְכֹמָה מֵינִי סְבוּבִים וְלִיצְנוֹת וְעִרְמוּמִיּוֹת בְּלִי שְׁעוֹר.

וְמִי שֶׁרוֹצֵה לְחוּם עַל-עַצְמוֹ - הוּא מוֹשֵׁד עַצְמוֹ תָּמִיד אֶל הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ. וְזֶהוּ בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית יב, ט): "וַיִּסַּע אַבְרָם הַלּוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה" - שֶׁהוּא 'דְּרוֹם', 'יָמִין', בְּחִינַת 'אֱמֶת' וְכוּ'. שֶׁבְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵלֶךְ וְנִסַּע בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת, הֵלֶךְ וְנִסַּע וְהִמְשִׁיד עַצְמוֹ תָּמִיד לְ'יָמִין' שֶׁהוּא הָאֱמֶת.

כִּי אִי-אֶפְשֵׁר לְהוֹדִיעַ לְאָדָם 'דֶּרֶךְ-הָאֱמֶת' בְּפִרְטֵי-פִרְטִיּוֹת, בְּכָל דָּבָר וּבְכָל עֵת וְזִמָּן. רַק הַמְּשַׁכֵּיל הַחֲפִץ בְּאֱמֶת, הוּא מְסַתְּפֵל בְּכָל-פַּעַם, בְּכָל דָּבָר, עַל נִקְדַּת-הָאֱמֶת. וְהוֹלֵךְ וְנִסַּע וּמוֹשֵׁד עַצְמוֹ תָּמִיד לְ'יָמִין', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֱמֶת', בְּבְחִינַת: "הַלּוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה" וְכוּ'.

וְזֶה שֶׁאָמַר אַבְרָהָם לְלוֹט (שָׁם יג, ח-ט): "אַל נָא תְּהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רַעִי וּבֵין רַעִיךָ וְכוּ'; הַפָּרָד נָא מֵעָלַי, אִם הַשְּׂמָאל וְאִימָנָה, וְאִם הַיָּמִין וְאִשְׁמְאִילָה".

וְאִתָּא בְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית-דָּבָר מֵא, ו): "שֶׁאָמַר לוֹ: אִם אַתָּה לְשְׂמָאלָה, אֲנִי לְדְרוֹמָא; וְאִם אֲנִי לְדְרוֹמָא, אַתָּה לְשְׂמָאלָה. וְהִבִּיא שָׁם מִשָּׁל לְשָׁנֵי בְּנֵי אָדָם וְכוּ', עַד מִן כָּל אֲתָר אֲנִי מִשְׁמְאִיל לְהַהוּא גְּבָרָא", עִין-שָׁם.

הֵינּוּ: שֶׁאַבְרָהָם שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֱמֶת', טָעַן עִם 'לוֹט' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שֶׁקֶר וְחֲשֵׁד'

הַרוֹצֵה לְסַבֵּב אֶת הָאֱמֶת בְּכֹמָה מֵינִי סְבוּבִים בְּלִי שְׁעוֹר, וְטָעַן עִמוֹ אַבְרָהָם: "הַפָּרָד נָא מֵעָלַי" - כִּי אֲנִי אֵינִי רוֹצֵה לִילָךְ בְּדֶרֶכֶיךָ. אֲךָ בְּכָל מְקוֹם שֶׁתִּפְּנֶה, אֲנִי אֶפְנֶה לְצַד אַחֵר.

"אִם הַשְּׂמָאל וְאִימָנָה" - הֵינּוּ: אִם תִּרְצֶה לְסַבֵּב וּלְכַלְכֵּל אוֹתִי בְּבְחִינַת 'שְׂמָאל', דְּהֵינּוּ: בְּתָאוֹת וּבְהִרְהוּרִים וְכוּ' שֶׁהֵם מְסַטְרִים דְּשְׂמָלָא. "וְאִימָנָה" - אֲנִי אֶמְשִׁיד עַצְמִי לְצַד יָמִין, שֶׁהוּא 'דֶּרֶךְ-הַתּוֹרָה', דְּרֶךְ-הָאֱמֶת - כִּי אֲנִי מוֹשֵׁד עַצְמִי רַק לְדֶרֶךְ-הַתּוֹרָה בְּאֱמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יָמִין'.

"וְאִם הַיָּמִין" - הֵינּוּ: אִם אַתָּה תֹּאמַר שֶׁאַתָּה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ יָמִין, כִּי עַל-פִּי-רֹב: הַשֶּׁקֶר וְהַחֲשֵׁד מְלַבֵּשׁ אֶת-עַצְמוֹ בְּאֱמֶת, וְאֹמֵר שֶׁהוּא חֲפִץ רַק בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה, וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב אֲדָמוֹר ז"ל בְּתַחֲלַת הַסֵּפֶר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א א): "שֶׁהִיצַר-הָרַע מְלַבֵּשׁ עַצְמוֹ בְּמִצּוֹת" וְכוּ'.

וְכֵן בְּעֵינֵי בְּנֵי-אָדָם הַרוֹצִים לְמַנַּע מִ'דֶּרֶךְ-הָאֱמֶת - שֶׁהֵם "אוֹמְרִים לָרַע טוֹב וְלְטוֹב רַע" (ישעיהו ה, ט), וְאוֹמְרִים: שֶׁהֵם רוֹצִים לְהַדְרִיךְ אוֹתוֹ בְּדֶרֶךְ-הָאֱמֶת, כִּי אֵלּוּ הָאֱמֶת שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יָמִין' - אֶצְלָם.

וְעַל-זֶה טָעַן אַבְרָהָם: "וְאִם הַיָּמִין וְאִשְׁמְאִילָה" - הֵינּוּ: שֶׁאִם אַתָּה תִּרְצֶה לְהַיָּמִין, דְּהֵינּוּ: מֵה שֶׁנִּקְרָא אֶצְלָךְ 'יָמִין'. אֲזִי: "וְאִשְׁמְאִילָה" - אֲנִי אֶטָּה מֵעָלֶיךָ וְאֶפְנֶה לְצַד אַחֵר לְשְׂמָאל, כִּי אֲנִי חֲפִץ 'יָמִין' שְׁלֶךְ.

כִּי בְּאֱמֶת-לְאֱמֶתוֹ: 'יָמִין' שְׁלֶךְ, הוּא 'שְׂמָאל' וְ'שֶׁקֶר-גְּמוּר' - מֵאַחַר שֶׁבְּאֱמֶת אַתָּה חֲפִץ בְּהִסְתּוֹתֵיךָ, לְהַדִּיחַ אוֹתִי חֲסִדֵי וְשְׁלֹמֹם מִנִּקְדַּת-הָאֱמֶת, עַל-כֵּן אֵינִי חֲפִץ

יְמִין שְׁלֹף, וְאַפְנֵה לְשִׁמְאֹל, דְּהִינּוּ מַה שְׁלֹדְבְרִיף הוּא שְׁמֹאֵל.

וְעֵתָה צְדָקוּ יָפֵה דְבָרֵי הַמְדָּרֵשׁ הַנֶּ"ל שְׁאָמַר: "מִן כָּל אֶתְרָא, אֲנָא מְשִׁמְאִיל לְהֵהוּא גְבָרָא" - כִּי בּוֹדְאֵי בְּאֻמַּת־לְאֻמַּתּוֹ, נִשְׂאָר לֹט תְּמִיד בְּשִׁמְאֹל, כִּי עֶקֶר בְּחִינַת יְמִין הוּא אֻמַּת, שֶׁהוּא 'כָּלֵא יְמִינָא'.

וְכִי שְׁנוּטָה מֵהָאֻמַּת, אֶף־עַל־פִּי שְׁמִלְבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּמִצְוֹת, וְאוֹמֵר שְׁכָךְ הוּא הָאֻמַּת, בְּחִינַת יְמִין - בְּאֻמַּת הַכֹּל הוּא שְׁמֹאֵל גְּמוּר, כִּי "הָאֻמַּת הוּא אֶחָד", וּבְכָל צַד וּפְנֵה שֶׁהָאֻמַּת הוּא כּוּן, זֶהוּ עֶקֶר הַיְמִין.

וּכְמוֹ לְמִשְׁלֵ: כְּשֶׁאֶחָד הוֹלֵךְ בַּדְּרֹךְ, וַיֵּשׁ לְפָנָיו שְׁנֵי דְרָכִים, אֶחָד לְיְמִין לְעִיר צָפַת, וְהַשְּׁנַי לְשִׁמְאֹל לְעִיר טְבַרְיָה; וְכִיּוֹצֵא.

כְּשֶׁהוּא צָרִיף לְטְבַרְיָה - אַזִּי הַדְּרֹךְ לְצַד שְׁמֹאֵל, הוּא אֻמַּתַּת הַדְּרֹךְ שְׁלוֹ, וְהוּא אֶצְלוֹ הַדְּרֹךְ הַמִּימֵן. וְהַדְּרֹךְ הַיְמִין שְׁפוּנָה לְצָפַת, הוּא שְׁמֹאֵל אֶצְלוֹ, מֵאַחַר שֶׁאֵין צָרִיף לְשֵׁם, וְהוּא פְּשׁוּט.

כְּמוֹ־כֵן בְּכָל הַדְּרָכִים וְהַעֲצוֹת בְּדְרָכֵי־הַשֵּׁם. כְּשֶׁהַבַּעַל־דָּבָר וְאֲנָשׁוֹ מְלַבִּישִׁין עֲצָמָן בְּמִצְוֹת, כְּאִלּוּ הֵם רוֹצִים לְהַדְרִיכוֹ בַּדְּרֹךְ הַמִּימֵן, מֵאַחַר שֶׁהָאֻמַּת אֵינּוּ כֵן - צָרִיכִין לְפָנּוֹת מֵעֲלֵיהֶם, אֶף־עַל־פִּי שְׁלִפֵּי דְעֵתָם הוּא לְשִׁמְאֹל - כִּי בְּאֻמַּת זֶה הַשְׁמֹאֵל הוּא עֶקֶר הַיְמִין, מֵאַחַר שֶׁהָאֻמַּת הוּא כָךְ.

וְזֵהוּ: "אִם הַיְמִין וְאִשְׁמֹאִלָּה" - שְׁאֵנִי אֶפְנֵה לְשִׁמְאֹל מֵהַיְמִין שְׁלֹף, וְאֶף־עַל־פִּי־כֵן אֶתָּה תִּשְׂאָר תְּמִיד בְּשִׁמְאֹל, כְּמוֹ שְׁמִבְּאָר בְּמִדְרָשׁ הַנֶּ"ל: "וְאִשְׁמֹאִלָּה אֵין כְּתִיב כְּאֵן, אֶלֶּא וְאִשְׁמֹאִלָּה, מִן כָּל אֶתְרָא אֲנָא מְשִׁמְאִיל לְהֵהוּא גְבָרָא".

הִינּוּ כְּנִ"ל: כִּי תְּמִיד יִשְׂאָר בְּחִינַת 'לֹט' שֶׁהוּא 'חֲשֻׁכַת הַשֶּׁקֶר' בְּשִׁמְאֹל, וְכַנֶּ"ל. [עִיֵּן־שָׁם עוֹד בְּפָנִים עַל שְׂאָר פְּסוּקֵי הַפְּרָשָׁה].

"וְה' אָמַר אֶל אַבְרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד לֹט מֵעַמּוֹ"
(בְּרֵאשִׁית יג, יד)

"כָּל זְמַן שֶׁהִרְשָׁע עַמּוֹ הָיָה הַדְּבֹר פּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ"
(רש"י: תַּנְחומָא וְיִצְא י')

לז.

(סִפְרֵי־הַמִּדּוֹת, עַנְיַנֵי 'הִרְחָקָה מִרְשָׁעִים')

[א] עַל־יַדֵּי זְהִירָה מְלַתָּן תְּקִיעַת־כּוֹף, יִזְכֶּה לְמִדַּת הַבְּטָחוֹן. גַּם עַל־יַדֵּי שְׁלֵא יִתְחַבֵּר עִם רְשָׁעִים (בְּטָחוֹן טו).

[ב] אִשָּׁה שֶׁשְּׁנוּאִין מַעֲשֵׂי רְשָׁעִים בְּעֵינֶיהָ, עַל־יַדֵּיהָ נִפְקַדַת (הַרְיוֹן ה).

[ג] גְּדוֹל יָכוֹל לְלַמֵּד מִרְשָׁע, אֲבָל קָטָן לֹא (לְמוֹד לב).

[ד] הַסֶּפֶר שְׂאָדָם רְשָׁע לָמַד מִמֶּנּוּ, אֵל תִּלְמַד מִמֶּנּוּ, כִּי הָאוֹתִיּוֹת הֵם יִרְשִׁיעוּ אוֹתָךְ (לְמוֹד פב).

[ה] מִחֲלָקַת בָּא עַל־יַדֵּי 'הַבּוֹרֵת רְשָׁעִים' (מְרִיבָה נח).

[ו] כְּשֶׁאָדָם מִתְּפַלֵּל בְּמַנְיָן, שֵׁישׁ שָׁם רְשָׁעִים, לְפַעְמִים הֵם מְשַׁלְּכִין אוֹתוֹ לְמַטָּה וְהַסְּגָלָה לָזֶה: שֵׁיגְבִיָּה יָדָיו לְמַעְלָה בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה (נְפִילָה יב).

[ז] כְּשֵׁישׁ רְשָׁע בְּבֵית, אַזִּי נִסְתַּלֵּק מֵהַצַּדִּיק 'מַעֲיֵן הַתּוֹרָה' (צַדִּיק מד).

[ח] כָּל טוֹבָתָן שֶׁל רְשָׁעִים, רָעָה הִיא אֶצְלַת הַצַּדִּיקִים (צַדִּיק ע).

[ט] מֵה שְׁלֹפְעָמִים הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת הַצַּדִּיק, כְּדֵי שִׂדְחָה בָּזָה אֶת הָרָשָׁעִים, שִׁישְׂאָרוֹ בְּרָשָׁעוֹתָן (צדיק קמה).

[י] כְּשֶׁמִּדְבַר עִם רָשָׁע - עַל־יְדֵי 'הֶבֶל פִּי', נִתְגַּשֵּׁם (קלפה יא).

[יא] הִרְחַק מֵרָשָׁעִים, כְּדֵי שֶׁלֹא תִתְפַּס בְּעֵנָשָׁם (הרחקת־רשעים ב).

[יב] מִי שֶׁעָרַב בְּעַד רָשָׁע, נֹפֵל לְיַד־תְּאוֹת־נְאוּף, גַּם נֹפֵל לְחֻלְשָׁה (הרחקת־רשעים ח).

[יג] כְּשֶׁלֹא תִחַבֵּר אֶת־עַצְמְךָ לְשִׁקְרָנִים, הִידוּעִים לְךָ - עַל־יְדֵי־זֶה תִזְכֶּה לְהַבִּין אֶת ה'צְבוּעִים' (הרחקת־רשעים יא).

[יד] מִי שֶׁשׁוֹנֵא אֶת ה'מְסִיתִים', בּוֹדֵאֵי לֹא יִדְבַק בּוֹ דְבָרֵיהֶם (הרחקת־רשעים יב).

[טו] מִי שֶׁמִּרְחַק אֶת־עַצְמוֹ מֵרָשָׁעִים - הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה לוֹ יְשׁוּעָה (הרחקת־רשעים יד).

[טז] תִּרְחִיק מִלְדוֹר בְּבֵית שְׂדֵר בּוֹ רָשָׁע (הרחקת־רשעים טז).

[יז] אֵל תִּדְבַר עִם ה'מְסִיתִים', אֲפֹלוֹ לְהוֹכִיחֵם וּלְקַרְבֵּם (הרחקת־רשעים יז).

[יח] הִתְחַבְּרוֹת רָשָׁעִים, מְזִיק לְעִבּוּד־הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (הרחקת־רשעים יח).

[יט] נָאֵה וּמִתְקַבֵּל לְקְדוּשֵׁי־הַשֵּׁם, שִׁיעֲשׂוּ מָסָד וּמִגֵּן, עַד שֶׁמִּמֶּנּוּ יִבְרַח כָּל אִישׁ מִצִּיק וְרָשָׁע (הרחקת־רשעים יט).

[כ] מִי שֶׁאֵינוֹ מִבִּין רָשָׁעַת הָרָשָׁעִים הַצְּבוּעִים, הוּא מִתְעַב (הרחקת־רשעים ח"ב א).

[כא] ה'צְבוּעִים' גּוֹרְמִים 'כְּאֲב־עֵינִים', לְהַמּוֹרְעֵם הַטּוֹעִים בָּם (הרחקת־רשעים ח"ב ב).

[כב] צְרִיךְ אָדָם לְשָׁמֵר אֶת־עַצְמוֹ: מִלְנַשֵּׁק אֶת־עַצְמוֹ עִם רָשָׁעִים! - כִּי עַל־יְדֵי ה'נְשִׁיקָה', נַעֲשֶׂה בֵינֵיהֶם 'הִתְקַשְׁרוֹת' גַּם לְאַחַר מִיתָה (הרחקת־רשעים ח"ב ג).

[כג] יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שֶׁהֵם 'מֵינִים וְאִפִּיקוֹרְסִים' גְּדוֹלִים, אֲבָל הֵם אֵינָם מְגַלִּים אֶת 'אִפִּיקוֹרְסוֹת', וְאֵין בְּן־אָדָם יוֹדֵעַ לְשָׁמֵר אֶת־עַצְמוֹ. אֲבָל עַל־יְדֵי 'מִדַּת־הַצְּנִיעוּת', אָדָם נִצּוֹל מֵאֲלוֹ ה'אִפִּיקוֹרְסִים' (הרחקת־רשעים ח"ב ד).

[כד] הָרָשָׁעִים אֵינָם מְבַלְבְּלִים אוֹתָנוּ מֵעִבּוּדָתָנוּ בְּעִבְרוֹת שְׁעוֹבֵרִים, כְּמוֹ שֶׁמְבַלְבְּלִים אוֹתָנוּ בְּמַצּוֹת שֶׁהֵם עוֹשִׂים, בְּשִׁבְלִי־זֶה (סְנֵהֲרִין נח): "גּוֹי שֶׁשָּׁבַת חַיֵּב מִיתָה" (הרחקת־רשעים ח"ב ה).

"וַיֵּבְאוּ אֶל עֵין מִשְׁפַּט הוּא קֹדֶשׁ" (בראשית יד, ז)

לח.

(ח"א ב, ה)

עֵקֶר ה'מַחְשְׁבוֹת־זָרוֹת', הֵם עַל־יְדֵי 'קִלְקוּל הַמִּשְׁפָּט' - כִּי 'מִשְׁפָּט' הוּא בְּחִינַת 'עֵינִין', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בראשית יד, ז): "וַיֵּבְאוּ אֶל עֵין מִשְׁפָּט". וְעַל־יְדֵי 'קִלְקוּל מִשְׁפָּט', בָּא קִלְקוּל ל'עֵינִין', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים טז, יט): "כִּי הִשְׁחָד יַעֲזֹר עֵינֵי הַכְּמִים" - זֶה בְּחִינַת 'מַחְשְׁבוֹת־זָרוֹת' שֶׁבַתְּפֹלָה וְכוּ'.

לט.

(ח"א מח)

"קֹדֶשׁ" (בראשית יד, ז), תִּרְגּוּמוֹ: "רְקָם" - לְשׁוֹן רְקָם וְצִיר, בְּחִינַת 'צִיר'.

יתברך אלקי העבריים - הם עוברים על-כל
החכמות, ועל מה שאינם חכמות פנ"ל.

"וירק את חניכיו" (בראשית יד, יד)

"זה אליעזר שחנכו למצות" (רש"י)

מב.

(ח"א יא, א)

"אמרי אנשי: למתא ירקא, ירקא שקל"
[לעיר שגדל שם ירק הרבה, הבא ירק שקל
למכר] [מנחות פה.]. "אמרי אנשי" - שעל-ידי
ה'אמירות' והדבור של איש הישראלי, יאיר
לו הדבור לכל המקומות שצריך לעשות
תשובה, שיוכל לעשות תשובה.

"למתא ירקא" - למקומות שצריך
לעשות תשובה. "ירקא" - הוא
בחינת 'תשובה', כמו שאמרו במדרש
(בראשית-רבה מג, ב - על בראשית יד, יד): "וירק את
חניכיו" - "אוריקן בפרשת שופטים" [זיין
במה שכתוב בפרשת שופטים: "שהוריקן מעברות
שבירים"], הינו: 'שזרזם לעשות תשובה'.

פי 'פרשת שופטים' נאמר על 'תשובה'
(דברים כ, ח): "מי האיש הירא ורד
הלבב", "הירא מעברות שבירים" (סוטה מג).

וזה: "ירקא שקל" - בחינת 'תשובת-
המשקל' - שהדבור יאיר לו שיוכל
לעשות 'תשובת-המשקל'.

מג.

(ח"א יב, ד)

"וירק את חניכיו" (בראשית יד, יד).
'אברהם', הוא בחינת 'מין', בחינת
'הבוק'.

"ויבא הפליט" (בראשית יד, יג)

"זה עוג" (רש"י; בראשית-רבה מב, ח; תרגום יונתן)

מ.

(ח"א נה, ט)

בשביל-זה בחינת רשע כ'עוג', נקרא
'פליט', כמו שכתוב (בראשית
יד, ג): "ויבא הפליט" - "זה עוג", שרצה
שיהרג אברהם וישא את שרה" (בראשית-רבה
מב, ח).

והקדוש-ברוך-הוא כבש משפטו ממנו
זמן רב, עד זמן
'משה רבנו' עליו-השלוש. ובשביל-זה
נקרא: "פליט", בבחינת (איוב כג, ז):
"ואפלטח לנצח משפטי" - שנמלט
מהמשפט זמן בביר.

"ויגד לאברהם העברי" (בראשית יד, יג)

מא.

(ח"א סד, ב)

על-פן ישראל נקראים 'עבריים', על-שם
שהם 'עוברים' באמונתם על כל
החכמות, ואפלו על החכמות שאינם
חכמות, הינו האפיקורסות הבא מ'חלל-
הפנוי'.

ועל-פן השם-יתברך נקרא (שמות ג, יח):
"אלקי העבריים", מלשון (יהושע
כד, ג): "עבר הנהר", לשון 'צדדין'. הינו:
שאלקותו מסבב גם על ה'חלל-הפנוי' הבא
על-ידי ה'צמצום' שצמצם האור לצדדין.

ועל-פן ישראל נקראים 'עבריים' - שעל-
ידי אמונתם שמאמינים שהשם-

”וַיַּחֲלֶק עֲלֵיהֶם לַיְלָה” (בְּרֵאשִׁית יד, טו)

מה.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, הַשְּׂבָמַת-הַבְּקָר א, יג)

”בְּחֻצוֹת-הַלַּיְלָה, אִזּוּ הַשְּׂכִינָה כְּבִיכּוֹל
בְּתַכְלִית הַמְּעוֹט,
כִּידוּעַ. וְאִזּוּ הִיא בְּבַחֲיֵנַת נִקְדָּה לְבַד” (פְּרִיעֵץ-
חַיִּים, שַׁעַר תְּקוּנֵי-חֻצוֹת פ”ב).

וְאִזּוּ הוּא הַתְּגַבְרוֹת הַשְּׁנָה, וְאִזּוּ דִּיקָא צְרִיךְ
כָּל אֶחָד מִי שֶׁנּוֹגֵעַ יְרֵאת-הַשֵּׁם בְּלִבּוֹ -
לְהַתְּגַבֵּר בְּהַתְּגַבְרוֹת גְּדוֹל מְאֹד, לְהַתְּעוֹרֵר
מֵהַשְּׁנָה אִזּוּ. וְזֶה בַּחֲיֵנַת שְׂמַתְעוֹרְרִים מִתְּקַף
הַשְּׁנָה וְהַסְטְרָא אַחְרָא עַל-יַדֵּי ‘נִקְדָּה-טוֹבָה’
לְבַד וְכוּ’.

וְעַל-כֵּן הָרֵאשׁוֹן שֶׁגָּלָה סוּד חֻצוֹת, הִיָּה
‘אַבְרָהָם אָבִינוּ’ עָלִיּוּ-הַשְּׁלוֹם,
בְּעַת שֶׁנִּלְחַם עִם הַמְּלָכִים וְהִצִּיל אֶת לוֹט,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית יד, טו): ”וַיַּחֲלֶק עֲלֵיהֶם
לַיְלָה” וְכוּ’.

כִּי עֵקֶר בַּחֲיֵנוֹת ‘חֻצוֹת’, דְּהֵינּוּ לְשַׁבֵּר תְּקֵפָה
הַשְּׁנָה, לְשַׁבֵּר הַפְּלִלָה וְהַחֲשָׁךְ, עַל-יַדֵּי
הַ‘נִקְדָּה-טוֹבָה’ - זֶה נַעֲשֶׂה רַק עַל-יַדֵּי בַּחֲיֵנַת
‘אַבְרָהָם אִישׁ הַחֶסֶד’, עַל-יַדֵּי שֶׁ”מְטָה כָּלפִּי
חֶסֶד” (רֵאשִׁי-הַשְּׁנָה יז).

כִּי אַבְרָהָם רָדַף אַחֲרֵי הַמְּלָכִים לְהִצִּיל אֶת
לוֹט, בְּשִׁבִיל הַ‘נִקְדָּה-טוֹבָה’ שֶׁהָיָה
בְּלוֹט. וְעַל-כֵּן אַף-עַל-פִּי שֶׁלוֹט הָיָה רָשָׁע -
מָסַר אַבְרָהָם נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִילוֹ לְהִצִּילוֹ, בְּשִׁבִיל
הַ‘נִקְדָּה-טוֹבָה’ שֶׁהָיָה בוֹ, כִּי מִמֶּנּוּ יֵצֵא
‘רוּחַ’, שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנָּה ‘דוּד-מְשִׁיחַ’, שֶׁהוּא עֵקֶר
וְשׁוֹרֵשׁ הַ‘נִקְדָּה-טוֹבָה’.

וְעַל-כֵּן עֵקֶר כּוֹנֵנַת הַמְּלָכִים, הִיָּה לְהַרְג
אֶת לוֹט - כִּי כָּל כּוֹנֵנַת הַסְטְרָא-
אַחְרָא הוּא, לְהַתְּגַבֵּר עַל בַּחֲיֵנַת הַ‘נִקְדָּה-
טוֹבָה’ חֶסֶד וְשְׁלוֹם.

”וַיִּרְק” - זֶה בַּחֲיֵנַת ”קו הִירְק שְׂמַקִּיף אֶת
כָּל הָעוֹלָם” (חֲגִיגָה יב).

וְ”חֲנִיכִיו” - זֶה בַּחֲיֵנַת ‘חֶסֶדִים’, כְּמוֹכָא
בְּמִדְרַשׁ (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה מַג, ב):
”לְשׁוֹן ‘חֲנִיכְתּוֹ’ (גִּטִּין פ”ט מ”ח - פְּנוּיו), שֶׁשָּׂמַן
אַבְרָהָם כְּשִׁמוֹ” [כָּלֶם הָיוּ גָרִים, וְנִקְרְאוּ ‘אַבְרָם’ כְּשִׁמוֹ
(מִתְּנוּת-כְּהוּנָה)].

הֵינּוּ: שֶׁ‘קוּ-הִירְק’, מְבַחֲיֵנַת: ”אֲנִי
חֲבַצְלֵת” (שִׁירַת-הַשִּׁירִים ב, א), בַּחֲיֵנַת
”יִרְקָה כְּחֲבַצְלֵת” (זֹהַר וַיְחִי רַכָּא. אָמוֹר קז),
בַּחֲיֵנַת ”אֶסְתֵּר יִרְקֶקֶת” (מְגִלָּה יג) - זֵאת
עָלֶיהָ יֵשׁ לְשְׂכִינָה’ עַל-יַדֵּי ‘חֲבוּק יַמִּין’ (עֵזֶר
בְּפָנִים).

וְזֶה בַּחֲיֵנַת (בְּבִא-בְּתָרָא עג): ”וּמִזְרַק מֵהָאֵי
לְהָאֵי” - שֶׁיִּמְשִׁיךְ ‘קו יִרְק’ מֵהָאֵי,
בְּבַחֲיֵנַת: ”וַיִּרְק אֶת חֲנִיכִיו”.

מד.

(ח”א לא, ה)

יֵשׁ שְׁנֵי בַּחֲיֵנוֹת ‘בְּרִית’: א) בַּחֲיֵנוֹת
‘אַבְרָהָם’, ב) בַּחֲיֵנוֹת ‘אַלְיַעֲזָר’.

‘אַבְרָהָם’ הוּא ‘בְּרִית-עֶלְאָה’ וְכוּ’.

וְ‘אַלְיַעֲזָר’ הוּא ‘בְּרִית-תַּתְאָה’ - בְּבַחֲיֵנוֹת
(שְׂמוֹת כג, כא): ”כִּי שָׂמִי בְּקִרְבּוֹ”,
”שְׁמוֹ כְּשֵׁם רַבּוֹ” (סְנַהֲדְרִין לח), שֶׁהוּא ‘חֲנוּךְ’
‘מִט”ט’ (זֹהַר בְּרֵאשִׁית כז. בְּלֶק קפס: תְּקוּנַיִי-זֹהַר קיט:
זֹהַר-חֲדָשׁ רוּחַ). בַּחֲיֵנוֹת (בְּרֵאשִׁית יד, יד): ”וַיִּרְק אֶת
חֲנִיכִיו”, בַּחֲיֵנוֹת (מְשָׁלִי כב, ז): ”חֲנֹךְ לְנַעַר”
וְכוּ’.

אָבֵל ה' לֹא יַעֲזֹבָהּ בְּיָדָם, וְנָתַן כַּח
לְבַחֲנֵינָה 'אֲבָרָהֶם', בְּחֵינַת 'חֶסֶד',
לְהַצִּיל אֶת 'לוֹט', עַל־יְדֵי ה'נִקְדָּה־טוֹבָה'
שֵׁשׁ בּוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה הָרַג אֶת הַמְּלָכִים.

כִּי עַל־יְדֵי שְׂדָנִים לְכַף־זְכוּת, וּמוֹצְאִים
ה'נִקְדָּה־טוֹבָה' אֶפְלוּ בְּרִשְׁעִים - עַל־
יְדֵי־זֶה נִכְנַע הַסְטֵרָא אַחֲרָא, כִּי הָרַע נִדְחָה
מִפְּנֵי מַעַט הַטוֹב.

”וַיָּבֵם וַיִּרְדָּפֵם” (בְּרֵאשִׁית יד, טו)

מו.

(ח"א ל, ד-הו; ח"א קלה)

לְבוֹא לְהַשְׁכִּיל־הַתְּחִתּוֹן, 'חֲכָמָה־תְּתָאָה'
- אִי־אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל־יְדֵי "שֵׁנָא
בְּצַע" (שְׁמוֹת יח, כא; מְשָׁלִי כח, טז), שֵׁשֶׁשׁ
הַמְּמוֹן בְּתַכְלִית הַשְּׁנָאָה וְכוּ'. כִּי "הַשְׁכִּיל־
הַתְּחִתּוֹן הוּא מְסֻטְרָא דְּמַלְכוּת (זַהֲרֵה־חֲדָשׁ ח"א
נז); וְכֵן "שֵׁנָא בְּצַע, הוּא מְסֻטְרָא דְּמַלְכוּת"
(תְּקוּנֵי־זֶהר קכא:).

וּמִי שֵׁשׁ לוֹ 'אוֹתוֹ הַחֲכָמָה', צָרִיף
לְהַמְשִׁיךְ לְתוֹכָהּ 'חֵינַת'. וְעַקֵּר ה'חֵינַת'
הוּא מ'אוֹר־הַפְּנִים'.

וְעַל־כֵּן צָרִיכִין לְהַעֲלוֹת ה'מַלְכוּת',
בְּחֵינַת 'חֲכָמָה־תְּתָאָה', אֶל 'אוֹר־
הַפְּנִים' הַמְּאִיר בְּ'שְׁלֹש־רִגְלִים' וְכוּ'.

וְלַפְעָמִים שְׁנוּפֵל חֲסִי־שְׁלוֹם בְּחֵינַת
ה'מַלְכוּת־דְּקַדְשָׁה', בְּחֵינַת
'חֲכָמָה־תְּתָאָה' - לְגַלוֹת שֶׁל אַרְבַּע מַלְכוּתוֹת'
וְכוּ'.

וּמִי יָכוֹל לְסַבֵּל קוֹל הַצְּעָקָה וְהַזְּעָקָה
הַגְּדוֹלָה, כְּשֶׁנּוֹפֵל ה'מַלְכוּת' בֵּינֵיהֶם
חֲסִי־שְׁלוֹם.

וְצָרִיף לְרֵאוֹת לְחַתֵּךְ וּלְהַבְדִּיל אֶת
ה'מַלְכוּתוֹת' מִבֵּין ה'אַרְבַּע גְּלוּתוֹת',
וּלְהַעֲלוֹתָהּ מִשָּׁם. וְעַקֵּר עַל־יְתָהּ, עַל־יְדֵי
בְּחֵינַת ה'חֶסֶד' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן 'אֲבָרָהֶם' הָיָה 'אִישׁ הַחֶסֶד', וְהָיָה
מְשַׁתַּדֵּל תְּמִיד לַעֲשׂוֹת 'חֶסֶד' -
כִּי לְהַעֲלוֹת ה'מַלְכוּתוֹת' מֵהֶם. וְעַל־כֵּן רָדַף
אַחַר ה'אַרְבַּעָה מְלָכִים', כִּי לְהַכְנִיעֵם -
שֶׁהֵן בְּחֵינַת ה'אַרְבַּע מַלְכוּתוֹת דְּסֻטְרָא־
אַחֲרָא'.

כִּי 'אֲבָרָהֶם' הָיָה 'שׁוֹנֵא מְמוֹן', כִּי מָאָס
'מְמוֹן סְדוּם', כְּמוֹ שְׂכַתוּב (בְּרֵאשִׁית יד, כג):
”אִם מַחוּט וְעַד שְׂרוּף וְכוּ', וְלֹא תֹאמַר אֲנִי
הַעֲשֵׂרְתִּי אֶת אֲבָרָם”. כִּי "אֲבָרָהֶם תִּקַּן
שְׁחָרִית" (בְּרֵאשִׁית כו:), בְּחֵינַת 'חֲכָמָה־תְּתָאָה',
שֶׁהוּא בְּחֵינַת 'שְׁחָרוּת' (עֵינן בְּפְנִים), שִׁזְזוּכִין
עַל־יְדֵי "שׁוֹנֵא בְּצַע" כַּנ"ל.

וְעַל־כֵּן יָצָא מ'אֲבָרָהֶם': (א) 'יִצְחָק'. (ב)
'יִשְׁמָעֵאל'. (ג) 'יַעֲקֹב'. (ד) 'עֵשָׂו'. -
שֶׁהֵם כְּנַגְדֵּי אַרְבַּע מַלְכוּתוֹת שְׁבַקְדָּשָׁה' (פְּרִי
עֵצִי־חַיִּים, חג הַמְּצוֹת פ"ז).

”וַיִּרְדָּפֵם עַד חוּבָה” (בְּרֵאשִׁית יד, טו)

”עַל־שֵׁם עֲבוּדֵה־זָרָה שְׁעֵתִידָה לְהִיּוֹת שָׁם”
(רש"י; תַּנְחומָא לְךָ־לֶךְ יג)

מז.

(ח"א כג, ה)

'עֲבוּדֵת־אֱלִילִים' הִיא "חוּבָה" (לְשׁוֹן
הַפְּסוּק בְּרֵאשִׁית יד, טו),
שְׁמִכְרַעַת אֶת הַכֹּל לְכַף־חוּבָה, וְכֹל
הַמְתַּדְבְּקִין בָּהֶם 'בְּעַל־יְחֻבוֹת'.

כְּמוֹ שְׂאֵנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ: שְׂזֵה הַמַּשָּׂא תְלוּי בְּצוּאָר בְּנֵי־אָדָם, שְׂאִין מִסְתַּפְקִין בְּמִמוֹנָם, וְלוֹוִין מִמוֹן מֵאַחֲרִים, וְנִדְמָה לָהֶם שְׂמֻשְׁתִּכְרִין הַרְבֵּה, וְאַחֲרֵיכֵן מֵתִים 'בְּעַלֵּי־חֹבוֹת'.

וְאִם אֵינָם מֵתִים 'בְּעַלֵּי־חֹבוֹת', הֵם בְּחַיֵּיהֶם 'בְּעַלֵּי־חֹבוֹת', וּמְטַרְיָחִים אֶת עֲצָמָם בְּטַרְחוֹת גְּדוּלוֹת, וּמְסַפְנִים עֲצָמָם בְּסַפְנֵי־דְרָכִים, בְּשִׁבִיל שְׂכָר מְעַט, בְּשִׁבִיל לְשֵׁלֶם חֹב אֲבִיהֶם, חֹב 'עֲבוֹדָה־זָרָה' וְכוּ'.

"וּמְלֻכֵי צְדָק מְלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לְחֵם וַיִּין, וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֲלִיוֹן. וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר: בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֲלִיוֹן קִנְהַ שָׁמַיִם וְאַרְץ" (בְּרֵאשִׁית יד, יח־יט)

מת.

(ח"א לד, ז)

"בְּקִשׁ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהוֹצִיא כְּהֵנָּה מִשָּׁם, וּבְשִׁבִיל שְׂהַקְדִים בְּרַפְת אַבְרָהָם לְבְרַפְת הַמָּקוֹם (בְּרֵאשִׁית יד, יח), נְטָלָה מִשָּׁם וַנִּתְּנָה לְאַבְרָהָם, שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים קי, ד): 'אַתָּה כֹהֵן לְעוֹלָם עַל דְּבַרְתִּי מְלֻכֵי צְדָק'" (נְדָרִים לב:).

וְזֶהוּ כִּשְׂהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נָתַן ה' כְּהֵנָּה לְפִינְחָס, אָמַר: "הִנְנִי נָתַן לְךָ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם" (בַּמִּדְבָּר כה, יב) - כִּי ה' כְּהֵנָּה הִיא בְּחֵינַת 'אַהֲבָה', הוּא 'אַבְרָהָם' - שׂוֹרָה בְּמָקוֹם 'בְּרִית שָׁלוֹם', הֵינּוּ: 'צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם' (מִשְׁלֵי י, כה).

מט.

(ח"א לה, ה)

'מְלֻכּוֹת', הוּא בְּחֵינַת 'יְרוּשָׁלַיִם', כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (בְּרֵאשִׁית יד, יח): "וּמְלֻכֵי"

צְדָק מְלֶךְ שָׁלֵם", וְתַרְגּוּמוֹ: "מְלֻכָּא דִירוּשָׁלַיִם". וְהִיא בְּחֵינַת 'אַמוּנָה', כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (יִשְׁעִיָּה א, כו): "עִיר הַצְּדָק קָרְיָה נְאֻמָּנָה".

נ.

(ח"א עד)

ה' מְלֻכּוֹת' נִקְרָא 'צְדָק', כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (פְּתַח־אֲלֵיָהוּ, תְּקוּנֵי־זֶהַר יז): "צְדָק מְלֻכּוֹתָא קְדִישָׁא". בְּחֵינַת (בְּרֵאשִׁית יד, יח): "וּמְלֻכֵי צְדָק מְלֶךְ שָׁלֵם".

נא.

(ח"א פ)

'יְרוּשָׁלַיִם' הוּא בְּחֵינַת 'דְּבִוּר', כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (בְּרֵאשִׁית יד, יח): "וּמְלֻכֵי צְדָק מְלֶךְ שָׁלֵם", וְתַרְגּוּם אוּנְקְלוֹס: "מְלֻכָּא דִירוּשָׁלַיִם". וְ'צְדָק' הוּא בְּחֵינַת ה' דְּבִוּר', כְּמוֹ שְׂכַתּוֹב (תְּהִלִּים נח, ב): "צְדָק תְּדַבְּרוּן".

נב.

(ח"ב ז, יא)

"וּמְלֻכֵי צְדָק מְלֶךְ שָׁלֵם הוֹצִיא לְחֵם וַיִּין, וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֲלִיוֹן" (בְּרֵאשִׁית יד, יח).

"מְלֻכֵי צְדָק מְלֶךְ שָׁלֵם" - זֶה בְּחֵינַת 'מְלֻכּוֹת'.

"הוֹצִיא לְחֵם וַיִּין" - הֵינּוּ בְּחֵינַת 'פְּרֻנְסָה' שֶׁנֶּמְשָׁךְ עַל־יְדֵי ה' מְלֻכּוֹת'.

"וְהוּא כֹהֵן" - זֶה בְּחֵינַת 'כְּהֵנָּה', שֶׁהוּא בְּחֵינַת 'כְּלָלִיּוֹת בֵּין וְתַלְמִיד', שֶׁמִּשָּׁם נִמְשָׁךְ ה' פְּרֻנְסָה' עַל־יְדֵי ה' מְלֻכּוֹת'.

תֹּאמֶר אֲנִי הֶעֱשִׂיתִי אֶת אֲבָרִים. וְאַצֵּל רַחֵל וְלֹאֵהּ וְכוּ', וְאַצֵּל שְׂקָלִים וְכוּ'.

כִּי "שְׁלִישׁ שֶׁבְּפָרְקֵי מִטְיָא" (בְּבֵא־מִצִּיעָא מֵב) - הוּא פְּנֵד ה'עֲשִׂירוֹת' שֶׁנִּזְכָּר אֲצֵל 'סְדוּם', כִּי בְּסְדוּם פְּתִיב (אִיּוֹב כח, ד): "הַנִּשְׁפָּחִים מִנִּי רָגַל", כִּי הֵם רָצוּ לְבַטֵּל ה'מִשְׁאֵל־וּמְתָן' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רָגַל' וְכוּ' - עַל־כֵּן צָרִיךְ דּוֹקָא 'מִשְׁאֵל־וּמְתָן'.

נו.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, פְּדִיוֹן פְּטֵר־חֲמוּר ב, בִּי־יב - עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א ס, 'פְּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן') יֵשׁ 'הַתְּבוּנָנוֹת' בְּתוֹרָה - שְׂאִי־אֶפְשֶׁר לָבֵא לָזֶה, כִּי־אִם עַל־יְדֵי 'עֲשִׂירוֹת גְּדוּל' וְכוּ'. וְהַתְּבוּנָנוֹת הַנֵּל, הוּא בְּחִינַת 'תְּפִלִּין מַחִיךְ' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן "תְּפִלִּין שְׁלֵי־ד קוּדְמִין לְתְּפִלִּין שְׁלֵי־דֵאשׁ" (מְנַחֵת לו, שְׁלַח־עֲרוּךְ אַרְבַּח־חַיִּים כח, ו) - כִּי 'תְּפִלִּין שְׁלֵי־ד' הֵם בְּשִׁמְאֵל' - זֶה בְּחִינַת 'עֲשִׂירוֹת' הַנֵּל, בְּחִינַת (מִשְׁלֵי ג, טז): "בְּשִׁמְאוּלָה עֶשֶׂר וְכְבוֹד", שֶׁעַל־יְדֵי זֶה ה'עֲשִׂירוֹת', זוֹכִין ל'הַתְּבוּנָנוֹת' הַנֵּל שֶׁהֵם בְּחִינַת 'תְּפִלִּין שְׁלֵי־דֵאשׁ', כִּי־ל.

וְזֶה שֶׁאָמַר אֲבָרָהֶם לְמֶלֶךְ סְדוּם (בְּרֵאשִׁית יד, כג): "אִם מַחוּט וְעַד שְׂרוּף נֵעַל, וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשִׂיתִי אֶת אֲבָרִים". כִּי רַז"ל דְּרָשׁוּ (סוֹטָה יז): "שֶׁבְזָכוֹת זֶה, זָכוּ בְּנֵי לְרִצּוֹעָה שֶׁל תְּפִלִּין, בְּזָכוֹת שֶׁאָמַר: 'וְעַד שְׂרוּף נֵעַל'".

וְזֶהוּ: "וְעַד שְׂרוּף נֵעַל, וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשִׂיתִי" וְכוּ'. וּפְרַשׁ רַש"י: "שֶׁכָּפַר הַבְּטִיחַ לִי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְעֲשִׂרְנִי" (תַּנְחומָא לָךְ־לָךְ יג).

הֵינּוּ: שֶׁאֲבָרָהֶם אָמַר: שֶׁכָּפַר הַבְּטִיחְנִי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲזָכֶה ל'עֲשִׂירוֹת־

"וַיִּתֵּן לוֹ מַעֲשֵׂר מִכָּל" (בְּרֵאשִׁית יד, כ)

עֲנִינִי 'מַעֲשֵׂר' - נִמְצְאִים בְּפְרִשְׁת רָאֵה, בְּפִסּוּק (דְּבָרִים יד, כב): "עֲשֵׂר תַעֲשֹׂר אֶת כָּל תְּבוּאֹת זְרַעְךָ"

"וַיֹּאמֶר אֲבָרָם אֶל מֶלֶךְ סְדוּם וְגו'. אִם מַחוּט וְעַד שְׂרוּף נֵעַל, וְאִם אֶקַּח מִכָּל אֲשֶׁר לָךְ, וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשִׂיתִי אֶת אֲבָרִים" (בְּרֵאשִׁית יד, כב־כג)

נג.

(ח"א ל, ד־ה"ו)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפִסּוּק (בְּרֵאשִׁית יד, טו): "וַיִּבֶם וַיִּרְדְּפֵם".

נד.

(ח"א לה, ט)

"בְּשִׁכַר שֶׁאָמַר אֲבָרָהֶם (בְּרֵאשִׁית יד, כג): 'מַחוּט וְעַד שְׂרוּף נֵעַל, זָכוּ בְּנֵי לְשָׁנֵי מִצּוּת: ל'חוּט שֶׁל תְּכֵלֶת, וְל'רִצּוֹעוֹת שֶׁל תְּפִלִּין" (סוֹטָה יז, חֲלִין פֵּט). - "וְעַד שְׂרוּף נֵעַל", תַּרְגוּמוֹ: "עֲרַקְתָּא דְּמִסְאֵנִי".

וְזֶה (בְּבֵא־בְתָרָא כא): "כִּד תִּמְחִי לִיְנוּקָא, לֹא תִמְחִי אֶלָּא בְּעֲרַקְתָּא דְּמִסְאֵנִי" - הֵינּוּ: כְּשֶׁאֲתָה רוֹצֵה לְשָׁמֵר "הַמְּאוֹר הַקָּטָן" (בְּרֵאשִׁית א, טז), בְּחִינַת 'יְנוּקָא', הֵינּוּ 'מִשְׁאֵל־וּמְתָן בְּאִמּוּנָה', שֶׁלֹּא יִינָקוּ מִמֶּנָּה הַחִיצוֹנִים - לֹא תוּכַל אֶלָּא "בְּעֲרַקְתָּא דְּמִסְאֵנִי", הֵינּוּ: 'רִצּוֹעוֹת שֶׁל תְּפִלִּין' - הֵינּוּ: שֶׁתִּמְשֹׁךְ 'חֲשֵׁם־ל' מ"בִּינָה לְבֵא" (פְּתַח אֲלִיָּהוּ) לְהַלְבִּישׁ אֶת ה'אִמּוּנָה' (עֵין בְּפָנִים).

נה.

(ח"א ס, ד)

בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה לֹא נִזְכָּר 'עֲשִׂירוֹת', כִּי־אִם שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. דְּהֵינּוּ: אֲצֵל 'סְדוּם', כִּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית יד, כג): "וְלֹא

דְּקַדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תַּפְּלִין', בְּחִינַת:
"שְׂרוּף נֶעַל" - עַל-כֵּן אֵינִי רוֹצֵה 'עֲשִׂירוֹת
שְׁלָךְ'.

וְזָהוּ: "וְעַד שְׂרוּף נֶעַל, וְלֹא תֹאמַר אֲנִי
הָעֲשֵׂרֵתִי" - כִּי כָּבֵד הִבְטִיחֵנִי הַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ 'עֲשִׂירוֹת-דְּקַדְשָׁה', שֶׁהוּא בְּחִינַת
"שְׂרוּף נֶעַל", בְּחִינַת רְצוּעָה שֶׁל תַּפְּלִין,
שֶׁזֹּכֵינ עַל-יָדוֹ לְהִתְבּוֹנְנוֹת גְּדוֹל, כַּנִּל.

נז.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, רֵאשִׁית-הַגִּזְג, יז - עַל-פִּי
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"ב ז, כ' פִּי מִרְחָמַם יְנַהֲגִים')

וְזָה שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סוֹטָה יז): "בְּשֹׁכֵר שֶׁאָמַר
אֲבָרְהָם אָבִינוּ (בְּרֵאשִׁית יד, כג): אִם
מַחוּט וְעַד שְׂרוּף נֶעַל - זָכוּ בְּנֵי לְחֹט שֶׁל
תְּכַלֵּת וְלִרְצוּעָה שֶׁל תַּפְּלִין".

כִּי 'צִיצִית וְתַפְּלִין, הֵם כְּלָלִיּוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה כְּלָה, שֶׁהוּא 'כְּלָלִיּוֹת בֵּן
וְתַלְמִיד'.

כִּי 'צִיצִית' - הוּא בְּחִינַת לְבוּשֵׁינ, בְּחִינַת
'מְקִיפִין', שֶׁמְכַנְּסִין בְּהַתְלַמְּדִד שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'מְלָכוּת, בְּחִינַת (יִשְׁעִיה ג, ג): "מְלֹא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ".

כִּי 'קַדְשַׁת הַצִּיצִית, הֵם בְּאַתְגָּלִיא, וְהַכֵּל
רוֹאִין אוֹתָן - שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת 'תַּלְמִיד',
שֶׁהִשְׁגָּתוֹ בְּחִינַת: "מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ",
בְּחִינַת (יִשְׁעִיה ג, א): "וְאִרְאֶה אֶת ה'".

אֲבָל 'תַּפְּלִין' - עֵקֶר קַדְשָׁתָם שֶׁהוּא
הַפְּרָשִׁיּוֹת, הֵם גְּנוּזִים וְתַפּוּרִים בְּתוֹךְ
הַבְּתִים - שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת 'הַשְּׂגָת הַבֵּן, בְּחִינַת
(תְּקַדְמַת-הַזֵּהָר א): "מָה חֲמִית" וְכוּ, בְּחִינַת
(קַדְשַׁת כְּתָר; זֵהָר וְתַקּוּנִים): "אִיָּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ".

כִּי קַדְשָׁתָם גְּנוּז מְאֹד, כִּי 'תַּפְּלִין' הֵם
'מַחִין עֲלִיוֹנִים מְאֹד, בְּחִינַת 'בֵּן, בְּחִינַת
'אִיָּה" וְכוּ כַּנִּל - שֶׁזָּהוּ בְּחִינַת 'שְׂתִיקָה'.

וְעַל-כֵּן מִשָּׁם נִמְשָׁכִין בְּחִינַת 'מְנַעְלִים',
שֶׁסּוּגְרִין הָאֹר הָאֹר שֶׁלֹּא יֵצֵא לְחוּץ,
שֶׁזָּה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת 'שְׂתִיקָה-הָעֲלִיוֹנָה,
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תַּפְּלִין. וְעַל-כֵּן "בְּזָכוֹת
שְׂרוּף נֶעַל, זָכוּ בְּנֵי לְתַפְּלִין".

וְזָהוּ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (שַׁבָּת סא):
"בְּתַפְּלִין כָּךְ מְנַעְלִים" - כִּי
ה'מְנַעְלִים' נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת 'תַּפְּלִין, שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'מְקִיפִין-הָעֲלִיוֹנִים, בְּחִינַת 'שְׂתִיקָה,
כַּנִּל. [עֵינ עוֹד בְּלְקוּטֵי-הַלְכוּת, יבּוּם ג, ח].

וְזָהוּ שֶׁאָמַר אֲבָרְהָם (בְּרֵאשִׁית יד, כב):
"הֲרַמְתִּי יָדִי אֶל ה' וְכוּ אִם מַחוּט
וְעַד שְׂרוּף נֶעַל וְכוּ, וְלֹא תֹאמַר אֲנִי
הָעֲשֵׂרֵתִי אֶת אֲבָרָם" - "כִּי אֵינִי רוֹצֵה
עֲשִׂירוֹת שְׁלָךְ, כִּי כָּבֵד הִבְטִיחֵנִי הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא לְעֲשָׂרָנִי" (רש"י; תַּנְחוּמָא לָךְ-לָךְ יג).

הֵינּוּ: שֶׁאֲנִי זוֹכֵה לְעֲשִׂירוֹת וּפְרִנְסָה-
דְּקַדְשָׁה, שֶׁנִּמְשָׁךְ מ'כְּלָלִיּוֹת בֵּן
וְתַלְמִיד, שֶׁהֵם בְּחִינַת "חוּט וְשְׂרוּף נֶעַל",
שֶׁהֵם 'צִיצִית וְתַפְּלִין, שֶׁמִּשָּׁם ה'מְלָכוּת'
מְקַבְּלַת ה'פְּרִנְסָה, מֵהַיָּדִים שֵׁישׁ בֵּינֵם-
הַחֲכָמָה, שֶׁשָּׁם 'הָאֶרֶת-הָרָצוֹן' הַמְּפֹלָג
לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

וְעַל-כֵּן אֵינִי רוֹצֵה 'עֲשִׂירוֹת שְׁלָךְ' - כִּי
"הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הִבְטִיחֵנִי
לְעֲשָׂרָנִי" עֲשִׂירוֹת-דְּקַדְשָׁה הַנִּל.

"הֲרַמְתִּי יָדַי אֶל ה' אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ"
(בְּרֵאשִׁית יד, כב)

נח.

(לקוטי־הלכות, ראשית־הגז ג, יז)

"הֲרַמְתִּי יָדַי אֶל ה' אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית יד, כב) - שְׁאֵנִי מֵרִים יָדַי לְהַשְׁמִיטֵנִי בְּרָד. הֵינִי: שְׁאֵנִי רַק נִכְסֵף וּמִשְׁתַּוֵּקֵק לְהַשְׁמִיטֵנִי בְּרָד.

כִּי 'הֲרַמְתִּי הַיָּדַיִם' לְמַעַלָּה - זֶה בְּחִינַת 'הַשְׁתַּוֵּקוּת נְמוּרָץ' לְהַשְׁמִיטֵנִי בְּרָד, בְּחִינַת (תְּהִלִּים פח, י): "שִׁטְחֵתִי אֶלֶיךָ כַּפִּי", בְּחִינַת (אִיכָה ג, מא): "נִשְׂא לְבַבְנוּ אֶל כַּפֵּי־נוּ, אֵל אֵל בְּשָׁמַיִם".

"קִנְיַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ" (בְּרֵאשִׁית יד, יט-כב)

נט.

(לקוטי־הלכות, מתנה ומתנת שְׂכִיב־מַרְעֵב ב, ב - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"ב עח, בְּעֵינֵי הַנְּהַגְתִּי הַפְּשִׁיטוּת)

עֵקֶר הַ'פַּח' שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר - הוּא בְּחִינַת "כ"ח אֶתְּנוֹן שֶׁל מַעֲשֵׂה־בְּרֵאשִׁית" (תְּקוּנֵי־זֶהר יג), שְׂבָהֵם נִבְרָא זֶה הַדָּבָר, שֶׁהוּא עֵקֶר הַפַּח וְהַחִיּוֹת שֶׁל כָּל דָּבָר וְדָבָר שְׂבָעוּלָם, שֶׁהֵם בְּחִינַת אוֹתֵיּוֹת הַתּוֹרָה שְׂבָהֵם נִבְרָא הָעוֹלָם.

כִּי עֵקֶר הַזְּכוּת שֵׁישׁ לְהָאָדָם בְּהַנְּכָסִים שֶׁלוֹ - הוּא רַק בְּהַ'חִיּוֹת' שֵׁישׁ בְּהַדָּבָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַ'פַּח' שֵׁישׁ בְּהַדָּבָר שֶׁמִּקְבֵּל מִ"כ"ח אֶתְּנוֹן הַנ"ל. וְכִשְׁמַקְנֵה הַדָּבָר לְחֻבְרוֹ, הָעֵקֶר הוּא שֶׁמִּקְנֵה לוֹ הַ'פַּח' וְהַ'חִיּוֹת' שֵׁישׁ בְּהַדָּבָר.

וְעַל־כֵּן כָּל הָעֲשִׂירוֹת שֵׁישׁ לְהָאָדָם, נִקְרָא עַל־שְׁמוֹ, כֹּאֲלוֹ עָשָׂה בְּעַצְמוֹ אוֹתָן הַנְּכָסִים וְכוּ'.

כִּי עַל־יָדַי שִׁזְזָה בְּהַ"כ"ח אֶתְּנוֹן" שֵׁישׁ בְּהַדָּבָר, שֶׁהֵם הַ'חִיּוֹת' שֶׁל הַדָּבָר, שֶׁזֶּה עֵקֶר הַזְּכוּת שֵׁישׁ לוֹ בְּהַדָּבָר - עַל־כֵּן נִחְשָׁב כֹּאֲלוֹ הוּא עָשָׂה אֶת הַדָּבָר - כִּי עֵקֶר הַבְּרִיאָה הִיָּה עַל־יָדַי "כ"ח אֶתְּנוֹן" אֲלוֹ.

וְעַל־כֵּן נִקְרָא הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ (בְּרֵאשִׁית יד, יט-כב): "קִנְיַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ" - כִּי הַ'קִּנְיָן' הוּא בְּחִינַת 'בְּרִיאַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ'. כִּי עֵקֶר הַ'קִּנְיָן', עַל־יָדַי "כ"ח אֶתְּנוֹן שְׂבָהֵם נִבְרָא שָׁמַיִם וָאָרֶץ", וְכַנ"ל.

ס.

(לקוטי־הלכות, גְּזֵלָה ג, ה - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"ב עח, בְּעֵינֵי הַנְּהַגְתִּי הַפְּשִׁיטוּת)

כָּל אָדָם כָּפִי מַעֲשִׂיו וּמְלַאכְתּוֹ, כֵּן מְעוֹרֵר 'בַּח מַעֲשֵׂי־בְּרֵאשִׁית' שֶׁכַּנְּגַד אוֹתָהּ הַמְּלַאכָּה. וְעַל־יָדֵי־זֶה הוּא 'קִיּוּם־הָעוֹלָם'.

וְעַל־כֵּן כָּל אָדָם קוֹנֵה אוֹתוֹ הַדָּבָר, עַל־יָדַי עֲשִׂיתוֹ מְלַאכְתּוֹ, שֶׁעַל־יָדֵי־זֶה מְרוּיַח אוֹתוֹ הַדָּבָר - כִּי עַל־יָדַי עֲשִׂיתוֹ וְעֵסְקוֹ, קִנְאוֹ בְּאַמַּת - כִּי נִתְעוֹרֵר עַל־יָדוֹ 'פַּח מַעֲשֵׂי־בְּרֵאשִׁית', שֶׁעַל־יָדֵי־זֶה נִבְרָא אוֹתוֹ הַדָּבָר.

שִׁזְזָהוּ בְּחִינַת 'קִנְיָן', כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית יד, יט): "קִנְיַת שָׁמַיִם וָאָרֶץ" - "עַל־יָדַי עֲשִׂיתוֹ, קִנְיָן לְהִיּוֹת שֶׁלוֹ".

כִּי גַם הָאָדָם נָתַן לוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ זֶה הַפַּח, שֶׁעַל־יָדַי עֲשִׂיתוֹ וְעֵסְקוֹ יִתְעוֹרֵר 'פַּח מַעֲשֵׂי־בְּרֵאשִׁית' - עַד שִׁיְהִיָּה נִחְשָׁב כֹּאֲלוֹ נִבְרָא הַדָּבָר עַל־יָדוֹ, אִם עוֹשֶׂה הָעֵסְק וְהַמְּלַאכָּה בְּקִדְשָׁה וּבְאַמוּנָה.

”אל תירא אברם, אנכי מגן לך” (בראשית טו, א)

ס.א.

(לקוטי-הלכות, הפקר ונכסי-הגר ד, כו - על-פי לקוטי-מוהר”ן ח”ב ה, ‘תקעו אמונה’)

ה’אבות’ הם בחינת ה”מגני ארץ” (תהלים מז, י), שהם ”זרעת עולם” (דברים לג, כז). פי ה’זרועות’ מגנים על ה’אדם’, כמו ‘פנפי-העוף’ ש’מגנים על העוף’ - פי ה’זרועות’ במקום ה’כנפים’ בעוף, שהם בחינת ‘מגנים’.

ועל-כן מסימין (ברפת-אבות בתפלת שמונה-עשרה): **”מגן אברהם”,** ואומרים שתי פעמים **”מגן”**. א) **”מלך עוזר ומושיע ומגן”**. ב) **ואחר-כך ”ברוך אתה ה’ מגן אברהם”**. כנגד ה”מגני ארץ” - שהם ‘תקון-הגרים’ שנעשין על-ידי ‘עלית-האמונה’.

ועקר ה’מגנים’ - הוא בחינת ‘אברהם’, שהוא **’ראש האבות’,** והוא התחיל להמשיך ה’אמונה’ בעולם, פי היה **”ראש למאמינים”** (על-פי שיר-השירים רבה ד, כ).

ועל-כן היה “ראש לגרים” (ספח מט: חגיגה ג) - פי ה’גרים’ נעשין על-ידי ‘אמונה’ כ”ל. וכשעושין ‘גרים’, יכולין להזיק חסין-שלום, וצריכין פח ה”מגני ארץ”, שפעלין ומתקנים ה’גאווה’ וכו’.

וזוה שאמר השם-יתברך לאברהם (בראשית טו, א): **”אל תירא אברם, אנכי מגן לך”** - **”מגן”** דיקא, שהאיר עליו והמשיך בו פח ה”מגני ארץ”, פי הוא היה צריך לזה ביותר, מחמת שהיה **”ראש למאמינים”** ו”ראש לגרים” וכו’.

וזוהו (תהלים מז, י): **”נדיבי עמים נאספו, עם אלקי אברהם, פי לאלקים מגני**

ארץ” וכו’ - פי הכל אחד. פי **”נדיבי עמים נאספו”,** **”הם הגרים”,** כמו שאמרו רז”ל (ספח מט: חגיגה ג).

וזוהו: “עם אלקי אברהם” - פי כלם הם עמו’, פי **’אברהם’** הוא הראשון שהתחיל לעסק בהם.

וזוהו שנסמך לזה: “פי לאלקים מגני ארץ” - פי לזה צריכים בחינת פח ה”מגני ארץ” כנ”ל.

”ויוצא אתו החוצה, ויאמר: הבט נא השמימה וספור הכוכבים אם תוכל לספור אתם, ויאמר לו: פה יהיה זרעך” (בראשית טו, ה)

אמר לו: צא מאצטגנינות שלך שראית במזלות שאינך עתיד להעמיד בן וכו’ (שבת קנו. גדרים לב). דבר אחר: הוציאו מחללו של עולם, והגביהו למעלה מן הכוכבים, וזהו לשון ‘הבטה’, מלמעלה למטה (בראשית-רבה מד, יב). (רש”י)

אמר לפניו: רבוננו של עולם, נסתכלתי באצטגנינות שלי, ואיני ראוי להוליד בן. אמר לו: צא מאצטגנינות שלך - שאין מזל לישראל. (שבת קנו. גדרים לב).

ס.ב.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים שחרית ב, ד)

’זרע-ישראל’ נמשכים בשרשם מבחינת למעלה-מהטבע’ -

בבחינת (בראשית טו, ה): **”הבט נא השמימה וספור הכוכבים, ויאמר לו פה יהיה זרעך”** וכו’, ודרשו רז”ל (בראשית-רבה מד, יב): **”שהגביהו למעלה מן השמים”** וכו’.

נמצא: שזרע ישראל נמשכין למעלה-מהטבע’.

פי על-פי ה’טבע’ כפי מערכת-השמים - לא היה ‘אברהם’ אבינו ‘עליו-השלום’ ראוי להוליד.

רק על-ידי שאמר לו השם-יתברך (שבת קנו. נדרים לב.): "צא מאצטגנינות שלך", ו"הגביהו למעלה מן-השמים", הינו למעלה-מהטבע - על-ידי-זזה זכה להוליד, בחינת: "פה יהיה זרעך".

כי 'תולע' הוא בחינת 'אמונה', כמו שכתוב (איכה ד, ה): "האמנים עלי תולע". והוא בחינת 'אברהם', שהוא "ראש למאמינים" (על-פי שירי-השירים רבה ד, כ), כמו שכתוב (בראשית טו, ו): "והאמן בה".

סג.

(לקוטי-הלכות, מילה ד, טז)

ישראל בשרשם, הם בבחינת 'למעלה-מהזמן', בבחינת (שבת קנו.): "אין מזל לישראל". כי כל 'סדר-הזמנים', הוא על-ידי ה'פוכבים-ומזלות'. ו'ישראל', הם למעלה מהפוכבים-ומזלות, 'למעלה-מהזמן'.

ובבחינת 'אברהם' שהוא בחינת 'אמונה' - משבר ומבטל 'עבודת-אלילים' והכפירות והבזיונות, ומתגבר על הפופרים, בבחינת (תהלים כ, ז): "בגברות ישע ימינו".

בבחינת הנאמר לאברהם (בראשית טו, ה): "הבט נא השמימה וספר הפוכבים, ויאמר לו פה יהיה זרעך". ופרש רש"י: "אין הבטה אלא מלמעלה למטה וכו', הינו: שהגביהו למעלה מהפוכבים-ומזלות, ואמר לו: 'פה יהיה זרעך'" (בראשית-רבה מד, יב) - ש'ישראל' הבאים מזרעו, הם מלמעלה-מהזמן שמתנהג על-ידי הפוכבים-ומזלות.

כי 'אברהם' שהוא בחינת 'חסד', בחינת 'אמונה', בחינת (שם פט, לד): "והסדי לא אפיר ולא אשקר באמונתתי" - ב'ימין' הזאת הוא מתגבר על אויביו, כי נעשה בבחינת (נחום ב, ד): "אנשי חיל מתלעים".

סה.

(ח"א לא, ב'בסוף)

'שלמות' כל הדברים היא ה'אמונה', ובכלתי ה'אמונה' כל הדברים חסרים. כמו שאמרו רז"ל לענין 'צדקה' (בבא-בבא ט): "הנותן פרוטה לעני מתברך בשש, והמפייסו באחת עשרה".

"והאמן בה' ויחשבה לו צדקה" (בראשית טו, ו)

סד.

(ח"א כח, ב)

כשיש ליראי-השם חרפות ובושות מהפופרים, המתנגדים המבזים והמתרפים אותם, העצה על-יזה: "ואנכי תולעת ולא איש, חרפת אדם" (תהלים כב, ז). ל'חרפות' ובזיונות, הסגלה לזה: בחינת 'תולע', שעל-ידי-זזה מנצח אויביו.

ובין בנותן צדקה ובין במפייס העני, חסר אחת - כי ראוי להיות שבע ושתים-עשרה, בנגד ה'גלגלים', שבעה פוכבי לכת ושנים-עשר מזלות, כי כל השפע והברכות, באים על-ידי ה'גלגלים', כי על-ידם מנהיג הקדוש-ברוך-הוא העולם.

כי 'צדקה' הוא בחינת 'גלגלים' וכו', וכמו שהגלגל יש לו שתי תנועות וכו', בן לענין 'צדקה' אמרו רז"ל (ויקרא-רבה לד, ח): "יותר ממה שבעל-הבית עושה עם העני,

סח.

(חיי-מוהר"ן תטז)

אֲנַחְנוּ מְאֲמִינִים בְּנֵי מְאֲמִינִים זָרַע
אֲבָרָהִם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, וְאֲנִי
מְאֲמִינִים בְּהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ וּבְתוֹרָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה
בְּלֵי שׁוּם הַקִּירוֹת, רַק בְּאִמוּנָה-שְׁלֵמָה לְבַד,
וְזֶה יִסוּד כָּל הַתּוֹרָה וְכוּ'.

"אני ה' אשר הוצאתיך מאור פְּסָדִים"

(בראשית טו, ז)

"אתה הוא ה' האלקים אשר בחרת באברהם,

והוצאתו מאור פְּסָדִים, וְשִׁמְתָּ שְׁמוֹ אֲבָרָהִם"

(נחמיה ט, ז; תפלת שחרית)

סט.

(ח"א לח, בסוף)

עַל-יְדֵי מָה תּוּכַל לְהַעֲלוֹת הַדְּבוּר'
לְשִׁרְשָׁה, עַל-יְדֵי לְמוֹד
הַתּוֹרָה בְּלִילָה'.

וְזֶה (שמות טו, ד): "וּמִבְּחַר שְׁלֹשֵׁי טַבְּעוֹ
בַּיָּם".

הַתּוֹרָה' נִקְרָא: "אוֹרֵיתָא תְּלִיתַאי" (שבת
פח.).

"וּמִבְּחַר" - דָּא אֲבָרָהִם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(נחמיה ט, ז): "אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ

בְּאַבְרָם". פְּרוּשׁ: עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה, שֶׁעַל-יְדֵי
נִתְעוֹרַר מִדַּת אֲבָרָהִם' - עַל-יְדֵי נִתְתַקֵּן
הַדְּבוּר, וְ"קֶץ כָּל בְּשׂוֹר" (בראשית ו, יג - זֶהר נח
סג. מִקֵּץ קֶצֶן. זֶהר-חֲדָשׁ נח כו.) יִטְבַּע בְּנִקְבֵּא
דְּתַהוּמֵא-רַבָּא.

וְזוֹ: "טַבְּעוֹ בַּיָּם סוּף" - 'סוּף' הוּא בְּחִינַת
"קֶץ כָּל בְּשׂוֹר", שֶׁהוּא דְּבוּק בַּיָּם
הַדְּבוּר' - יִטְבַּע בְּנִקְבֵּא דְּתַהוּמֵא-רַבָּא, עַל-

הָעֵנִי עוֹשֶׂה עִם הַבַּעַל-הַבַּיִת" - שְׁזֶה בְּחִינַת
'שְׁנֵי תְנוּעוֹת' וְכוּ'.

אֲךָ בְּזֶה הוֹרוּ לָנוּ רַז"ל: שֶׁהַצְּדָקָה חֲסֵרָה
וְאִין לָהּ שְׁלֵמוֹת, וְעַדִּין חֲסֵר אַחַת'
הֵן בְּנוֹתָן וְהֵן בְּמִפְּיָם. הֵינּוּ: שֶׁחֲסֵר
הַ'אִמוּנָה', שֶׁבְּלַעֲדֵיהָ הַצְּדָקָה חֲסֵרָה עַדִּין,
וְעַל-יְדֵי הַ'אִמוּנָה' נִשְׁלָם וּמְאִירָה בְּחִינַת
'הַצְּדָקָה'.

וְזֶה שֶׁכָּתוּב (בראשית טו, ז): "וְהֶאֱמִין בַּה'
וַיַּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה" - שֶׁעַל-יְדֵי
הַ'אִמוּנָה' נִחְשַׁבְתָּ הַצְּדָקָה, כִּי עֵקֶר
הַחֲשִׁיבוֹת הַצְּדָקָה' הִיא הַ'אִמוּנָה' - כִּי
בְּלִתי הַ'אִמוּנָה הִיא חֲסֵרָה.

וְעַל-יְדֵי 'שִׁבְתָּ', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אִמוּנָה' -
נִשְׁלָם וּמְאִירָה הַצְּדָקָה, וְעַל-
יְדֵיהֶם נִתְמַלְאוּ הַבְּרָכוֹת שֶׁהָיוּ חֲסֵרִים וְכוּ' (עין
בַּפְּנִים).

סו.

(שיחות-הר"ן לך; חיי-מוהר"ן תעז)

אֶחָד בְּקֶשׁ מִרְבֵּנוּ ז"ל עַל 'בְּנִים!' - וְאָמַר
לוֹ: "שִׁיתֵן צְדָקָה!" - וְהַשִּׁיב: "שִׂאִין
בִּיכְלָתוֹ!"

וְאָמַר לוֹ: "שִׁיחֵיהָ לוֹ אִמוּנָה!" כִּי 'אִמוּנָה'
חָשׁוּב בְּצְדָקָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
בְּאַבְרָהָם (בראשית טו, ז): "וְהֶאֱמִין בַּה' וַיַּחְשְׁבֶהָ
לוֹ צְדָקָה".

וְאָמַר: "שֶׁעַל-יְדֵי 'אִמוּנָה' זוֹכֵה לְבְּנִים!"
כִּי 'אִמוּנָה' ה' בְּגִימְטְרִיא 'בְּנִים'!

וְכֵן הוּא - שֶׁנִּפְקַד זֶה הָאִישׁ וְהָיוּ לוֹ בְּנִים!

סז.

(חיי-מוהר"ן תח)

אִמוּנַתְנוּ הַקְּדוֹשָׁה, הַתְּחִילָה מֵאַבְרָהָם
אֲבִינוֹ עַל-יְדֵי-הַשְּׁלוֹם.

יְדֵי "בְּקֶר דְּאַבְרָהָם" (זוהר מקץ רגג: ועוד),
שְׁנַת עוֹרֵר עַל־יְדֵי ה'תּוֹרָה'.

"בְּמָה אֲדַע כִּי אֵירֶשְׁנָה" (בראשית טו, ח)

ע.

(ח"א ז, א; ח"א ט, ה-בסוף)

עֵקֶר הַגְּלוּת, אֵינוֹ אֶלָּא בְּשִׁבִיל הַסְּרוּן
אֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שִׁיר־הַשִּׁירִים ד, ח):
"תְּבוֹאֵי תְּשׁוּרֵי מֵרֹאשׁ אֲמָנָה".

וְאֲמוּנָה הוּא בְּחִינַת תְּפִלָּה וְכוּ'. וְעֵקֶר
אֲמוּנָה, בְּחִינַת תְּפִלָּה, בְּחִינַת
נְפִים, אֵינוֹ אֶלָּא בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
שְׁכָתוּב (תְּחִלִּים לז, ג): "שָׁכַן אֶרֶץ וְרָעָה
אֲמוּנָה".

וּבְשִׁבִיל־זֶה כְּשֶׁפָּגַם אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, בְּשָׁעָה שֶׁהִבְטִיחַ לוֹ
הַקְּדוֹשׁ־שִׁבְרוּךְ־הוּא עַל יְרֻשַׁת אֶרֶץ, שֶׁהִיא
בְּחִינַת אֲמוּנָה, בְּחִינַת תְּפִלָּה - שֶׁאָמַר:
"בְּמָה אֲדַע" (בראשית טו, ח) - הִיָּה גְּלוּת־
מִצְרַיִם - שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יֵרְדוּ אֲבוֹתֵינוּ
לְמִצְרַיִם.

וְאֵלּוֹ בְּנֵי־אָדָם הַמְּכַחֲשִׁים כָּל הַנְּפִים,
וְאוֹמְרִים: "שֶׁהִכַּל דְּרָךְ־הַטֶּבַע!" -
(א) פּוֹגְמִים בַּתְּפִלָּה! כִּי הַתְּפִלָּה הִיא
נְפִים, שֶׁמִּשְׁנָה אֶת הַטֶּבַע. (ב) וּפּוֹגְמִים
בְּאֲמוּנָה! שְׂאִין מְאִמִּינִים בַּהֲשֻׁגַת הַבוֹרָא־
יְתִבְרַךְ. (ג) וּפּוֹגְמִים בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל! שֶׁהוּא
מְקוֹם הַנְּפִים'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה צָרִיךְ לִפְלֹ בְּגְלוּת־מִצְרַיִם'
כִּנְ"ל. "וְכָל הַגְּלוּת מְכַנֵּים
בְּשֵׁם מִצְרַיִם, עַל שֵׁם שֶׁהֵם מִצְרַיִם'
לְיִשְׂרָאֵל" (בראשית־רַבָּה טז, ד).

עא.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, נְטִילַת־יְדַיִם שְׁחִרְיַת ב, ה)

עַל־יְדֵי שֶׁפָּגַם אַבְרָהָם בְּמָה שֶׁאָמַר
(בראשית טו, ח): "בְּמָה אֲדַע כִּי
אֵירֶשְׁנָה" - נִגְזַר עַל־יְדֵי־זֶה הַגְּלוּת'.

כִּי פָּגַם בְּהַדְּעַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה'.
כִּי עֵקֶר הַדְּעַת הוּא בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה'.
וְהַשְּׁגָחָה זֶה בְּחִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּבְחִינַת
(דְּבָרִים יא, יב): "תָּמִיד עֵינַי ה' אֶלְהֵיךָ בָּה", כְּמוֹ
שְׁכָתוּב רַבְּנוֹ (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א רלד).

וְעַל־כֵּן עַל־יְדֵי שֶׁפָּגַם בְּהַדְּעַת וּפָגַם
בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת
הַשְּׁגָחָה' - עַל־יְדֵי־זֶה (בראשית טו, יב):
"וְתִרְדְּמָה נִפְלְאָה עַל אַבְרָם, וְהָיָה אִמָּה
הַשְׂכָּה גְדוֹלָה נִפְלְאָה עָלָיו", "שֶׁהָרָאוּ תִקְוָה
הַגְּלוּת" (רש"י; בְּרַאשִׁית־רַבָּה מד, יז) - שֶׁהֵם
בְּחִינַת תְּרַדְמָה, בְּחִינַת הַשָּׁד, שֶׁעֵקֶר
הַתְּגַבְרוּתָם עַל־יְדֵי הַחֲכַמַת־הַטֶּבַע, עַל־יְדֵי
פָּגַם־הַשְּׁגָחָה'.

עב.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, בְּרַבְתֵּי־הַפְּרוּת ד, יב - עַל־פִּי
לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב עא, תְּחִלִּים נִפְלְאוּ לִי בְּנַעֲמִים')

גְּלוּת־מִצְרַיִם וְכָל הַגְּלוּת, הַכֹּל בְּשִׁבִיל
פָּגַם־הַדְּעַת" (פְּרִיעֵץ־חַיִּים,
חג המצות פ"א) - דְּהֵינּוּ: בְּשִׁבִיל פָּגַם־הַדְּעַת'
שֶׁפָּגַם אָדָם־הָרָאוּ שֶׁאֵכָל מִ"עֵץ הַדְּעַת
טוֹב וְרַע" (בראשית ב, ט).

וְ"עֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע" - זֶה בְּחִינַת
מְחַלְקַת, בְּחִינַת חוּבְלִים, וְעַל־
יְדֵי־זֶה נִתְגַּרַשׁ מִ"גְּוֵעַדָן, שֶׁהוּא בְּחִינַת
קְדֻשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, קְדֻשַׁת הַבֵּית־
הַמִּקְדָּש'.

וְעַל־כֵּן תְּחִלַּת גְּלוּת־מִצְרַיִם' הַתְּחִיל,
בְּשִׁבִיל מָה שֶׁאָמַר אַבְרָהָם אֲבִינוֹ'

(בְּרֵאשִׁית טו, ח): **"בְּמַה אֲדַע כִּי אֵירֶשְׁנָה",**
"וְהָיָה מִסָּפֵק עַל יְרֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל"
 (נְדָרִים לב.).

וְזֶה בְּחִינַת 'חֻבְלִים', שֶׁהֵם בְּחִינַת
 'מַחְלֻקָּת' ו'סַפְּקוֹת'.

הֵינּוּ: כִּי תִכַּף כְּשֶׁהִשְׁמִיתָ בְּרַךְ הַבְּטִיחַ לוֹ
 עַל 'יְרֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', נִתְעוֹרֵר
 וְנִמְשָׁךְ עָלָיו תִּכְוָה, הַשְּׁפַעַת ה'נְעִם-הָעֲלִיּוֹן,
 שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מַחֲיֵן שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

אֵךְ מַחְמַת שֶׁתִּכְוָה כְּשֶׁנִּמְשָׁךְ הַשְּׁפַעַת
 ה'נְעִם', בָּאִים בְּחִינַת ה'חֻבְלִים'
 לְהַתְּתַקֵּן. וּמַחְמַת שֶׁבְּחִינַת ה'חֻבְלִים',
 דִּהְיֵנוּ: ה'מַחֲיֵן שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ', הֵיוּ אֵז עֲדִין
 פְּגוּמִין מְאֹד מ'חֲטָא שֶׁל אָדָם-הָרָאוּן' כִּנ"ל
 - עַל-כֵּן גָּרְמוּ פָּגָם גַּם ב'מַחֲיֵן שֶׁל אֶרֶץ-
 יִשְׂרָאֵל' שֶׁהִשִּׁיג אֲבֵרָהֶם אֲבִינוּ אֵז.

עַד שֶׁנִּפְּל 'מַחְלֻקָּת' ו'סַפְּקוֹת' בְּלִבּוֹ עַל
 'יְרֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', וְאָמַר: **"בְּמַה**
אֲדַע כִּי אֵירֶשְׁנָה" - שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת מַה
 שֶׁ'חֻבְלִים', בְּחִינַת 'מַחְלֻקָּת' ו'סַפְּקוֹת',
 פּוֹגְמִין אֶת ה'מַחֲיֵן שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', עַל-
 יְדֵי שְׂפָאִים לְתוֹכָן לְהַתְּתַקֵּן, כִּנ"ל.

וְעַל-כֵּן בְּשִׁבִיל זֶה נִגְזַר 'גְּלוּת-מִצְרַיִם'
 (בְּרֵאשִׁית שָׁם, יג): **"יָדַע תִּדַע כִּי גַר**
יִהְיֶה זֶרְעֶךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם". **"יָדוּעַ תִּדַע"**
 דִּיקָא, דִּהְיֵנוּ: עַל 'פְּגָם-הַדַּעַת', כִּמּוּבָא. הֵינּוּ:
 'פְּגָם-ה'חֻבְלִים', שֶׁהֵם הַדַּעַת וְהַמַּחֲיֵן
 פְּגוּמִים שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ'.

עג.

(לְקוּטִי-הַלְכוּת, פְּבוּד אֲבוֹנָאם ב, ד - עַל-פִּי
 לְקוּטִי-מוֹהַר"ן ח"ב עא, 'חֻבְלִים נִפְּלוּ לִי בַנְּעֻמִים')
 וְעַל-כֵּן 'אָדָם-הָרָאוּן' שֶׁפָּגַם ב'מַחֲיֵן שֶׁל
 אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' עַל-יְדֵי 'פְּגָם-

הַבְּרִית' וְכוּ', כִּי הַמְּשִׁיךְ עַל-עַצְמוֹ 'מַחֲיֵן שֶׁל
 חוּץ-לְאֶרֶץ', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'חֻבְלִים', בְּחִינַת
 'מַחְלֻקָּת', בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ב, ט): **"עַץ הַדַּעַת**
טוֹב וָרַע" - עַל-כֵּן נִתְגַּרֵּשׁ מ'צַדִּיק-עֲדוֹן, שֶׁהוּא
 בְּחִינַת 'מַחֲיֵן שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.

נִמְצָא: שֶׁ'גְּלוּת-מִצְרַיִם' הָיָה: שֶׁנִּפְּלוּ
 ל'מַחֲיֵן שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ'.

וּבְשִׁבִיל-זֶה נִתְגַּלְּגַל הַדְּבַר, עַל-יְדֵי שֶׁפָּגַם
 אֲבֵרָהֶם וְאָמַר (בְּרֵאשִׁית טו, ח):

"בְּמַה אֲדַע כִּי אֵירֶשְׁנָה". וּבְזֶה פָּגַם
 ב'הַדַּעַת וְהַמַּחֲיֵן שֶׁל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'. וְעַל-
 יְדֵי-זֶה יָרְדוּ אֲבוֹתֵינוּ לְמִצְרַיִם, שֶׁהוּא בְּחִינַת
 'מַחֲיֵן שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ'.

וְעַל-כֵּן עֵקֶר הַגְּזֵרָה הָיָה (בְּרֵאשִׁית שָׁם, יג):
"יָדַע תִּדַע כִּי גַר יִהְיֶה זֶרְעֶךָ
בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם" - כִּי עֵקֶר הַגְּזֵרָה הָיָה,
 שֶׁצָּרִיכִין לְפַל ל'מַחֲיֵן שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ',
 שֶׁהוּא בְּחִינַת: **"אֶרֶץ לֹא לָהֶם".**

וְזֶהוּ: **"יָדַע תִּדַע"** - הֵינּוּ: 'דַּעַת' ו'מַחֲיֵן'.
 הֵינּוּ: שֶׁהַפָּגָם הוּא ב'דַּעַת', שֶׁזֶהוּ
 עֵקֶר הַגְּלוּת. **"בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם"** - הֵינּוּ:
 שֶׁנִּפְּלוּ ל'מַחֲיֵן וְדַעַת שֶׁל חוּץ-לְאֶרֶץ'.

וְעַל-כֵּן הָיְתָה ה'גְּזֵאֲלָה' עַל-יְדֵי 'מִשְׁה',
"שֶׁהוּא בְּחִינַת דַּעַת עֲלִיּוֹן" (זִהַר
 פְּקוּדֵי רַכָּא.), בְּחִינַת 'נְעִם-הָעֲלִיּוֹן' וְכוּ'.

עד.

(לְקוּטִי-הַלְכוּת, שְׁתַּנְפִּים-בְּקֻמְעָה, י"א)

אֲבֵרָהֶם אָמַר (בְּרֵאשִׁית טו, ח): **"בְּמַה אֲדַע**
כִּי אֵירֶשְׁנָה" - כִּי רָאָה שֶׁרַחֻק
 מְאֹד לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שֶׁתְּהִיָּה בְּיַדֵּנוּ
 לְעוֹלָם וָעֶד, וְצָרִיכִין לְהַמְתִּין עַל-זֶה הַרְבֵּה,
 עַל-כֵּן רָצָה לִידַע בְּשִׁלְמוֹת אֵיךְ תִּתְקַיֵּם
 אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל אֲצִלָּנוּ, שֶׁשָּׁם כָּל ה'מַשְׁכַּת-
 הַדַּעַת'.

"ותכף גלה לו השם-יתברך כל הגליות",
 כמו שאמרו רז"ל (בראשית רבה מד, יז;
 שמות רבה נא, ז), **"וגמר הגאלה מרמז שם ברמז**
ובהעלם גדול", כמו שדרשו רז"ל (בראשית-
 רבה מד, יט) על פסוק (שם טו, יד): **"וגם את**
הגוי" וכו'.

כי "אברהם שגה בזה במה ששאל במה
אדע", כמו שאמרו רז"ל (תדרים לב) -
כי אסור לרדף להשיג הדעת הזו בפעם
אחד, כי צריכין לשתק בכל פעם.

וזו בחינת מה שנאמר לענין הקץ האחרון
(איכה ג, כח): "ישב בדרך ידים" וכו',
"דום לה' והתחולל לו" וכו' (תהלים לו, ז),
וכתיב (שם סב, ו): "אך לאלקים דומי נפשי"
וכו', וכתיב (עמוס ה, יג): "לכן המשפיל בעת
ההיא ידם".

כל-זה בחינת שתיקה, שצריכין לדם
ולשתק, ולבלי לחקר במה שאין
לו רשות, ולצפות לישועת-השם, בבחינת
(איכה ג, כו): "טוב ויחיל ודומם לתשועת ה'".

הדבר מיד, ולידע מיד: "באיזה דרך ואפן
יירשו אותה"!

כי זה כלל גדול: שכל אבות-העולם
הסתכלו על הקץ-האחרון שיתאחר
מאד, ורצו להשיגו מיד.

ועל-כן שאל אברהם: "במה אדע כי
אירשנה" - כי ראה מרחוק
ברוח-קדשו: שאף-על-פי שישראל יבבשו
ארץ-ישראל, אבל אחר-כך יגלו משם,
וארץ-ישראל לא יהיה בידם, ותארך הגלות
מאד! - פגם בזה, כי אסור לדחק את השעה
פנ"ל, ובפרט בענין ה'קץ-האחרון' שהוא
"קץ הפלאות" (דניאל יב, ו).

וכן יעקב אמר (ישעיה מ, כז): "נסתרה דרכי
מה" וכו'. [עין ההמשך להלן בתחלת פסוקי
ההפטרָה].

"ותרדמה נפלה על אברם" (בראשית טו, יב)

עו.

(שיחות-הר"ן יג)

יש אנשים פשרים שאין להם פרנסה,
יש להם דחק ובלבולים גדולים מזה,
והוא טובה להעולם.

ודע: שיש דבורים יקרים, שיוצאים על-
ידי 'בלבולים' דיקא. אך יש חלוקים
בין ה'בלבולים', וכמובא במדרש (בראשית רבה
מד, יז): "שיש תרדמה של נבואה, כמו
שכתוב (בראשית טו, יב): "ותרדמה נפלה על
אברם", ויש תרדמה של שטות וכו'. (עין
לקוטי-מזהר"ן ח"א יט, דיה) - 'תרדמה' הוא
'בלבול הדעת'.

עה.

(לקוטי-הלכות, גזלה ה, ח)

ועל-כן אפלו הצדיקים הגדולים מאד
מאד שגו בזה, כל אחד איזה
שגיאה דקה. ואם נדקדק בזה, נמצא: שכל
הפגמים שחשבו רבותינו ז"ל על גדולי
הצדיקים אבות העולם - פלם היו בבחינה
זאת, שלפי בחינת קדשתם דחקו את השעה.
כמו ענין אברהם אבינו שאמר (בראשית טו,
ח): "במה אדע כי אירשנה" - שעקר
הפגם והשגיאה, שהיה דחק את השעה.

כי תכף פשהבטיחו השם-יתברך אז על
'ירשת ארץ-ישראל' - היה רוצה שיגמר

"ואחרי כן יצאו ברכש גדול" (בראשית טו, יד)

עט.

(לקוטי-הלכות, פורים ו, יד)

וְזֶה שְׁנִסְמָךְ בְּהַהֲגָדָה: "ואחרי כן יצאו ברכש גדול" - והיא שְׁעֵמָדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ" וכו'.

כִּי עֵקֶר קִיּוֹם שְׁלָנוּ בְּגִלּוֹת-הַמֶּר הַזֶּה, הוּא עַל-יְדֵי הַהִבְטָחָה שֶׁהִבְטִיחַ לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ (בראשית טו, יד): "וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנֹכִי, וְאַחֲרַי כֵּן יֵצְאוּ בְרֵכֶשׁ גָּדוֹל", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בראשית-רבה מד, יט): "וְגַם", "לְרַבּוֹת שֶׁעֲבֹדִים מְלֻכִּיּוֹת" - שֶׁעָקַר הַשְּׁעָבוּד, עַל-יְדֵי שֶׁנִּטְלוּ וְגִזְלוּ הַשְּׁפַע שֶׁל הָעֲשִׂירוֹת אֲלֵיהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם מוֹשְׁלִים עֲלֵינוּ.

אֲבָל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ כְּבָר הַקָּדִים וְהִבְטִיחֵנוּ עַל-יְדֵי אֲבוֹתֵינוּ: "ואחרי כן יצאו ברכש גדול", וּמֵאוֹתָהּ הַהִבְטָחָה נִמְשָׁךְ לָנוּ גַם עֵתָהּ, קִצְתַּת הַשְּׁפַע שֶׁיֵּשׁ לָנוּ - בְּדֵי שִׁיחִיָּה לָנוּ קִיּוֹם בְּגִלּוֹת-הַמֶּר הַזֶּה, עַד הַגְּאֻלָּה.

כִּי הַהִבְטָחָה הִיְתָה: שִׁישְׁרָאֵל מְכַרְחִין לְהִיּוֹת בְּגִלּוֹת כְּגֵרִים, בְּאִלוּ כָּל הַשְּׁפַע וְהָעֲשִׂירוֹת שֶׁלָּהֶם.

אֲבָל הַכֹּל לְטוֹבָה - בְּדֵי שֶׁנִּפְיֵר עֲנִיּוּתֵנוּ וְשִׁפְלוּתֵנוּ, וְנִשׁוּב אֵלָיו. וְעַל-יְדֵי-זֶה, מֵעַט הַשְּׁפַע שֶׁלָּנוּ, עוֹלָה יוֹתֵר מִכָּל הָעֲשִׂירוֹת שֶׁלָּהֶם.

וְעַל-יְדֵי-זֶה, זוֹכִים בְּפֶה צְדִיקִים וְכַשְׂרִים, גַּם בְּגִלּוֹת, לְעֲשִׂירוֹת גָּדוֹל. וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ לָנוּ קִיּוֹם בְּגִלּוֹת, לְעֵמֶד בְּנִגְדַת הָעֲבוֹרִים, וּבְנִגְדַת כָּל הַחֹלְקִים עַל הָאֱמֶת.

שָׂאָר עֲנִינֵי "תְּרַדְמָה" - נִמְצְאִים בְּפְרִשְׁת בְּרֵאשִׁית עַל הַפְּסוּק (בראשית ב, כא): "וַיִּפֹּל ה' אֱלֹקִים תְּרַדְמָה עַל הָאָדָם"

"ודור רביעי ישובו הנה" (בראשית טו, טז)

עז.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג תקפה)

רַבִּי אַבְרָהָם ב"ר נַחֲמָן ז"ל הַזְכִּיר וְרָמַז בְּפְסוּק "ודור רביעי ישובו הנה" (בראשית טו, טז), לְעֵנִין רַבֵּנוּ ז"ל - שְׁדוֹר הָרַבִּיעִי מִרַבֵּנוּ, כְּבָר יֵשׁוּבוּ וַיְדוּרוּ בְּאַרְצֵי-יִשְׂרָאֵל.

"כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדום וענו אתם" (בראשית טו, יג)

עח.

(ח"א כב, בסוף - על-פי 'לקוטי-עצות' עזות א)

'עֲזוֹת' הִיא מִדָּה רְעָה מְאֹד, כִּי "עֵז פָּנִים לְגִיהֶנֶם" (אבות פ"ה מ"ב) - כִּי "הָעֲנָשִׁים שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים, הַחֲלִיף אַבְרָהָם אֲבִינוּ עַל-יִדֵי-הַשְּׁלוֹם, עַל 'שְׁעָבוּד מְלֻכִּיּוֹת'" (בראשית-רבה מד, כא; שְׁמוֹת-רַבָּה נא, ז) - אֵךְ 'עֲנָשׁ הָעֲזוֹת', נִשְׂאָר רַק בְּגִיהֶנֶם'.

אֵךְ צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ: כְּמוֹ שֶׁהָעֲזוֹת הִיא מִדָּה רְעָה מְאֹד, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ הָאָדָם דוֹקָא, שִׁיחִיָּה לוֹ 'עֲזוֹת-דְּקֻדְשָׁה' - כִּי אִי-אֶפְשָׁר לָבוֹא לְצְדִיקֵי-אֱמֶת וְלַהֲתַקְרַב אֶל הַקֻּדְשָׁה, כִּי-אִם עַל-יְדֵי 'עֲזוֹת' דְּיָקָא, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (אבות שם): "הוֹי עֵז בְּנִמְר" וכו'.

כי "לא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו, אלא שבכל דור ודור, עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש-ברוך-הוא מצילנו מידם" - על-ידי הבטחת זקנינו הקדושים שמקימים אותנו גם בגלות הזה, וממשיכים לנו השפעה-דקדשה, בדרך נפלא ונורא, עד שנזכה לגאלה שלמה, במהרה בימינו אמן.

פ.

(לקוטי-הלכות, עבודת-אלילים ג, ד - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כה, 'אחוי לן מנא')

אי-אפשר להנצל ממרירות השעבוד של 'בלבול-המדמה', שהוא בחינת 'גלות-מצרים' - כ"אם על-ידי שמרבין בצדקה לעניים-הגונים, ואז נתתקן כל ממונו, ומאירין ה'גונים' שבכסף וזהב, שהם 'גדלת הבורא יתברך', שעל-ידי-זה נכנע ה'מדמה'.

וזה בחינת גדל העשירות שזכו ישראל ביציאת-מצרים וכו' - כדי להוציא הממון והעשירות מה'מדמה', מ'פרעה ומצרים', ולהחזירו אל הקדשה, דהינו ל'ישראל' - שאצלם מאירין ה'גונים-עלאין' שבכסף וזהב, כי אין ה'גונים' מאירין אלא אצל ישראל'.

ועל-ידי-זה דיקא יצאו, בבחינת (בראשית טו, יד): "ואחרי כן יצאו ברכש גדול", "ברכש גדול" דיקא.

שעל-ידי ה'רכוש גדול', על-ידי-זה בעצמו יצאו - על-ידי שזכו לגלות הגונים שבכסף וזהב שהם 'גדלת-הבורא', שעל-ידי-זה נכנעו ה'קלפות', שהם בחינת 'כח-המדמה', בחינת 'פרעה ומצרים', ואז יצאו משם.

כי בודאי 'עשירות-דקדשה' של ישראל הכשרים, הוא יקר מאד, והוא התגלות גדלת הבורא-יתברך על-ידי הגונים עלאין שבממון ישראל הכשרים.

ועל-ידי 'עשירות הזאת', עקר הכנעת הקלפות והתאוות, שהם 'כח-המדמה' וכו'. ועל-ידי-זה יוצאין מה'מדמה' אל ה'שכל' וכו'ל.

אבל אין זוכין לעשירות כזה כ"אם על-ידי רבוי צדקה לעניים הגונים, שעל-ידי-זה דיקא נתתקן כל ממונו ומאירין בהם ה'גונים-עלאין' וכו' כנ"ל.

ושרי אשת אברם (בראשית טז, א)

פא.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג תסה)

בעת שהיה רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל בארץ-ישראל - היה נסתר מאד מעיני בני-אדם, והחביא את גדלותו מאד, שלא יכירו ויראו את גדלותו. ומשום כך לא היה לו במה לפרנס את בני-ביתו.

והגיעו הדברים לידי כך: שפעם באמצע השבת, קנטרה אותו זוגתו מאד, עד ששלחה אותו מביתו. והלך לבית רבי מאיר אנשין ז"ל. וכשספר לו ממה שעבר עליו, התפלא רבי מאיר מאד.

נענה לו רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל, בהמליצו על מעשה זוגתו, ואמר בצחות: "אלו לא היה אברהם אבינו מפרנס את שרה אמנו' - גם היא היתה משלחת אותו מביתו!"

"וַתִּקַּח שָׂרִי אִשָּׁת אַבְרָם אֵת הַגֵּר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ, מִקֶּץ עֶשְׂרֵי שָׁנִים לְשִׁבַת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁה לּוֹ לְאִשָּׁה"
(בְּרֵאשִׁית טז, ג)

"מקץ עשר שנים - מועד הקבוע לאשה ששהתה עשר שנים ולא ילדה לבעלה, חזב לשא אחרת." (רש"י)

תנו רבנן: נשא אשה ושהה עמה עשר שנים ולא ילדה, יוציא ויתן כתובה - שפא לא זכה להבנות ממנה. אף-על-פי שאין ראיה לדבר, זכר לדבר (בראשית טז, ג): "מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען", ללמד: שאין ישיבת חוץ-לארץ עולה לו מן המנין. (יבמות סד.)

פנ.

(ספר-המדות, בנים ח"א יז)

הָדָר עֶשְׂרֵי שָׁנִים בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְאִין לוֹ בָּנִים, יוֹצִיא - שָׁמָּא לֹא זָכָה לְהַבְנִית מִמֶּנָּה. [הרב מטשעהרין ז"ל צינן לגמרא הנ"ל].

וּמִפְּרִישׁ נִשְׁמָתוֹ, מִנְּשָׁמַת עֶרְב־רֵב, הַבָּאִים מֵאִשָּׁה זֹנָה, 'שִׁפְחָה בִּישָׂא' - שְׁהִיא בְּבַחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית טז, ח): "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבֵרְתִי אֲנֹכִי בְּרַחַת" - שֶׁהַתְּאוּה בּוֹרַחַת וְנִפְרְדַת מִמֶּנָּה.

וְאִם אינו משתדל לגרש האשה זונה - אזי הוא בבחינת (משלי ל, כג): "שִׁפְחָה תִירַשׁ גְּבֵרְתָהּ".

"כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנִיָּךְ" (בְּרֵאשִׁית טז, יא)

פד.

(ח"א ז, בסוף)

"אָמַר לִי הֵחֹא טִיעָא" (בבא-בתרא עד.), ופרש רש"י בכל מקום: "סוחר ישמעאל" - כי ישמעאל הוא בחינת ה'תפלה', כמו שכתוב (בראשית טז, יא): "כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנִיָּךְ", ותרגומו: "אֲרִי קַבִּיל ה' ית צלוֹתֶיךָ", ו'תפלה' הוא בחינת אמונה.

וְזָהוּ "סוֹחֵר" - מִלְּשׁוֹן "סוֹחֵר סוֹחֵר" (לשון התרגום והגמרא - שבת יג. פסחים מ: ועוד), בחינת אמונה, "ואמונתך סביבותיך" (תהלים פט, ט).

פה.

(ח"א ח, ח)

"וְעֵיִל טִיעָא תוֹתָה בְּרַפָּה" (בבא-בתרא עג:) - הינו ה'צדיק' שנקרא 'טיעא', כמו שפרש רש"י בכל מקום: "סוחר ישמעאל" - ו'סוחר' הוא בחינת ה'רוח', כמו שכתוב (קהלת א, ו): "סוֹבֵב סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ", והינו ה'צדיק' שמקבל ה'רוח' מהקדשה.

"מִפְּנֵי שָׂרִי גְבֵרְתִי אֲנֹכִי בְּרַחַת" (בְּרֵאשִׁית טז, ח)

פג.

(ח"א לו, ג)

תִּקּוּן שֶׁל 'הַרְהוּרֵי זְנוּת' שָׁבָא לְאָדָם - שְׂיֵאמַר 'שְׁמַע' וּבְרוּךְ שֵׁם. כִּי 'תְּאוֹת-נְאוּף' בָּאָה מִ'עֲכִירַת-דָּמִים', מִ"טְחוּל", לִילִית, 'שִׁפְחָה-בִּישָׂא', אָמַר דְּעֶרְב־רֵב, שְׁהִיא מְלַכּוֹת-הַרְשָׁעָה" (תקוני-זהר נב. קמ. תקוני-זהר-חדש; ועוד). ו'מלכותא-דשמיא' הוא בבחינת גבירתא, "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל).

וּכְשָׂאָדָם מְקַבֵּל עֲלָיו 'עַל מְלַכּוֹת שְׁמַיִם' בְּאֵלוֹ הַפְּסוּקִים, 'שְׁמַע' וּבְרוּךְ שֵׁם' - כּוֹלֵל נִשְׁמָתוֹ בְּשָׁנִים-עֶשְׂרֵי שְׁבַטֵי יְהוָה, בְּחִינַת "אִשָּׁה יִרְאֵת ה'".

וְזָהוּ: "סוּחַר יִשְׁמְעַאל", עַל־שֵׁם (בְּרֵאשִׁית טז, יא): "כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנִיָּהּ" - כִּי הַצַּדִּיק שׁוֹמֵעַ כָּל הָאֲנָחוֹת שֶׁל הַדְּבָקִים בּוֹ, "כִּי מִמֶּנּוּ תּוֹצְאוֹת חַיִּים" (מְשָׁלֵי ד, כג) לְכָל אֶחָד, כִּי הוּא "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" (בַּמִּדְבָּר כז, יח).

פו.

(ח"א ט, ד)

"זְמַנָּא הָדָא אֲתַלְוִין בַּהֲדָן הֵהוּא טִיעָא" (בְּבֵאֲתָרָא עג:). "טִיעָא - סוּחַר יִשְׁמְעַאל" (רשב"ם).

"סוּחַר יִשְׁמְעַאל" - זֶה בְּחִינַת 'צַדִּיק-הַדּוֹר', שֶׁהוּא כְּלוּל כָּל הַתְּפִלוֹת בְּ'מְשִׁיחַ'. וְ'תְּפִלוֹת' - זֶה בְּחִינַת "סוּחַר יִשְׁמְעַאל", כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית טז, יא): "כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנִיָּהּ", וְתַרְגוּמוֹ: "קָבִיל ה' צְלוֹתֶיהָ".

וְזָה: "סוּחַר" - כִּי "סָבִיב" (בְּכָל הַתּוֹרָה), תַּרְגוּמוֹ: "סְחוּר". וְזֶה בְּחִינַת 'אֲמוּנָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט, ט): "וְאֲמוּנַתְךָ סָבִיבוֹתֶיהָ".

"וְאֲתַלְוִין בַּהֲדָן הֵהוּא טִיעָא" - שֶׁקְשָׁרְנוּ אֶת־עַצְמֵנוּ עִם 'צַדִּיק־הַדּוֹר', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְשִׁיחַ', 'כְּלִיּוֹת הַתְּפִלָּה'.

מִה שְׂאֲרֵעַ לוֹ כְּשִׁמְתִּקְרַב אֶל הַקֹּדֶשׁ, שְׂאִי דִיקָא יִקְרָה לוֹ "מְקָרָה בְּלִתי טְהוּר" (שְׁמוּאֵל-א ב, כו) חֲסִי־וְשָׁלוֹם - כִּי יוֹצֵאת מִמֶּנּוּ ה' טְמָאָה הַטְּמוּנָה' הַנִּלְ - כִּי אִזִּי בְּשִׁיּוּצָאָתָא, יְכוּלִין לְמַצָּא לָהּ תְּקוּוֹן, מִה־שְׂאִי־כֵן מִקְדָּם כְּשֶׁהִיָּתָה טְמוּנָה.

וּמִחֲמַת־זֶה לֹא הוֹלִיד אֲבָרָהָם אֶת יִצְחָק, עַד שֶׁהוֹלִיד תְּחִלָּה אֶת יִשְׁמְעַאל. וְכֵן יִצְחָק הוֹלִיד אֶת עֵשָׂו, וְאַחֲרֵי־כֵן אֶת יַעֲקֹב - כְּדֵי לְהוֹצִיא הַזְּהֵמָא תְּחִלָּה, כְּמוּבָא (תְּקוּוֹנֵי־זֶהר קכח: - 'עַץ־הַדַּעַת־טוֹב' לְרַבֵּי חַיִּים ווִיטְאֵל, פְּרַשְׁתַּת תּוֹלְדוֹת).

"אֲנִי אֵל שְׂדֵי" (בְּרֵאשִׁית יז, א)

"אֲנִי הוּא שְׂיֵשׁ דִּי בְּאַלְקוּתֵי לְכָל בְּרִיָּה"

(רש"י; בְּרֵאשִׁית־רַבָּה מו, ג)

פח.

(ח"א יא, ג-ה)

עַל־כֵּן 'בְּרִית' מְכַנֶּה בְּשֵׁם 'שְׂדֵי', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לה, יא): "אֲנִי אֵל שְׂדֵי, פְּרָה וּרְבָה" - כִּי "שְׂדֵי" הוּא בְּחִינַת: "שְׂיֵשׁ דִּי בְּאַלְקוּתֵי לְכָל בְּרִיָּה" (רש"י בְּרֵאשִׁית יז, א; בְּרֵאשִׁית־רַבָּה מו, ג).

וּכְשֶׁאִינּוּ שׁוֹמֵר הַבְּרִית, הֵינּוּ עַל־יְדֵי 'צָאוֹת' - הוּא עוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ 'עֲבוּדַת־אֱלִילִים' - הוּא מֵרָאָה 'שְׂאִין דִּי לוֹ בְּאַלְקוּתוֹ', עַד שֶׁצָּרִיךְ 'עֲבוּדַת־אֱלִילִים', וְעַל־כֵּן פּוֹגֵם בְּ'שְׂדֵי' "שְׂיֵשׁ דִּי בְּאַלְקוּתוֹ לְכָל בְּרִיָּה". וּכְשֶׁשׁוֹמֵר הַבְּרִית, הוּא זוֹכֵה לְאוֹר הַמַּאִיר לוֹ לַתְּשׁוּבָה.

וְ'שְׁמִירַת־הַבְּרִית' יֵשׁ בּוֹ שְׁנֵי בְּחִינּוֹת. א) יֵשׁ מִי שֶׁזּוֹנְגוֹ בְּשִׁשְׁתַּת

"וְתִלְד הָגֵר לְאַבְרָם בֵּן, וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם בְּנוֹ אֲשֶׁר יִלְדָה הָגֵר יִשְׁמְעַאל" (בְּרֵאשִׁית טז, טו)

פז.

(ח"ב קיז)

דַּע: שֶׁלְפַעֲמִים יֵשׁ בְּאָדָם 'טְמָאָה טְמוּנָה', שְׂאִין יוֹדְעִין לָהּ שׁוֹם תְּקוּוֹן, מִחֲמַת שֶׁהִיא טְמוּנָה וְנִסְתָּרַת בּוֹ. וְעַל־כֵּן זֶהוּ טוֹבָה

יְמֵי הַחֹל, וְאִף־עַל־פִּי־כֶן הוּא שׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ עַל־פִּי הַתּוֹרָה, שְׁאִינוּ יוֹצֵא מִדִּינֵי הַתּוֹרָה. (ב) וַיֵּשׁ מִי שֶׁהוּא שׁוֹמֵר הַבְּרִית, שְׂזוּגוֹ מִשְׁבֶּת לְשֶׁבֶת. וְהוּא בְּחִינַת: 'יְחוּדָא עֲלָא', וְ'יְחוּדָא תַתָּא'.

וְזֶה בְּחִינַת 'שְׂדֵי שֶׁל שֶׁבֶת' - "שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי" (חגיגה יב.), שְׁצַמְצַם אֶת־עֲצָמוֹ מִכָּל הַמְּלָאכּוֹת, וְזֶה בְּחִינַת 'יְחוּדָא־עֲלָא'.

וַיֵּשׁ בְּחִינַת 'שְׂדֵי שֶׁל חַל' - שְׁגַם בְּחַל יֵשׁ צְמֻצוּמִים מִמְּלָאכָה לְחִבְרָתָהּ. וְזֶה בְּחִינַת 'מִט'ט', "שֶׁשְׁלֹטְנוּתָהּ שֶׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל" (תְּקוּנֵי־זִהָר ב: וְכו').

פ.ט.

(ח"א יז, ו)

"שְׂדֵי" - הוּא בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה', שֶׁשָׁב בְּתְשׁוּבָה עַל 'פְּגַם עֲבוּדָה־זָרָה'. כִּי "שְׂדֵי" הוּא בְּחִינַת (רש"י בְּרַאשִׁית יז, א; בְּרַאשִׁית־רַבָּה מו, ג): "שֵׁישׁ דִּי בְּאַלְקוּתֵי לְכָל בְּרִיָּה", וְאִין צְרִיךְ לְשׁוּם עֲבוּדָה אַחֲרָת. [עֵינן לְקוּטֵי־הַלְכוּת, תְּפִלִּין ו, ח].

צ.

(ח"א כג, ד-בְּסוּף)

"שְׂדֵי, הוּא בְּחִינַת בְּרִית" (זִהָר פְּנִיחַס רַנּוּ), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרַאשִׁית לז, יא): "אֲנִי אֶל שְׂדֵי פְּרָה וְרֵבָה".

וְזֶה בְּחִינַת: "שְׂדֵי, שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי" (חגיגה יב.) - דְּהֵינּוּ: שֶׁשָּׂמַח בְּחֶלְקוֹ, וְאוֹמַר 'דִּי' לְמָה שֵׁישׁ לוֹ, וְאִינוּ מִתְאַוֶּה יוֹתֵר, שְׂזָהוּ בְּחִינַת 'שְׁבִירַת תְּאוֹת־מְמוֹן' שְׂזוֹכִין עַל־יְדֵי 'שְׁמִירַת־הַבְּרִית'. [עֵינן לְקוּטֵי־הַלְכוּת, קְדוּשִׁין ג, ג־ד].

צא.

(ח"א כט, ד)

עַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָא 'כָּל־לִיּוֹת הַגִּידִין' שֶׁהוּא הַבְּרִית־קִדְשׁ: "שְׂדֵי" (זִהָר פְּנִיחַס רַנּוּ). - עַל־שֵׁם 'שְׂשֻׁדִי' וַיּוֹרֵה כְּחֵץ, לְבִנְיָנִית וְתְקוּנִים, לְכָל פֶּרֶט וּפְרֵט כְּפִי צְרָפוֹ, וְאַפְלוֹ לְמִקְוֹמוֹת הַצָּרִים וְהַדְּקִים.

כִּי יֵשׁ מְקוֹמוֹת צָרִים וְדְקִים שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְבוֹא לְשֵׁם שׁוּם תְּקוּן, כִּי־אִם עַל־יְדֵי 'תְּקוּן־הַכָּלִי', בְּבְחִינַת (אִיּוֹב כב, כה): "וְהָיָה שֵׁ־דִי בְּצָרִיד" - 'שְׂשֻׁדִי' וַיּוֹרֵה 'תְּקוּנִין' לְכָל 'מְקוֹמוֹת הַצָּרִים'.

צב.

(ח"ב ה, ז)

צְרִיךְ כָּל אֶחָד לְצַמְצַם מַחוּ וְשִׁכְלוֹ, שֶׁלֹּא לְהַנִּיחוֹ לְצֵאת חוּץ לְגִבּוֹל שֵׁישׁ לוֹ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מְשׁוֹטֵט הַמּוֹחַ בְּמָה שְׁאִין לוֹ רְשׁוּת לְפִי מְדַרְגָּתוֹ - בְּבְחִינַת (חגיגה יג.): "בְּמַפְלָא מְמַדָּ אֶל תְּדַרְשׁ, בְּמִכְסֶּה מְמַדָּ אֶל תְּחַקֵּר".

שְׂזָהוּ בְּחִינַת "שְׂדֵי", בְּחִינַת 'צְמֻצוּם', "שֵׁישׁ דִּי בְּאַלְקוּתוֹ לְכָל בְּרִיָּה" (רש"י לֶךְ־לְךָ יז, א).

הֵינּוּ: שֶׁכָּל בְּרִיָּה יֵשׁ לוֹ דִּי וְגִבּוֹל בְּאַלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׁאִסוּר לוֹ לִילֵךְ בְּשִׁכְלוֹ כִּי אִם עַד הַגִּבּוֹל, לֹא יוֹתֵר, שְׁאַפְלוֹ בְּקַדְשָׁהּ אִסוּר לוֹ לְצֵאת חוּץ לְגִבּוֹל שֵׁישׁ לוֹ, בְּחִינַת (שְׁמוֹת יט, כא): "פֶּן יִהְרָסוּ אֶל ה' לְרֵאוֹת" וְכו'.

[פְּרוּשׁ (הַגְּהוֹת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל שֶׁם בְּפִנִּים הַתּוֹרָה): כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ גִּבּוֹל וְצַמְצוּם בִּידְיעַת אֲלֻקוּתוֹ, לְפִי עֶרְפוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ.

כִּי מֵה שֶׁנִּחְשָׁב לְהַקְטִין בְּמַעֲלָה בְּחִינַת (חגיגה יג.): "בְּמַפְלָא מְמַנּוּ" - שֶׁהוּא לְמַעֲלָה מְמַדְרָגָתוֹ, וְצְרִיךְ לְצַמְצַם שִׁכְלוֹ שֶׁם - זֶה אֲצִלוֹ בְּחִינַת "בְּמַפְלָא מְמַנּוּ".

וְהָאֲדָם הַגָּדוֹל מְמַנּוּ בְּמַעֲלָה הַגְּבוּוֹת - הוּא יִכּוֹל לְהַשִּׁיג זֹאת, רַק שֶׁהוּא יֵשׁ לוֹ צְמֻצוּם וְגִבּוֹל אַחַר גְּבוּוֹת מְמַנּוּ, שֶׁשֶּׁם הוּא צְרִיךְ לְצַמְצַם שִׁכְלוֹ.

וכן אדם הגבוה עוד יותר, גם זה אינו נחשב אצלו בחינת "במפלא ממנו", רק שיש לו צמצום וגבול גבוה עוד יותר. וכן בכל אדם ואדם לפי מדרגתו.

נמצא: שלכל אדם וכל בריה, יש לו צמצום וגבול מיוחד בהשגת אלקותו ותרבוף לפי מדרגתו, שעד זה הגבול מתר לרדף מחשבתו להשיג ממנו ותרבוף, לא יותר.

וזה בחינת **שדי**, שדרשו רז"ל (רש"י בראשית יז, א): "שיש די באלקותו לכל בריה" - הינו: שכל בריה ובריה, יש לו די' וגבול וצמצום מיוחד בפני-עצמו, בידיעת אלקותו - כפי מדרגתו].

"התהלך לפני והיה תמים" (בראשית יז, א)

צג.

(ח"א טו, ח)

"הלך בדרך תמים הוא ישרתני" (תהלים קא, ו). **"הלך בדרך תמים"** - זה בחינות **תפלה**, בחינת **אברהם** (כמבאר שם בהתורה), כמו שכתוב (בראשית יז, א): **"התהלך לפני והיה תמים"**.

"הוא ישרתני" - זה בחינת **סתרי** אוריתא, בחינת **הוא**, בחינות **עולם-הבא** (זהר ויצא קנד: קנח:).

כי על-ידי ה**תפלה**, זוכין ל**סתרי** אוריתא.

צד.

(ח"א יח, ג)

כל-זמן שאין לאדם אמונה בשלמות שאין שלמות אחריו - בודאי אין לו לקבל ה**מלוכה** וה**הנהגה**. ואפלו מי שמואמין באיזה דבר שהוא מ**דרכי האמרי** (שבת סז), א**ת-על-פי** שהוא מאמין בה**שם** ו**תרבוף**, אפלו מי שיש לו אמונה גדולה.

כי ה**מנהיגות** עקרה בבחינת **רחמים**, ועקר ה**רחמים** בהסרת עפון, אפלו שמץ עפון. ואפלו כשהוא אומר: **"צבי הפסיקו"** (סנהדרין סה:), אין לו רחמנות בשלמות - עד שיפשפש עצמו שלא ישאר אצלו אמונות שאין צריך להאמין, ושיהיה **"תמים עם ה' אלקיו"** (דברים יח, ג).

צה.

(ח"א לא, ט)

מי שהוא במדרגת **אברהם**, הינו בחינות **בעל-נפש** - אזי בודאי כל אכילותיו וסעדויותיו בבחינת **לחם הפנים**, בבחינת **"התהלך לפני"**.

"התהלך" - זה בחינת **רגליו**, בחינת **פרנסתו**, בחינת (דברים יא, ו): **"ואת היקום אשר ברגליהם"**, זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו (פסחים קיט. סנהדרין קי.).

"התהלך לפני" - שנעשה מהם בחינת **פנים**.

ואז: כל העפון וכל הפוכבים-ומזלות שהם תחתיהם, טורחין בשביל זה האיש, בבחינת (תהלים קי, א): **"שב לימיני"**, בחינת **אברהם**. **"עד אשית אויביך הדום לרגליך"** (תהלים שם), שהם טורחים בשביל פרנסתך.

וזהו: **"התהלך לפני והיה תמים"** - בבחינת (דברים יח, ג): **"תמים תהיה עם ה' אלקיך"** - שלא תצטרך לדרש אחר פוכבים-ומזלות, כי תהיה למעלה מהם.

עניני 'תמימות' - נמצאים בפרשת פי תבוא, בפסוק (דברים יח, יג): "תמים תהיה עם ה' אלקיך"

"ולא יקרא עוד את שם אברם, והיה שמו אברהם וגו'. שרי אשתך לא תקרא את שמה שרי, כי שרה שמה" (בראשית יז, ה-טו)

"שרה על כל העולם" (רש"י ברכות יג.)

צו

(ח"א מט, א-ה"ו)

בשחושב מחשבות טובות בלב: "איך לעבד השם יתברך!" - בזה נעשה לבו, בבחינת: "צור לבבי" (תהלים עג, כו), ובבחינת: "ולבי חלל בקרבי" (שם קט, כב), שבתוך החלל יתגלו פעולותיו, ועל ידי פעולותיו ומדותיו הטובים, יתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה.

וזה פרוש (תהלים פז, ז): "ושרים פחלים כל מעיני בך וכו'. "ושרים" - זה בחינת התגלות מלכות, בחינת (ברכות יג): "שרה על העולם כלו", בחינת: "והיה ה' למלך וכו' (זכריה יד, ט).

"פחלים כל מעיני בך" - הינו: לפי החלל שנעשה על ידי מחשבותיו הקדושים, בן התגלות מלכותו.

וזה בחינת השיר שיתער לעתיד, והוא "שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע" (תקוני-זהר נא:), והם "עשרה מיני נגונא" (שם כז:). וזה על ידי התגלות מלכותו, בבחינת: "שרה על כל העולם". ושרה זה בחינת שיר, בחינת: "ושרים פחלים".

וזה בחינת מלכות דוד, בחינת: "נעים זמרות ישראל" (שמואל-ב כג, א).

וזה פרוש (בבא-מציעא נט): "אתה גוצא, גהן ולחיש", פרוש רש"י: "שמע עצתה". כי באמת "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), היא בחינת 'עצה'.

כשהתפלה, הינו בחינת מלכות, בשפלות ובקטנות, בבחינת: "אתה גוצא", בבחינת: "עצתו נופלת" (סנהדרין כב) - צריך להקים אותה, בבחינת (עמוס ט, יא): "אקים את ספת דוד".

ו'ספה', זו שרה שפכתה ברוח הקדש" (מגלה יד), ו'שרה' זה מלכות, בבחינת (משלי יט, כא): "עצת ה' היא תקום". וזה: "ולחיש לה" - "תקבל עצתה".

וזה עליות התפלה בלחש, שהיא "עבודה שבלב" (תענית ב).

וזה לשון 'תשרי' - לשון 'שירה'; ולשון 'פסח', 'פ"ה ס"ח' (שערי-הכונות פסח), כמו שכתוב (ישעיה ל, כט): "השיר יהיה לכם כליל התקדש חג", כי יתער שיר ונגונא בעלמא, בבחינת 'פ"ה ס"ח'.

בבחינת (תהלים ל, יג): "למען יזמרה כבוד ולא ידם". "ולא ידם" דיקא - הינו: 'פ"ה ס"ח'.

"כבוד" - זה בחינת: "מלך הפבוד" (תהלים כד, ז-ח-ט-י), בחינת: "שרה על כל העולם", בחינת 'שיר שפעתיד'.

צז

(ח"א עד)

'יצחק' שהוא בחינת 'דין', נולד מ'שרה' שהיא בחינת מלכות, כמו

שְׁפָרַשׁ רִשׁוֹי (בְּרֵאשִׁית יז, טו; וְהוּא מְגַמְרָא בְּרִכּוֹת יג): "שְׁנַקְרָאת שְׂרָה, עַל־שֵׁם: שְׂשָׂרָה עַל כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ". וּמַלְכוּת' הוּא בְּחִינַת 'דִּין, בְּחִינַת (גִּטִּין י): "דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא".

יִתְבַּרְךְ וְכוּ'. וּבְשִׁבְלִיזָה (סְפָרֵי פְּרֻשַׁת וְאֶתְחַנֵּן): "תְּלַמִּידִים נִקְרְאִים בָּנִים" - פִּי עַל־יָדָם בָּא ה' הוֹלֵדָה'.

וּבְשִׁבְלִיזָה אֲבָרְהָם וְשָׂרָה טָרְחוּ עֲצָמָן לְגִיד גָּרִים - פִּי עַל־יְדֵיזָה הַשְּׁלִימוּ 'דַּעְתָּם', וְנִתְקַרְבוּ ל'ה"א' הַזֹּאת, הִינּוּ: לְדַעַת הַשֵּׁם־יִתְבַּרְךְ, וְזָכוּ לְבָנִים וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן "אֲבָרָם אֵינוֹ מוֹלִיד, אֲבָרְהָם מוֹלִיד" (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה מֵד, י) - פִּי עַל־יְדֵי שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת, בְּחִינַת ה', זָכָה לְהוֹלִיד.

אֲבָל מִי שֶׁאֵין שָׁלֵם בְּדַעְתּוֹ, וְהוּא רְחוֹק מִדַּעַת הָאָדָם, כָּל שֶׁכֵּן מִדַּעַת הַשֵּׁם־יִתְבַּרְךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'"א" - אֲזִי הוּא 'קָטָן' וְאֵין מוֹלִיד.

ק.

(חֵי־מוֹהַר"ן תַּקְסָג;

לְקוֹטִי־הַלְכוּת, בְּשׁוֹר־בְּחֻלְבָּב, ו)

שָׁמַעְתִּי מִרְבֵּנוּ ז"ל: שְׁבִימֵי 'אֲבָרְהָם אֲבִינוּ, הֵיטָה ה' שְׁכִינָה' נִקְרָאת בְּשֵׁם 'שְׂרָה'. וּבִימֵי 'יִצְחָק', בְּשֵׁם 'רַבֵּקָה'. וּבִימֵי 'יַעֲקֹב', בְּשֵׁם 'רָחֵל וְלֵאָה'. וְכֵן מוּבָא ב'זֵה־הַר־הַקְּדוּשׁ' מֵעֵין זֶה (וַיֵּרָא קִיב. בְּלֶק קפז. - מוּבָא בְּסֵפֶר 'שַׁעֲרֵי־אוֹרָה', שַׁעַר ה').

"וְנִתְּנֵי לְךָ וְגו' אֶת כָּל אֶרֶץ פְּנֵעַן" (בְּרֵאשִׁית יז, ח)

קא.

(ח"א ט, ה)

עֵקֶר ה'נְפִסִים', הִינּוּ עֵקֶר ה'תְּפִלָּה' - אֵינוֹ אֶלָּא ב'אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (תְּהִלִּים לז, ג): "שְׁכֵן אֶרֶץ וְרַעַה אֲמוֹנָה", וְאֲמוֹנָה זֶה 'תְּפִלָּה', כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (שְׁמוֹת יז, יב): "וַיְהִי יְדִיו אֲמוֹנָה", כְּתַרְגוּמוֹ.

צח.

(ח"א קסג)

ה'דְּבוּר' הוּא בְּחִינַת 'שְׂרָה', לְכָל־אֶחָד לְפִי עֲרֻכּוֹ, יֵשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׂרָה לְאִמָּתִי" (בְּרִכּוֹת יג), שֶׁהוּא מוֹשֵׁל בְּדְבוּר שְׁלוֹ עַל עִיר וּמְדִינָה, וַיֵּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת: "שְׂרָה עַל כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ" (שָׁם), וַיֵּשׁ שֶׁהוּא "שׁוֹרֵר בְּבֵיתוֹ" (אֶסְתֵּר א, כב).

צט.

(ח"א נג)

עֵקֶר 'הוֹלֵדָה' תְּלוּי ב'ה"א', בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית מז, כג): "הָא לְכֶם זֶרַע". וְאֲבָרְהָם וְשָׂרָה לֹא הוֹלִידוּ, עַד שֶׁהִגִּיעוּ ל'ה"א' הַזֹּאת. פִּי עֵקֶר 'הוֹלֵדָה', עַל־יְדֵי ה'דַּעַת', בְּבְחִינַת (שָׁם ד, כח): "וַיֵּדַע אָדָם" וְכוּ', ו"קָטָן אֵינוֹ מוֹלִיד" (סְנֵהֲדִין סח:).

וְעֵקֶר ה'דַּעַת' - הִינּוּ שִׁישְׁתַּמֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ, שִׁיּוּצִיא שְׁכָלוֹ מִכַּח אֶל הַפַּעַל.

וּמִי שֶׁהוּא שָׁלֵם בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהוּצִיא אוֹתוֹ מִכַּח אֶל הַפַּעַל, וְהִשִּׁיג בְּדַעְתּוֹ מַה שֶׁאֲפָשֵׁר לְדַעַת הָאָדָם לְהִשִּׁיג בְּדַעְתּוֹ - אֲזִי הוּא קְרוֹב לְדַעַת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאֵין חֲלוּק בֵּין דַּעַת הָאָדָם לְדַעַת הַשֵּׁם־יִתְבַּרְךְ, אֶלָּא ה' דְּבָרִים, כְּמוּבָא.

וְאִז דַּעְתּוֹ יוֹנֵק מִדַּעַת הַשֵּׁם־יִתְבַּרְךְ, שֶׁהִיא בְּחִינַת ה'"א', וְאִז מוֹלִיד.

וְלְהַשְׁלִים אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁהִיא שָׁלֵם בְּדַעַת - אִי־אֲפָשֵׁר אֶלָּא עַל־יְדֵי עֵסֶק שְׁעוֹסֵק עִם בְּנֵי־אָדָם לְקַרְבָּם לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם־

"וּנְמַלְתֶּם אֶת בָּשָׂר עֲרֻלְתְּכֶם וְגו'. וּבֵן שְׁמִנַּת יָמִים יִמּוֹל לְכֶם כָּל זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם וְגו'. וְאַבְרָהָם בֶּן תְּשָׁעִים וְתִשְׁעֵי שָׁנָה בָּהֵמְלוֹ בָּשָׂר עֲרֻלְתּוֹ" (פְּרֻשַׁת יִז, י"א-י"ב-כ"ד) - עֲנִינִי בְּרִית מִלְּחָה

קד.

(ח"א יט, בסוף)

זֶהוּ 'סוּד פְּוִנַת הַמִּלְחָה': כְּמוֹ שְׂמוּבָא בְּמִדְרָשׁ (פְּרֻשַׁת-דְּבָרָה י"א, ו): "אִיךָ יִבְרָא תְּקֻדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא דְּבַר הַמְּחַסֵּר תְּקוּן"?!
אֵךְ הוּא עַל פְּוִנָה זֹו: שְׁה'לְשׁוֹן-הַקִּדְשׁ, שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת 'תְּקוּן-הַבְּרִית' הַבָּא מִלְּמַעְלָה, הוּא עֵדִין חֹסֵר תְּקוּן.

וְעַקֵּר תְּקוּנוֹ לְמַטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם - עַל-יַדֵּי שְׂאֲנוּ מַעְלִין ה'טוֹב-שְׁבַתְרָגוּם, וּמְשַׁלְּמִין ה'לְשׁוֹן-הַקִּדְשׁ' - כִּי עַקֵּר תְּקוּן כָּל הַדְּבָרִים, נִשְׁלָם לְמַטָּה בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא.
שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׁה'לְשׁוֹן-הַקִּדְשׁ' בָּא מִלְּמַעְלָה - אֵף-עַל-פִּי-בֶן אֵין לוֹ שְׁלֵמוֹת כִּי אִם עַל-יַדֵּי 'לְשׁוֹן-תְּרָגוּם', בַּחֲנִינַת (פְּרֻשַׁת ב, ט): "עֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע" - דְּהֵינּוּ: עַל-יַדֵּי שְׂמִבְרָרִין ה'טוֹב' שְׁבַתְרָגוּם, ה'טוֹב שְׁבַעֲעֵץ-הַדַּעַת, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה דִּיקָא נִשְׁלָם ה'לְשׁוֹן-הַקִּדְשׁ'.

וְזֶהוּ שְׂמִבְאָר שָׁם בְּמִדְרָשׁ הַתְּרוּץ: "כָּל דְּבַר צְרִיךְ תְּקוּן וְכו', אֵף הָאָדָם צְרִיךְ תְּקוּן" וְכו'.

הֵינּוּ: שֶׁהַשְּׂמִי-תְּבַרְךָ בְּרָא כָּל הַבְּרִיאָה בְּשִׁבִיל הָאָדָם הַבַּעַל-בְּחִירָה - שֶׁהוּא דִּיקָא יִתְקַן כָּל הַדְּבָרִים, עַל-יַדֵּי בְרוּר ה'טוֹב שְׁבַעֲעֵץ-הַדַּעַת' - שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה מְשַׁלְּמִים וּמְתַקְּנִים כָּל הַדְּבָרִים שְׁבַעֲעוֹלָם.

וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְתַקַּן תְּקוּן-הַמִּלְחָה, תְּקוּן-הַבְּרִית, בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא -

וּבְשִׁבִיל-זֶה נִקְרָאת (פְּרֻשַׁת יז, ח): "אֶרֶץ כְּנַעַן" - "כְּנַעַן לְשׁוֹן סוּחָר" (פְּסָחִים ג. - עֵין לְעִיל בְּפָסוּק בְּרֻשִׁית יג, ז: "וְהַכְּנַעֲנִי וְגו' אִז יֵשֵׁב בְּאֶרֶץ" מ"ח"א יד, יב), בַּחֲנִינַת 'אֲמוּנָה', כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים פ"ט, ט): "וְאֲמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ".

קב.

(ח"א רעז)

נִמְצָא לְעִיל בְּפָסוּק (פְּרֻשַׁת יג, ז): "וְהַכְּנַעֲנִי וְגו' אִז יֵשֵׁב בְּאֶרֶץ".

"וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיךָ וְגו'. וְאַתָּה אֶת בְּרִיתִי תִשְׁמֹר" (פְּרֻשַׁת יז, ח"ט)

קג.

(יְמִי-מוֹהֲרֵנָה"ת ח"ב כו)

'מִצּוֹת-מִלְחָה' יֵשׁ לָהּ אַחַדוֹת וְשִׁיבוֹת וְקָשֶׁר נִפְלָא עִם 'קִדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל'.
כִּי 'אַבְרָהָם אָבִינוּ' עָלִיד-הַשְּׁלוֹם, בָּעֵת שֶׁנִּצְטַוָּה עַל הַמִּלְחָה - אִז הַבְּטִיחוּ הַשְּׂמִי-תְּבַרְךָ עַל 'יְרֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו.

כְּמוּבָא שָׁם (פְּרֻשַׁת יז, ח"ט): "וְאַתָּה אֶת בְּרִיתִי תִשְׁמֹר, וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֶךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיךָ" וְכו', וְכְמוֹ שְׁכַתוּב (נַחֲמִיָּה ט, ח; תְּפִלַּת שְׁחִרִית): "וְזָכְרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי" וְכו'.

וּבְשִׁבִיל-זֶה "נוֹהֲגִין: לְזַמֵּר 'זָכְרוֹת' בָּעֵת 'בְּרִית-מִלְחָה'" (עֵין מְגוֹ-אַבְרָהָם נ"א, ט; דְּרָדְ-הַחַיִּים לְבַעַל יְחִוּוֹת-דַּעַת).

בְּחִינַת 'שְׁלֵמוֹת לְשׁוֹן־הַקֶּדֶשׁ' עַל־יְדֵי 'תְּרַגּוֹם' דִּיקָא.

וְזֶהוּ (יִחְזַקְאֵל א, כז): "חֲשֵׁמ"ל". "חֲשֵׁמ"ל - בְּחִינַת מִיֶּלֶח" (זֶהר וַיִּקְהַל רג.). וַיִּמ"ל - גִּמְטְרִיא 'שְׁבָעִים', בְּחִינּוֹת (זֶהר שָׁם): "מְדוּרָה שֶׁל 'שְׁבָעִין בּוֹכְבִין" - שְׁנַת־מִלָּל וְנִחְתָּד וְנִתְבַטַּל עַל־יְדֵי 'מִצּוֹת מִיֶּלֶח', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תְּקוּן־הַבְּרִית'.

'אֲזוּר הַחֶסֶד' נִשְׁאָר בְּיִסוּד דְּאֲצִילוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת (מִשְׁלֵי י, כה): "צְדִיק יִסוּד עוֹלָם".

אֲזִי נִתְבַטַּל הָ'אֶהְבּוֹת רְעוּת' - הֵינּוּ: ה'חֲרָפוֹת', הֵינּוּ "עֲרַלְת לֵב". כִּי ה'צְדִיק', יֵאִיר לְהָא"ו', בְּחִינַת 'לֵב' - וְנִתְבַטַּל ה'חֲרָפָה', הֵינּוּ "עֲרַלְת לֵב" - כִּי "עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶה אֶהְבָּה" (מִשְׁלֵי י, יב), כִּי שָׁם שׁוֹרָה אֶהְבָּה הַקְּדוּשָׁה'.

קה

(ח"א לא, ו)

כִּי שֶׁהוּא בְּבְחִינַת 'בְּרִית', אֲזִי: "חֶסֶד מִתְגַּלֶּה בְּפָא דְאִמָּה" (זֶהר אֲדָרָא־רַבָּא נְשָׂא קמב.), בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים פט, כט): "לְעוֹלָם אֲשַׁמְר לֹא חֶסְדֵי וּבְרִיתִי נֶאֱמָנֶת לֹא".

וּבְשִׁבְלֵי־זֶה נִתְנָה מִדַּת 'חֶסֶד', לְאִבְרָהָם' - כִּי הוּא הָיָה "רֹאשׁ לְפָאֲמִינִים" (עַל־פִּי שִׁירֵה־שִׁירִים רַבָּה ד, כ), וְ"רֹאשׁ לְנַמּוּלִים" (אֶסְתֵּר־רַבָּה פְּתִיחָתָא י).

קז

(ח"א לט)

ה'עֲרַלְתָּ' הֵם 'שְׁלֵש־קְלָפוֹת', הַמְּסַבְּבִים ה'בְּרִית־שְׁלוֹם', וְכַשְׁמִשְׁבְּרִין אֶת ה'עֲרַלְתָּ', אֲזִי נִתְגַּלֶּה 'בְּרִית־שְׁלוֹם'. וְכַשֵּׁי שְׁלוֹם לְמַטָּה, יֵשׁ לוֹ שְׁלוֹם לְמַעְלָה בְּמְרוֹמוֹ. וְכַשֵּׁי שְׁלוֹם לְמַעְלָה, אֲזִי נִתְגַּלֶּה וְנִתְרַבֶּה שְׁבַע גְּדוּל בְּעוֹלָם.

קח

(ח"א סג)

"סוּד פּוֹנֵת הַמִּיֶּלֶח" - כִּי 'בְּרִית' נִקְרָא 'אִמָּה' (שַׁבַּת קח:). וְהוּא בְּחִינַת (מְנַחוֹת צח.): "אִמָּה בַּת שִׁשָּׁה טְפָחִים", שֶׁה'בְּרִית' כָּלוּל מֵהֶם.

וְהוּא בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה ג, ב): "שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ, שֵׁשׁ פְּנָפִים שֵׁשׁ פְּנָפִים לְאֶחָד". "שֵׁשׁ פְּנָפִים" - הֵם בְּחִינַת ה'שִׁשָּׁה־טְפָחִים' הַנִּלְכָּד.

וְהֵם נִחְלָקִים לְשֵׁלֶשׁ' - הֵינּוּ בְּחִינַת (שָׁם): "בְּשִׁתִּים יִכְסֶה פָּנָיו, וּבְשִׁתִּים יִכְסֶה רַגְלָיו, וּבְשִׁתִּים יְעוּפֶה".

כִּי 'פְּנִים' - הוּא בְּחִינּוֹת (בְּבֵא־קָמָא לב:): "וְטָפַח לוֹ עַל פָּנָיו".

קו

(ח"א לד, ז)

'חֲרָפָה' הוּא בְּחִינַת 'עֲרַלְתָּ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית לד, יד): "לֹא נוֹכַל לָתֵת אֶת אֲחוֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ עֲרַלְתָּ, כִּי חֲרָפָה הוּא לָנוּ". וְהוּא בְּחִינַת 'אֶהְבָּה נְפוּלָה וְשִׁבּוּרָה' וְכו' - כִּי ה'חֲרָפָה' הוּא מ'שִׁבִּירַת כְּלֵי הַחֶסֶד'.

וְכַשֵּׁה'לֵב' מְשַׁקַּע ב'חֲרָפָה', ב'עֲרַלְת לֵב" (עַל־פִּי דְבָרִים י, טז): "וּמִלַּתְּם אֶת עֲרַלְת לְבַבְכֶם", הֵינּוּ (תְּהִלִּים סט, כא): "חֲרָפָה שְׁבָרָה לְבִי" - וּמִקְשֶׁר ה'לֵב', בְּחִינַת 'זָא"ו' - לְה'י"ו"ד', הֵינּוּ: לְה'נְקֻדָּה', בְּחִינַת 'צְדִיק', שֶׁשָׁם ה'אֲזוּר הָאֶהְבָּה הַקְּדוּשָׁה' שׁוֹרָה, כִּי

"ובשתים יכסה פניו" - הוא בחינות שני טפחים, בחינות "מגלה טפח ומכסה טפח" הנאמר ב'ברית' (נדרים כ:).

"בשתים יכסה רגליו" - הוא בחינת "וטפח לו בסנדלו" (בבא קמא שם). והוא גם כן בחינת שני טפחים כנ"ל, "מגלה טפח ומכסה טפח".

"ובשתים יעופף" - הוא בחינת (הליון כז:): "עופות שנבראו מן הרקק", בחינות: "טופח על־מנת להטפוח" (ברכות כה: יומא עח. גטין טז. עבודה־זרה ס:).

וְכֹל הַשְּׂשֵׁה־טַפְחִים, פְּלוּלִים וּמְנַחִים ב'ברית' - כי הם בחינת: "ששת ימים שבהם עשה ה' את השמים ואת הארץ", בבחינת (תהלים לט, ו): "הנה טפחות נתת ימי", כמו שכתוב (שמות כ, י): "ששת ימים עשה ה' וכו' וינח ביום השביעי".

היגו: שפּל ה'ששת־ימים', בחינת ה'ששה־טפחים' - הניח כלם ביום השביעי, שהוא שבת, שהוא בחינת 'ברית', כמו שכתוב (שם לא, יז): "ברית עולם ביני ובין בני ישראל".

וְזֶה בְּחִינַת (תקוני־זוהר פג. על בראשית א, א): "בראשית, בר"א שי"ת" - בחינת ששת ימים, ששה טפחים הנ"ל, שכלם מנחים וכלולים ב'ברית'.

וְזֶה (שם יא. על בראשית א, א): "בראשית, ברי"ת א"ש" - היגו: 'ברית' שכלול מ'ששה ימים', ששה טפחים, שש כנפים. וְזֶה: "ברית אש" - בחינת שרפים ב'שש כנפים', שהן בחינת 'ששה־טפחים' כנ"ל.

כִּי גַם 'אש' יש לה ששה פחות - היגו: מתוך ומקפיא, מבשל ושורף, משחיר ומלבין.

וְכֹן 'עוף' יש בו ששה פחות - כי על־ידי ה'עפיפה', הוא נעלם ומתגלה, קרוב ורחוק וכו'.

וְה'צדיק' שהוא בחינות 'ברית' - כלול מבחינות ה'ששה־טפחים' הנ"ל, שנחלקים לשלש בחינות של שתיים שתיים וכו' וכו'.

קט.

(ח"א פב)

"סוד המילה, לשתק על הבזיונות!" - כי יש שלש קלפות הטמאות - ו'קלפת נגה' היא בין ה'שלש־קלפות' ובין הקדשה, בחינת 'חשמ"ל', כי לפעמים נכללת ב'מ"ל אורות'.

וְזֶהוּ סוּד מִיֵּלֶה' - כי יש שלש עורות שהם שלש־קלפות, ועור דק רביעי הוא בחינת נגה. וְכֹל ה'הרפות' הבאים לאדם, הם מ'שלש־הקלפות', שהם בחינת ערלה'.

וּמִפְּנֵי־זֶה אָמְרוּ אַחֵי דִינָה לְאַנְשֵׁי שְׂכָם (בראשית לד, יד): "לא נוכל לתת את אחתנו לאיש אשר לו ערלה, כי הרפה היא לנו". וגם יהושע אחר מל את ישראל שנית, אמר (יהושע ה, ט): "היום גלותי את הרפת ישראל". כי עקר ה'הרפות' - באים מבחינת ערלה', בחינת שלש־קלפות הנ"ל.

וְעַל־יְדֵי ש"שומעין הרפתם ואינם משיבים" (שבת פח: יומא כג. גטין לו:): - דוחים ה'שלש־קלפות', בחינת ערלה',

בְּחִינַת 'חֲרָפָה', וְנִכְלָלִים בְּבַחֲיַנַת "חֲשֵׁמֶל" (יחזקאל א, כז), עַל־יְדֵי ה'שְׁתִּיקָה'.

"חֲשֵׁמֶל" (זהר וניקהל רג). "ח"ש" - הינו: 'שְׁתִּיקָה'. ו"מ"ל" - הוא בְּחִינַת 'מִיֻּלָּה', בְּטוֹל הָעֲרָלָה, 'חֲרָפָה', 'שְׁלֹש־הַקְּלָפוֹת' - כִּי הוּא דוֹחָה ה'חֲרָפָה', עַל־יְדֵי שְׁאִינוֹ רוֹצֵה לָרִיב וּלְחַרֵּף אֶת חֲבֵרוֹ. (ועי' בפנים, שני סוגי השתיקה על החרפות, בחינת ה'שְׁלֹש־קְלָפוֹת' וּבְחִינַת 'נְגוּה').

ק.י (ח"ב יט)

'מִיֻּלָּה' הִיא מְצוּה רֵאשׁוֹנָה שְׁנֻצְטוּה בַּה 'אַבְרָהָם אֲבִינוּ', שֶׁהִיָּה "רֵאשׁ לְמַאֲמִינִים" (על-פי שירי-השירים רבה ד, כ).

ו'עֲמָלֶק' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'פִּילוֹסוֹפִים' וְה'כּוֹפְרִים', כּוֹפֵר בְּכָל הַמְצוּוֹת, וּמְפָרֵשׁ הַכָּל עַל 'שְׁכָלִיּוֹת' לְבַד.

וְזֵהוּ (תנחומא תצא י): "חֹתֶךָ מִיֻּלֹּת וְזוֹרֵק כָּל־פִּי מֵעֵלָה" - שְׁכּוֹפֵר בְּמְצוֹת מִיֻּלָּה, וְזוֹרֵקוֹ כָּל־פִּי מֵעֵלָה אֶל הַשָּׁכָל. כִּי הֵם מְפָרְשִׁים הַכָּל רַק עַל שְׁכָלִיּוֹת לְבַד, וְכּוֹפְרִים בְּעֲשִׂיּוֹת הַמְצוּוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ מֵהֵם כָּלָל.

"וַיִּמַּל אֶת בְּשׂוֹר עָרְלָתָם בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה וְגו'.
בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אַבְרָהָם" (בראשית יז, כג-כו)

"בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אַבְרָהָם" - בְּעֵשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם־הַכּוֹפְרִים נִמּוּל, כְּתִיב בְּכּוֹפְרִים (ויקרא כג, כח): "כָּל מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה", וְכָאן הוּא אוֹמֵר (בראשית יז, כו): "בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אַבְרָהָם" - הַיּוֹם יוֹדֵעַ "כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר" (ויקרא טז, ל). הַכּוֹפְרִים נִמּוּל אַבְרָהָם אֲבִינוּ, וְבָכָל שָׁנָה וְשָׁנָה הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא רוֹאֶה דָם מִיֻּלְתּוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ, וּמְכַפֵּר עַל עוֹנוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁנֹאֵמַר: "כִּי בְיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם". (פרקי־דרבי־אליעזר כח)

ק.יא (ח"א כב, ה)

לְהַכְנִיעַ וּלְשַׁבֵּר 'עֲזוֹת־הַגּוֹף', הוּא עַל־יְדֵי 'קוֹלוֹת־דְּקָדְשָׁה' (צְעָקָה, אֲנָחָה, קוֹל שׁוֹפָר, קוֹל זְמֵרָה, קוֹל הַחֲכֵם הָאֲמֵת, קוֹל קִשְׁקוּשׁ הַמְטַבְּעוֹת שֶׁל צְדָקָה, וְשָׂר קוֹלוֹת דְּקָדְשָׁה).

וְאִז מִתְקַרְבֵּת וּמִתְדַבֶּקֶת ה'עֵצִים' - לְה'בְּשָׂר', הַיְנוּ ה'נְשָׂמָה' - לְה'גּוֹף'. וְהִיא טוֹבָה לְהַנְשָׂמָה - שֶׁלְפָעֵמִים כְּשֶׁנּוֹפְלֵת מִמְדְּרָגָתָהּ, תּוֹכֵל לְחַזֵּר לְמַעְלָתָהּ, עַל־יְדֵי תַעֲנוּגֵי הַגּוֹף, וְעַל־יְדֵי הַהָאֲרוֹת שֶׁהֵאִירָה בּוֹ הַנְּשָׂמָה מִקֵּדָם.

וְזֵה (בראשית יז, כג-כו): "וַיִּמַּל אֶת בְּשׂוֹר עָרְלָתָם בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה", "בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אַבְרָהָם". "הַיּוֹם הַזֶּה" - זֶה בְּחִינַת 'קוֹל שׁוֹפָר', "שְׁמֻצּוֹתוֹ בְּיוֹם" (ראש־הַשָּׁנָה כח: מְגִלָּה כ:). - שֶׁעַל־יְדֵיוֹ נִמּוּל וְנִשְׁבָּר 'עָרְלַת בְּשָׂר', וּמְקַבֵּל 'אוֹר הָעֵצִים'.

ק.יב

(לקוטי־הלכות, יום־הַכּוֹפְרִים א, א)

יוֹם־כּוֹפְרִים נִקְבָּע לְמַחֲלָה וְלִסְלִיחָה, עַל־יְדֵי 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית' שְׁנַעֲשֶׂה בּוֹ, כִּי "בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אַבְרָהָם" (בראשית יז, כו).

וְהוּא הִיָּה רֵאשׁוֹן לְתְּקוּנַת־הַבְּרִית, כִּי לְאַבְרָהָם נִתְּנָה בְּרֵאשׁוֹנָה בְּרִית־מִיֻּלָּה. "וּמַחֲמַת שְׁנַעֲשֶׂה בְּיוֹם זֶה - עַל־פְּנֵי נִקְבָּע יוֹם הַזֶּה לְדוֹרוֹת לְיוֹם־כּוֹפְרִים וְסְלִיחָה" (פרקי־דרבי־אליעזר כח), כִּי "עַל־יְדֵי תְּקוּנַת־הַבְּרִית נִתְּלַבְּנִין הָעוֹנוֹת" (לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א כט).

וְזֵה שְׁאֵמְרוּ רַז"ל (יומא פה: שְׁבוּעוֹת יג.): "עֲצוּמוֹ שֶׁל יוֹם מְכַפֵּר", בְּחִינַת: "בְּעֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אַבְרָהָם", כְּנִל.

לְהַתְמַהֵמָה "אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנִים, שִׁבְעַת
שָׁכַבְשׁוּ וְשִׁבְעַת שָׁחֲלָקוּ".

"וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ, בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
בְּהַמְלוֹ אֶת בְּשׂוֹר עֶרְלָתוֹ" (בְּרֵאשִׁית יז, כה)

קיג.

(לקוטי-הלכות, מילה ג, ייא - על-פי לקוטי-
מוהר"ן ח"ב עח, 'בַּעֲנִין הַנְּהַגַת הַפְּשִׁיטוּת')

וְעַל-כֵּן בַּתְּחִלַּת מִצְוַת מִילָה שְׁנַתְנָה
לְאַבְרָהָם, נִמְזַל מִיַּד יִשְׁמַעְאֵל
שֶׁהוּא "בֶּן הָאֵמָה" (בְּרֵאשִׁית כא, י), בַּחֲנִינֵת
עֶבֶד, וְהוּא נִמְזַל קִדְּם לְיִצְחָק שֶׁהִיָּה
הָרֵאשׁוֹן שֶׁנִּמְזַל לְשִׁמּוֹנָה.

כִּי כִּמּוֹ שֶׁהַקְּלָפָה קוֹדֶמֶת לְפָרִי - בֶּן כְּשֶׁאֲנוּ
רוֹצִים לְכַבֵּשׁ וְלִטַּל הַפָּרִי, אֲנוּ צְרִיכִים
בְּיָדָאֵי לְשַׁבֵּר הַקְּלָפָה קִדְּם. וְכִשְׁאֲנוּ שׁוֹבְרִין
הַקְּלָפָה, בַּתְּחִלָּה אֲנוּ כּוֹבְשִׁין הַקֶּדְשָׁה
שֶׁהִיָּתָה נְעֻלְמַת בְּתוֹךְ הַקְּלָפָה עֲצָמָה, כִּי גַם
שָׁם יֵשׁ קֶדְשָׁה נְעֻלְמַת.

וְזֶהוּ בַּחֲנִינֵת מָה שִׁישְׁרָאֵל כָּבָשׁוּ תְּחִלָּה
אֶרֶץ סִיחּוֹן וְעוֹג בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן שְׁאִינוּ
בְּכָלֵל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל - זֶהוּ בַּחֲנִינֵת מָה שֶׁנִּמְזַל
יִשְׁמַעְאֵל קִדְּם לְיִצְחָק.

זֶה בַּחֲנִינָה הַנִּל - שֶׁכָּבָשׁוּ תְּחִלָּה הַקֶּדְשָׁה
הַנְּעֻלְמַת בְּתוֹךְ גּוֹף הַקְּלָפָה עֲצָמָה, בְּעַת
שֶׁשָּׁבְרוּ הַקְּלָפָה הַקּוֹדֶמֶת לְפָרִי. וְאַחֲרֵי-כֵן
בְּקַל כָּבָשׁוּ הַקֶּדְשָׁה עֲצָמָה, שֶׁהוּא אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל - כִּי כָּבֵר נִכְנָעָה הַקְּלָפָה לְגִמְרֵי,
וְהוֹצִיאוּ חֵיוֹת הַקֶּדְשָׁה מִמֶּנָּה.

וְעַל-כֵּן הָיָה יִשְׁמַעְאֵל בֶּן אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה
שָׁנָה בְּעַת שֶׁנִּמְזַל יִצְחָק - זֶה
בַּחֲנִינֵת (זְבַחִים קיח:): "אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה שָׁנִים
שָׁקְדָם כְּבוֹשׁ עֶבֶר-הַיַּרְדֵּן לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל,
שֶׁהֵם שִׁבְעַת שָׁכַבְשׁוּ וְשִׁבְעַת שָׁחֲלָקוּ" - שֶׁהֵם
כִּנְגַד 'שִׁבְעָה יָמֵי עֶרְלָה', 'שִׁבְעָה עֶמְמִין'
שֶׁחֻפִּין עַל אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל. וְכִנְגַדֵּם הִכְרַחוּ

"זֶרַע אַבְרָהָם אֱהָבִי" (יִשְׁעִיָּה מא, ח)

כָּל הַתּוֹרוֹת עַל פְּסוּק זֶה - נִמְצָאִים לְהֵלֵךְ בְּסֹדֵר
הַתְּפִטְרָה [ח"א ה, ה / ח"א נד, ה / ח"א עו, ח / ח"ב עט]

"תַּתֵּן אִמָּת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם" (מִיכָה ז, ב)

קיד.

(ח"א פז)

אִי-אֶפְשָׁר לָבוֹא לְאִמּוֹנָה, רַק עַל-יְדֵי
'יְרֵאת-הָעֵנֶשׁ'. כִּי מַחְמַת
שֶׁהוּא יָרָא מֵהָעֵנֶשׁ, מֵאֲמִין שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ
הוּא תַקִּיף וְבַעַל הַיְכָלָת וְבַעַל הַכַּחוֹת כָּלֵם,
וּמִזֶּה בָּא לְאִמּוֹנָה יוֹתֵר גְּדוּלָּה.

נִמְצָא: תַּכְּף בְּשִׁרְוֹצָה לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ-הַיֵּשֶׁר,
צְרִיף לְהֵיוֹת לוֹ 'יְרֵאָה', הַנִּקְרָא
'צֶדֶק'. וּבְ'צֶדֶק' כְּתִיב (תְּהִלִּים ט, ט): "וְהוּא
יִשְׁפֹּט תַּבַּל בְּצֶדֶק" - לְפִיכֵן מִתְעוֹרְרִין עָלָיו
הַדִּינִים'.

אֵךְ כְּשֶׁבָא אֵל הָאִמָּת, הִיָּנוּ אֵל הַיְרֵאָה'
הַנִּקְרָא 'אִמּוֹנָה' - אֵז כָּל הַדִּינִין
נִמְתְּקִין בְּשִׁרְשׁוֹן.

וְזֶהוּ (מִיכָה ז, ב): "תַּתֵּן אִמָּת לְיַעֲקֹב חֶסֶד
לְאַבְרָהָם".

"תַּתֵּן אִמָּת לְיַעֲקֹב" - הִיָּנוּ: לְהַיְרֵאָה, כִּי
'יַעֲקֹב' הוּא 'יְרֵאָה', מִלְּשׁוֹן (מִשְׁלִי כב,
ד): "עַקֵּב עֲנֹה יְרֵאת ה'".

אז בודאי: "חסד לאברהם" - פי 'אברהם' נקרא מי שבא לדבק עצמו להשם-יתברך, מלשון "אבוא רם".

קטו.

(ח"ב ב, ד)

בשזוכין לבחינת 'תודה הלכה' - על-ידי-זה נתגלה 'אור האמת' ומאיר בה'דבור'.

פי מתחלה בשהדמים שוטפין על הלב - הוא בחינת 'פגם האמת' וכו'.

אבל אחר-כך בשיוצאין מהצרה, שזה בחינת 'תודה הלכה' - אזי מאיר ה'אמת', בבחינת (מיכה ז, כ): "תתן אמת ליעקב, חסד לאברהם".

"חסד לאברהם" - הינו: 'הלכות', שהם בחינת 'חסד', כמזו שאמרו רז"ל (כתובות צו): "כל המונע תלמידו מלשמשו, באלו מונע ממנו חסד" וכו' - ומאיר ה'אמת' ומשלים ה'דבור', פי עקר 'שלמות הדבור' על-ידי 'אמת'.

קטז.

(ח"ב נו)

'מושה' מלבש בכל איבר של כל אחד מישראל, ומזכיר אותו שיעשה המצוה השייכה לאותו איבר.

פי רמ"ח מצוות כנגד רמ"ח איברים. ועל-פן 'מושה' נקרא "מחוקק" (במדבר כא, יח; דברים לג, כא; בבא-בבא טו.), שהוא גימטריא 'רמ"ח' (בעל-הטורים בראשית מט, י; מגלה-עמקות פרשת חקת), שמזכיר רמ"ח מצוות.

והתלבשות משה באיברים - זהו בעצמו בחינת התלבשות הדעת בחסדים. פי "מושה הוא הדעת" (זהר פקודי רכא.), והאיברים הם רמ"ח, בחינת "אברהם" איש החסד, "שהוא גימטריא רמ"ח איברים" (רש"י ישן בפרשתו, בראשית יב, ב; תנחומא לך-לך טז; זהר יתרו, השמטות ח"ב רעו. זהר-חדש יתרו; תקוני-זהר קכז:).

"בהפראם - באברהם"

(בראשית-רבה יב, ט - על בראשית ב, ד)

קיז.

(ח"א סז, ז)

בשבא כבוד חדש אל האדם ומלבש בתוכו 'נפש-דקדשה' - צריך לראות להוליד את הנפש בנקל, בלי 'קשוי' הולדה' וכו'.

ואחר-כך כשנולד ה'נפש' - צריך לגדל ה'נפש'.

ושתי בחינות אלו, ה'הולדה' וה'גדול' - נעשין על-ידי 'ראה' ו'אהבה' וכו'.

פי ה'הולדה' - נעשית על-ידי ה'ראה', בבחינת (תהלים מח, ז): "רעדה אחזתם שם חיל ביולדה".

ואחר שנולד - אזי מגדילין אותה על-ידי ה'אהבה', בבחינת (בראשית ב, ד): "אלה תולדות השמים והארץ בהפראם".

הינו: "בהפראם", שהוא לאחר הבריאה וההולדה - אזי מגדילין אותה על-ידי בחינת 'אברהם', שהוא בחינת 'אהבה', בחינת 'יד ימין'.

"אבל אנחנו עמך בני בריתך, בני
אברהם אהבך וכו'" (תפלת שחרית)

וזהו (בראשית-רבה יב, ט): "בהפרא"ם,
באברה"ם".

קיט.

(ח"ב קכה)

בבקר אנו אומרים בתחלה (בתפלת שחרית):
"מה אנו מה חיינו" וכו' - ואנו
מקטינים עצמנו מאד.

ואחר-כך אנו אומרים: "אבל אנחנו
עמך בני בריתך" וכו' -
שאחר-כך אנו מחזקים עצמנו ומרימים את-
עצמנו, ואנו מספרים את גדלתנו,
ומתפארים: "שאנחנו עמו בני בריתו זרע
אברהם יצחק ויעקב" וכו'. כי כך צריכין
להתנהג בעבודת-השם.

- ספר-המדות, עניני 'אברהם אבינו' -

קית.

(ספר-המדות - עניני 'אברהם אבינו')

[א] כשאדם רוצה להשיג איזהו השגה
בתורה - אזי נתעורר עליו קטרוג גדול, ואז
הוא בסכנה גדולה. וצריך להתלבש את-
עצמו בקלסתר-פנים של 'אברהם', ואז
נצול מהקטרוג (חדושין-דאורייתא ח"ב ו).

[ב] סגלה לביטל את ה'פחד', לזכר 'אברהם
אבינו' (פחד ד).

הַפְּטוּת פְּרִשְׁת לֶךְ לֶךְ

"למה תאמר יעקב ותדבר ישראל: נסתרה דרבי מה' ומאלקי משפטי יעבור" (ישעיה מ, כז)

א.

(לקוטי-הלכות גזלה ה, ח)

וְעַל-כֵּן אֶפְלוּ הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד, שָׁגוּ בְּזֶה כָּל אֶחָד אֵיזָה שְׂגִיאַה דְקָה. וְאִם נִדְקְדַק בְּזֶה נִמְצָא: שְׁכַל הַפְּגָמִים שֶׁחֲשַׁבּוּ רַז"ל עַל גְּדוּלַי הַצְּדִיקִים אֲבוֹת הָעוֹלָם, כֻּלָּם הָיוּ בְּבַחֲינָה זֹאת, שְׁלֹפֵי בַחֲיִנַת קִדְשָׁתָם דְּחָקוּ אֶת הַשְּׁעָה וְכוּ'.

וְכֵן יַעֲקֹב אָמַר (ישעיה מ, כז): **"נסתרה דרבי מה"**, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (עין בְּרֵאשִׁית-רַבָּה צא, י; צד, ג): שֶׁזֶהוּ הָיָה הַפְּגָם שְׁלוֹ, מַחֲמַת שְׂרָאָה צְרוּתָיו הַמְרַבִּים מַעֲשֵׂו וְלִבָּן וְכוּ'. בְּפֶרֶט צָרַת יוֹסֵף, וְהָיָה צְרִיף עַל-זֶה רַק לְהַתְּפַלֵּל בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

וּבּוֹדָאֵי עָשָׂה כֵּן יַעֲקֹב אֲבִינּוּ, וְהַתְּפַלֵּל בּוֹדָאֵי הַרְבֵּה - אֲבָל מַעֲצָם צְרוּתָיו כִּלְכִּלוּ דַעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה, עַד שֶׁאָמַר: **"נסתרה דרבי מה"** וְכוּ' - כִּי דָחַק אֶת הַשְּׁעָה לִפְנֵי בַחֲיִנַת קִדְשָׁתּוֹ, וְלֹא הִמָּתִין בְּרֵאוּי וְכוּ'.

"וקני ה' יחליפו כח" (ישעיה מ, לא)

ב.

(ח"א ס, ח)

עַל-יְדֵי שְׁמַעוֹרַר בְּנֵי-אָדָם מְשַׁנְּתָם עַל-יְדֵי 'סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת' - נַעֲשֶׂה בַחֲיִנַת: **"להתיר פה אלמים"** (סנהדרין ק).

כִּי מִקֵּדָם כְּשֶׁהָיוּ בְּבַחֲיִנַת שְׁנָה, וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֲכָם - הָיוּ כְּחֹרְשִׁים וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים כְּלָל, וּמַחֲמַת זֶה לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לָהֶם לְדַבֵּר, כִּי "סַתֵּם חֹרֶשׁ הוּא, שְׂאִינּוּ שׁוֹמְעֵ וְאִינּוּ מְדַבְּר" (תְּרוּמוֹת פ"א, חגיגה ב:).

וְעַכְשָׁו שְׁמַעוֹרְרוּ הַחֲכָם, וְשׁוֹמְעֵ דְבָרָיו - אֲזִי יְכוּלִים לְדַבֵּר. וְזֶה בַחֲיִנַת: **"להתיר פה אלמים"**.

וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא בַחֲיִנַת (סְנֵהֲדָרִין שָׁם): **"להתיר פה עקרות"** - כִּי זֶה ה'דְּבוּר' שֶׁהָיָה מְצַמְצֵם אֶצְלָם כְּלִיפָה זֶה זְמַן רַב, שֶׁהָיוּ חֹרְשִׁים וְאֶלְמִים - עַכְשָׁו כְּשִׁיּוּצָא ה'דְּבוּר', יוּצָא בְּכַח גְּדוֹל וְכוּ'.

וְזֶה הַפַּח בֵּא לְכִלְיֵהוּלְדָה, בַּחֲיִנַת (בְּרֵאשִׁית מט, ג): **"כחי וראשית אנני"** - דְּהִינּוּ: 'בְּטַחְנֵי הַדּוֹר', שֶׁהֵם בַּחֲיִנַת 'כְּלֵי הַהוּלְדָה', הֵם מְקַבְּלִין זֶה הַפַּח, בְּבַחֲיִנַת (ישעיה מ, לא): **"וקני ה' יחליפו כח" וכו' וכו'.**

וְעַל-כֵּן נִקְרָאִין ה'כְּלִיּוֹת' (תְּהִלִּים נא, ח): **"בטוחות"** - כִּי ה'כְּלִיּוֹת' הֵם 'כְּלֵי-הַהוּלְדָה'.

וּכְשֶׁמְקַבְּלִין 'בְּטַחְנֵי-הַדּוֹר', זֶה הַפַּח שֶׁל הַדְּבוּר, הֵם מְקַבְּלִין עַל-פִּי דִין וּמִשְׁפָּט, כָּל אֶחָד לְפִי בְטַחְוֹנוֹ, כֵּן מְקַבֵּל הַפַּח.

וְזֶה בַּחֲיִנַת: **"פתח פיך לאלם, אל דין כל בני חלופ"**, בַּחֲיִנַת: **"קני ה' יחליפו כח"** - שְׁעַל-יְדֵי **"פתח פיך" וכו', עַל-יְדֵי-זֶה**

יוצא 'בַּח הַדְּבוּר' אֶל 'פְּלִי-הַהוֹלָדָה', שֶׁהֵם הַבְּטָחָנִים, שֶׁמִּקְבָּלִין אוֹתוֹ עַל-פִּי דִין וּמִשְׁפָּט, בְּנִ"ל.

"מִי הָעִיר מִמְזֻרָה, צָדֵק יִקְרָאָהוּ לְרַגְלוֹ"
(יִשְׁעִיָּה מֵא. ב)

ג.

(ח"א לח, ד)

הַדְּבוּר 'נִקְרָא רַגְלוֹ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מֵא. ב): "צָדֵק יִקְרָאָהוּ לְרַגְלוֹ", וְכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים נח, ב): "צָדֵק תִּדְבְּרוּן".

ד.

(ח"א סז, ד-ה)

בְּשֵׁנוּפֵל הַמְּלָכוֹת וְהַכְּבוֹד לְהַעֲזִי-פָנִים - אַזִּי הִיא בְּחִינַת 'צָדֵק'. כִּי אוֹת צְדִיק, הוּא יו"ד נו"ן, וְהַיּו"ד הִיא בְּהַחֲזָרַת פָּנִים מִן הַנו"ן, (פְּזָה: צ), שֶׁהִיא בְּחִינַת 'מְלָכוֹת' וְכוּ, הֵינּוּ בְּחִינַת 'הַסְּתַרְת-פָּנִים', דְּהֵינּוּ: שְׂאִין לְהַכְּבוֹד 'פָּנִים' וְכוּ.

וְאַזִּי הִיא בְּחִינַת (מְשָׁלִי ה, ה): "רַגְלִיָּה יִרְדוֹת מְוֹת" - דְּהֵינּוּ: שְׁקִיּוֹם 'מְלָכוֹת-דְּקֻדְשָׁה' צְרִיכִין לְקַבֵּל מֵהֶם וְכוּ.

וְצָרִיךְ לְהַעֲלוֹת אֶת הַכְּבוֹד וְהַמְּלָכוֹת מֵהֶם. וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי 'צָדֵקָה', בְּבְחִינַת (שֵׁם י, ב): "צָדֵקָה תַצִּיל מְוֹת" - דְּהֵינּוּ: שְׁעַל-יְדֵי 'צָדֵקָה', מַעֲלִין וּמְצִילִין אוֹתָהּ מִבְּחִינַת: "רַגְלִיָּה יִרְדוֹת מְוֹת", וְעוֹשִׂין מ'צָדֵק' 'צָדֵקָה'.

כִּי 'צָדֵקָה' הִיא בְּחִינַת 'הַמְּשָׁה חֲסָדִים', כִּי ה'צָדֵקָה' הִיא בְּחִינַת 'חֲסֵד', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סְפָה מֵט:): "אֵין הַצָּדֵקָה מִשְׁתַּלְמֵת אֶלָּא לְפִי חֲסֵד שְׁבָה, שֶׁנֶּאֱמַר

(הוֹשַׁע י, ב): "זִרְעוּ לָכֶם לְצָדֵקָה וְקַצְרוּ לְפִי חֲסֵד".

וְעַל-יְדֵי בְּחִינַת ה'חֲמֻשָּׁה חֲסָדִים, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹסִיפִין ה', וְנַעֲשִׂית מ'צָד' 'ק' 'צָדֵק' ה'.

וּבְנִגְדֻזָּה נִזְכָּר בַּתּוֹרָה חֲמֵשׁ פְּעָמִים 'צָדֵקָה' - בְּנִגְדַת ה'חֲמֻשָּׁה חֲסָדִים, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'צָדֵקָה', בְּנִ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה מֵא. ב): "מִי הָעִיר מִמְזֻרָה, צָדֵק יִקְרָאָהוּ לְרַגְלוֹ". "מִי הָעִיר מִמְזֻרָה" - זֶה בְּחִינַת 'צָדֵקָה', בְּבְחִינַת (שֵׁם מַג, ה): "מִמְזֻרָה אָבִיא זְרַעְךָ", בְּחִינַת (הוֹשַׁע שֵׁם): "זִרְעוּ לָכֶם לְצָדֵקָה" וְכוּ.

עַל-יְדֵי-זֶה: "צָדֵק יִקְרָאָהוּ לְרַגְלוֹ" - הֵינּוּ: שְׁעַל-יְדֵי ה'צָדֵקָה', אַזִּי ה'צָדֵק' 'קוֹרָא אֶת ה'רַגְלִי' - שֶׁמַּעֲלִין אֶת ה'רַגְלִי' מִבְּחִינַת: "רַגְלִיָּה יִרְדוֹת" וְכוּ, בְּנִ"ל.

ה.

(ח"א פ)

"וּמִבְּלַעֲדֶיךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֵת רַגְלוֹ" (בְּרֵאשִׁית מֵא. מד). "רַגְלוֹ" הוּא בְּחִינַת 'צְבוּרוֹת', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִשְׁעִיָּה מֵא. ב): "צָדֵק יִקְרָאָהוּ לְרַגְלוֹ".

ו.

(ח"א קפ)

'מְעוֹת' הֵם בְּחִינַת 'דִּינִין', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (פְּסָחִים קִיט. סְנֵהֲדִין קי. עַל דְּבָרִים יא. ז): "וְאֵת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם" - "זֶה מְמוֹנֵו שֶׁל אָדָם שֶׁמַּעֲמִידוֹ עַל רַגְלָיו". נִמְצָא: ה'מְעוֹת' הֵם בְּחִינַת 'רַגְלִי'.

וְזֶה בְּחִינַת (יִשְׁעִיָּה מֵא. ב): "צָדֵק יִקְרָאָהוּ לְרַגְלוֹ". וְ"צָדֵק מְלָכוֹתָא קַדִּישָׁא"

גם כל ה'מדרגות התחתונות' המכונים בשם 'רגלים' - נתעלים על-ידי 'שמחת תורה ומצוה', כמו שכתוב: "צדק יקראהו לרגלו" - שהתורה והמצוה קוראים למעלה אלו ה'מדרגות התחתונות' וכו'.

"יתן כעפר חרב" (ישעיה מא, ב)

ח.

(ח"א ט, ד)

"אתלויין בהדן ההוא טיעא, ושקיל עפרא ומורח" (בבא-בבא עג:).

"ואתלויין בהדן ההוא טיעא" - שקשרנו עצמנו עם 'צדיק-הדור' שהוא בחינת 'משיח', 'כלליות התפלה'. (עגן בפנים עגן 'ההוא טיעא' שמרמז ל'צדיק-הדור').

"עפרא" - זה בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (ישעיה מא, ב): "יתן כעפר חרב" ו'חרב' זה בחינת 'תפלה', כמו שכתוב (בראשית מח, כב): "בחרבי ובקשתי".

"ומורח" - פי יש לו פח הזה להריח, על-ידי שהוא כלול כל התפלות, ובתיב (ישעיה מח, ט): "ותהלתי אחטם לך".

"קרא הדרות מראש" (ישעיה מא, ד)

ט.

(ח"ב סז)

יש 'צדיק' שהוא היפי והפאר והחן של כל העולם כלו, בבחינת (בראשית לט, ו): "ויהי יוסף יפה תאר ויפה מראה", בחינת (תהלים מח, ג): "יפה נוף משוש כל הארץ" (זוהר

(תקוני-זוהר יז: 'פתח אליהו'), ו'מלכות' הוא בחינת 'דינין', פי 'דינא דמלכותא דינא' (גדרים כח. גטין י: בבא-קמא קיג: בבא-בבא נד: נה.). ועל-פן 'מעוה' הם בחינת 'דינין'.

ז.

(ח"ב פא)

כשאדם משמח עצמו ב'שמחה של מצוה', והשמחה גדולה כל-כך, עד שנוגעת עד רגליו, הינו שמרקד מחמת שמחה - זה הבחינה נקרא (תהלים צ, יב): "ונבא ללבב חכמה".

"הרגלים הם נצח והוד" (תקוני-זוהר יז. פתח-אליהו), "בחינת נביאים" (זוהר צו לה.) - נתעלים לבחינת 'לב', על-ידי ה'שמחה שבלב' - פי ה'שמחה' מעלה אותם.

וזהו ה'רקוד', שמעלה רגליו בכל-פעם. וכשלומד תורה או שעושה מצוה בכל-כך 'שמחה', שה'שמחה' נוגעת עד רגליו, ומעלה את רגליו למעלה - בזה נתעלים כל 'תומכי-דאורייתא', "שהם נקראים סמכי קשוט" (תקוני-זוהר קכג:).

וזה פרוש (ישעיה מא, ב): "צדק יקראהו לרגלו" - פי התורה והמצוה נקראים 'צדק', כמו שאמרו חז"ל (חלין פט. על תהלים נה, ב): "צדק תדברון" וכו', וכמו שכתוב (שם קיט, קעב): "פי כל מצותיך צדק".

גם ה'דבור-הרע' נקרא רגל, כמו שכתוב (שם טו, ג): "לא רגל על לשנו" - גם הוא נתעלה.

גם 'אדם' נתעלה, ב'ממון' הנקרא רגל, כמו שכתוב (דברים יא, ו): "ואת היקום אשר ברגליהם". (זה ממנו של אדם שמעמידו על רגליו. פסחים קיט. סנהדרין קי.).

ויגש רז.). כי זה ה'צדיק-האמת', הוא ההדור והיפי של כל העולם.

וְזֶהוּ (בראשית א, א): **"בְּרֵאשִׁית - רֵאשׁ בֵּית"** (תקוני-זהר יח: כד.), בְּחִינַת ה'בְּעַל־הַבַּיִת' שֶׁל הָעוֹלָם.

הֵינּוּ: ה'צדיק-האמת', שהוא היפי והפאר שֶׁל הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'וִוְסַף', בְּחִינַת (בראשית מב, ז): **"וְוִוְסַף הוּא הַשְּׁלִיט"** הוּא הַמְּשֻׁבֵּר וְכוּ', בְּחִינַת **"רֵאשׁ בֵּית"**, בְּחִינַת **'בְּעַל־הַבַּיִת' שֶׁל הָעוֹלָם וְכוּ'.**

כִּי דַע: שֶׁכָּל הַדְּרוֹת בְּכֶלם, נְמֻשְׁכִּין מִן ה'צדיק' שֶׁהוּא ה'רֵאשׁ', בְּחִינַת: **"רֵאשׁ בֵּית"**, בְּחִינַת ה'בְּעַל־הַבַּיִת' שֶׁל הָעוֹלָם כִּנ"ל - בְּבְחִינַת (ישעיה מא, ד): **"קוֹרֵא הַדְּרוֹת מֵרֵאשׁ"** - שֶׁכָּל **"הַדְּרוֹת" נְמֻשְׁכִּין מִן ה'רֵאשׁ', דְּהֵינּוּ:** ה'צדיק' הַנ"ל.

וְאֵזִי: כְּשֵׁי שֶׁזֶה ה'צדיק' שֶׁהוּא ה'רֵאשׁ בֵּית" - אֵזִי יֵשׁ בְּחִינַת **'רֵאשׁ'**, וְיֵשׁ בְּחִינַת **'בֵּית'**. וְאֵזִי: בְּכֶלם, דְּהֵינּוּ כָּל 'בְּנֵי־הַדְּוֹר', כָּלם בְּחִינַת **'בְּנֵי־בֵּית' וְכוּ'.**

וְהֵנָּה: כָּל **"הַדְּרוֹת"** כָּלם, נְמֻשְׁכִּין מִן הַצְּדִיק שֶׁהוּא ה'רֵאשׁ', בְּחִינַת: **"קוֹרֵא הַדְּרוֹת מֵרֵאשׁ"**, כִּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת (בראשית ה, ט): **"אֹכֵל תּוֹלְדוֹת נֶח"** - שֶׁכָּל ה'תּוֹלְדוֹת', דְּהֵינּוּ **"הַדְּרוֹת"**, כָּלם נְמֻשְׁכִּין מִן **'נֶח'**, שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'צדיק', בְּחִינַת ה'רֵאשׁ', בְּחִינַת: **"קוֹרֵא הַדְּרוֹת מֵרֵאשׁ"**, כִּנ"ל.

וְדַע: שֶׁגַם הַדְּוֹר הָאֲתֵרוּג, נְמֻשָּׁךְ גַּם־כֵּן מִן ה'רֵאשׁ' הַנ"ל. וְזֶה בְּחִינַת: **"קוֹרֵא הַדְּרוֹת מֵרֵאשׁ"** - בְּחִינַת הַדְּוֹר הָאֲתֵרוּג, שֶׁנְמֻשָּׁךְ גַּם־כֵּן מֵה'רֵאשׁ' הַנ"ל, דְּהֵינּוּ:

ה'צדיק' הַנ"ל, שֶׁהוּא הָרֵאשׁ וְהַפֶּאֶר וְהַהֲדוֹר שֶׁל הָעוֹלָם.

"זֶרַע אַבְרָהָם אֱהָבִי" (ישעיה מא, ח)

י.

(ח"א ה, ה)

וְתִדַּע: שֶׁצְרִיךְ לְשַׁתֵּף ה'גְּבוּרוֹת' ב'חֲסָדִים', שֶׁמֵאלֵא ב'יְמִינָא' וְכוּ', כִּי עֵקֶר הַתְּגַלּוֹת עַל־יְדֵי ה'חֲסָדִים' וְכוּ'. וְכֵן צְרִיךְ לְשַׁתֵּף ה'אַהֲבָה' עִם ה'יְרָאָה' - כְּדֵי שִׁיתְעַבֵּד רְעָמִים'.

וְזֶה (שְׁמוֹת יד, כז): **"וַיֵּשֶׁב הֵימָּ לְפָנֹת בְּקָר לְאִיתָנוּ"**. **"וַיֵּשֶׁב הֵימָּ"** - הֵינּוּ יָם הַחֲכָמָה'. **"לְפָנֹת בְּקָר"** - **"דָּא בְּקָר דְּאַבְרָהָם"** (זהר תְּרוּמָה קע:), בְּחִינַת: **"אַבְרָהָם אֱהָבִי"** (ישעיה מא, ח). **"לְאִיתָנוּ"** - דָּא גְּבוּרוֹת' וְכוּ'.

יא.

(ח"א נד, ה)

כְּשֶׁה'דַּעַת' נִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ - נוֹפֵל מ'אַהֲבַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ' ל'אַהֲבַת הַבְּהֵמִיּוֹת', בְּבְחִינַת (הוֹשֵׁעַ ד, ו): **"כִּי אָתָּה הִדַּעַת מְאֹסָתִי, וְאַמְאָסָךְ מִבְּחֵן לִי"**.

"כְּהֵן" - הֵינּוּ בְּחִינַת (ישעיה מא, ח): **"אַבְרָהָם אֱהָבִי"**, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קי, ד): **"אָתָּה כְּהֵן"**.

וְאֵז מֵתְגַבֵּר עָלָיו **'כַּח הַמְּדַמָּה'**, שֶׁהוּא **'כַּח הַבְּהֵמִיּוֹת'**, בְּבְחִינַת (הַמְּשֻׁךְ הַפְּסוּק שֵׁם בְּהוֹשֵׁעַ): **"נִדְמּוּ עִמִּי מִכְּלֵי הַדַּעַת"**. **"נִדְמּוּ"** - הֵינּוּ: **'כַּח־הַמְּדַמָּה'**.

"אֲנָשִׁי מִצְתָךְ יִהְיוּ כְּאִין" (ישעיה מא, יב)

יז.

(ח"א נו, ח)

"עוֹגָה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם טָעְמוֹ בָּהּ טַעַם מִן" (קדושין לח). "עוֹגָה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם", הֵינוּ: ה'מִצּוֹת' - "טָעְמוֹ בָּהּ טַעַם מִן".

כִּי ה'שְׁלוֹם' תְּלוּי בְּדַעַת, וּמַחְלֶקֶת הוּא הַפֶּה הַדַּעַת. אֲךָ יֵשׁ מַחְלֶקֶת לְשֵׁם-שָׁמַיִם, שֶׁהוּא בְּאֵמֶת יְדַעַת גְּדוֹל מְאֹד, יוֹתֵר מִהַדַּעַת שֶׁל שְׁלוֹם, כִּי הִיא אֲהָבָה וְשְׁלוֹם גְּדוֹל.

וְזֶה: "עוֹגָה שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם" - כִּי מִצָּה' הִיא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מא, יב): "אֲנָשִׁי מִצְתָךְ יִהְיוּ כְּאִין".

"שֶׁהוֹצִיאוּ" דִּיקָא - הֵינוּ: שֶׁה'מִצָּה' שֶׁהִיא בְּחִינַת מַחְלֶקֶת, "שֶׁהוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם" - "טָעְמוֹ בָּהֶם טַעַם מִן"!

כִּי בְּמִצְרַיִם שֶׁהִיָּה הַדַּעַת בְּגִלּוֹת' - בּוֹדְאֵי לֹא הָיָה מַחְלֶקֶת לְשֵׁם-שָׁמַיִם. וְלֹאֲחֵר שֶׁהוֹצִיאוּ בְּחִינַת ה'מַחְלֶקֶת' מִן ה'גִּלּוֹת-מִצְרַיִם' - הָיָה בָּהֶם טַעַם מִן, בְּחִינַת יְדַעַת גְּדוֹל, בְּחִינַת מַחְלֶקֶת לְשֵׁם-שָׁמַיִם.

"אֵל תִּירָאֵי תוֹלַעַת יַעֲקֹב" (ישעיה מא, יד)

טו.

(ח"א כח, בל התורה)

הַמִּתְנַגְּדִים וְהַמְבַזִּים וְהַמְחַרְפִּים יִרְאֵי-הַשֵּׁם, זֶה מַחֲמַת שְׁמֹקְבָלִים תוֹרָה מ'תְּלִמִּידֵי-חֲכָמִים שְׂדִין יְהוּדָאִין'.

יב.

(ח"א עו)

בְּכָל יוֹם וָיוֹם צְרִיךְ ה'תְּחַדְּשׁוּת-הַמַּחִין'. וְלִנְסוֹת וּלְהָרִים בְּחִינַת ה'מַחִין-דְּקַטְנוֹת, וְלִבֹּא ל'הִתְחַדְּשׁוּת-הַמַּחִין' - זֶה זוֹכִין עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'אֲבָרָהם', בְּחִינַת 'אֲהָבָה' - כִּי עַל-יְדֵי תְּשׁוּבָה-מֵאֲהָבָה, זוֹכִין ל'מַחִין-דְּגְדֻלוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת ה'חֲסָדִים וְרַחֲמִים'.

וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּקוּנֵי-זִכְרֵי קַבְט.): "מִסְטָרָא דִּימִינָא, מִחָא חוּרָא כְּכַסְפָּא, הָדָא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מא, ח): 'זֶרַע אֲבָרָהם אוֹהֲבִי'".

פְּרוּשׁ: מִמִּדַּת 'אֲהָבָה', נַעֲשֶׂה שְׂכָלוֹ צַח כְּכַסְפֵּי, כִּי ה'מַח' נִקְרָא: "זֶרַע אֲבָרָהם אוֹהֲבִי", שֶׁהִיא מִדַּת 'אֲהָבָה', שֶׁמְמַדָּה זֹאת בָּא ל'שְׂכָל צַח'.

יג.

(ח"ב עט)

'אֲבָרָהם' הוּא בְּחִינַת ל'מַעֲלָה מִן הַזְּמַן' - כִּי מִדַּתוֹ שֶׁל 'אֲבָרָהם' הִיא 'אֲהָבָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מא, ח): "אֲבָרָהם אוֹהֲבִי", וְ'אֲהָבָה' הוּא בְּחִינַת ה'תְּאֲחָדוֹת הַזְּמַן, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרָאשִׁית כט, כ): "בְּעֵינָיו כִּימִים אֲחָדִים בְּאֲהַבְתּוֹ".

וְזֶהוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה' וְכוּ'. כִּי תְּשׁוּבָה' הִיא ל'מַעֲלָה-מֵהַזְּמַן' וְכוּ'.

וְכֵן מְבָאָר בְּה'אֲלֹף-בֵּית הַחֲדָשׁ' (סְפָר-הַמִּדּוֹת - תְּשׁוּבָה ח"ב א): "יוֹם שֶׁהָאָדָם עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, הוּא ל'מַעֲלָה-מֵהַזְּמַן, וּמַעֲלָה כָּל הַיָּמִים ל'מַעֲלָה-מֵהַזְּמַן'".

כִּי תִלְמִידֵי־חֲכָמִים שְׂדִין יְהוּדָאִין,
מִקְבָּלִים תּוֹרַתָם מִהַשְׂדִּין שֵׁשׁ לָהֶם
תּוֹרָה נְפוּלָה מֵאַלְפִין נְפוּלִין. וּבְאַלְפִין אֵלּוּ
כָּתִיב בְּשִׁלְמָה: "וַיְדַבֵּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִשָּׁל
וַיְהִי שִׁירוֹ חֲמִשָּׁה וְאַלְפִי" (מְלָכִים־א ה, יב).

כִּי שְׁלֹמֹה זָכָה לָהֶם בְּקִדְשָׁה. אָבֵל הֵם
מִקְבָּלִין מֵהֶם דֶּרֶךְ הַקְּלָפוֹת וְכוּ'.
וְצָרִיכִין לְהִתְרַחֵק מֵאֵד מִלְשֻׁמַּע מֵהֶם תּוֹרָה
וְכוּ'.

וְעֵצָה וְתַקּוּן לָזֶה: הִיא בְּחִינַת 'תּוֹלַע',
בְּחִינַת 'אַמוּנָה' וְכוּ', וְהוּא בְּחִינַת
'אַבְרָהָם', בְּחִינַת 'חֶסֶד', בְּחִינַת 'אַמוּנָה'. כִּי
עַל־יְדֵי 'אַמוּנָה' בְּחִינַת 'יְמִין' - מִתְגַּבֵּר עַל
אוֹיְבָיו וְכוּ'. וּבְזֶה הַחֶסֶד מִתְקַן אֵלּוּ הָאַלְפִין
הַנְּפוּלִים.

וְאִי־אֶפְשָׁר לָבוֹא לְחֶסֶד, אֶלָּא עַל־יְדֵי
שֵׁיכָנִים תִּלְמִידֵי־חֲכָמִים
צְדִיקִים לְתוֹךְ בֵּיתוֹ. כִּי "הַמְּכַנִּים אוֹרְחִים
תִּלְמִידֵי־חֲכָמִים אֲמַתִּיִּים לְתוֹךְ בֵּיתוֹ, כְּאֵלּוּ
הַקְּרִיב תְּמִידִין", כְּמֵאֵמֶר חֲז"ל (בְּרָכוֹת י: עַל
מְלָכִים־ב ד, ט): "אִישׁ קָדוֹשׁ עוֹבֵר עָלֵינוּ
'תְּמִיד'" וְכוּ'.

וּבְזֶה הַשְּׂמוּשׁ שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם וּמְשַׁמֵּשׁ
אוֹתָם, זוֹכֵה לְחֶסֶד הַנֶּ"ל, כְּמֵאֵמֶר
(פְּתוּחוֹת צו): "כָּל הַמוֹנֵעַ תִּלְמִידוֹ מִלְשֻׁמְשׁוֹ,
כְּאֵלּוּ מוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ חֶסֶד".

וּבְשִׁבְלִי־זָה הִיָּה הַתְּמִיד: "כְּבֶשׂ" (שְׁמוֹת
כט, לט; בַּמִּדְבָּר כח, ד) - כִּי מִמֶּנּוּ
נִתְתַקְּנוּ הָאַלְפִין, בְּבְחִינַת (יְרֵמְיָה יא, יט): "וְאֲנִי
כְּכֶבֶשׂ אֲלוֹף".

וְזֶה בְּחִינַת "כְּבֶשׂ" - "שְׁכַבּוּשׁ תַּחַת יַד רַבּוֹ
וּמְשַׁמֵּשׁ אוֹתָם".

וְזֶה 'תְּמ"ד' - גִּימַטְרִיא ד' אֲלָפִין [ד' פְּעָמִים:
אַל"ף] - שֶׁהוּא 'תַּקּוּן הָאַלְפִי"ן'.

וְשִׁמְעֵנוּ מִפִּי הַקְּדוֹשׁ: "שְׂזֹאת הַתּוֹרָה,
מִרְמֵז בָּהּ כָּל הַפְּנוּנוֹת שֶׁל 'פְּרֻשַׁת
הַתְּמִיד' שְׂאוֹמְרִים בְּבִקְרָא! - וּבֵאֵר לָנוּ קֶצֶת.

וְעַיִן בְּפְנוּנוֹת, וְתִרְאֶה וְתִבִּין: שֶׁכָּל הַפְּנוּנוֹת
שֶׁל 'פְּרֻשַׁת הַתְּמִיד', מְבֹאֲרִים בַּתּוֹרָה
הַזֹּאת.

כִּי מְבֹאֵר שָׁם: שֶׁתְּמִיד' מְכַנֵּיעַ 'קְלָפוֹת־
דַּעֲשִׂיָּה' וְכוּ', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'עֲבוּדָה־זָרָה'
וְכוּ'. וְ"עוֹלָת" גִּימַטְרִיא שֵׁם אב"ג ית"ץ וְכוּ',
שֶׁהוּא בְּחֶסֶד' וְכוּ', בְּסוּד: "וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם
בְּבִקְרָא" (בְּרֵאשִׁית יט, כז; כא, יד; כב, ג).

וְהוּא סוּד (יִשְׁעִיָּה מא, יד): "אֵל תִּירָאִי
תּוֹלַעַת" וְכוּ'. וַיֵּשׁ כְּנֶגְדּוֹ בְּקִלְפָּה
'תּוֹלַע', אֲשֶׁר מְכַלָּה וְאוֹכֵל הַכֹּל וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן צָוָה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּרַחֲמָיו:
לְהַקְרִיב 'עוֹלָת' תְּמִיד' - לְהִתְגַּבֵּר
'עוֹלָת' תְּמִיד' שֶׁבְּקִדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת
"תּוֹלַעַת יַעֲקֹב", עַל הַ'תּוֹלַע' שֶׁבְּקִלְפָּה'
וְכוּ'.

וְדַע: כִּי כָּל 'קֶרֶבֶן עוֹלָה', הִיא בְּבְחִינַת
'לֹאָה' וְכוּ', וְלָכֵן בָּא 'עוֹלָת תְּמִיד'
כְּנֶגְדָּהּ - כְּדִי לְמַתֵּק דִּינָהּ, כְּדִי שֶׁלֹּא יִשְׁלֹט
וַיִּמְשַׁל הַ'תּוֹלַעַת הַטָּמֵא, וְ'תּוֹלַע' יַחֲזוּר
לְ'עוֹלָת'.

וְזֶה שְׁכַתּוּב (בַּמִּדְבָּר כח, ו): "עוֹלָת תְּמִיד" - כִּי
'תְּמ"ד' בְּגִימַטְרִיא ד' אֲלָפִין שְׁלוֹקַחַת
'לֹאָה' וְכוּ'.

כָּל־זֶה מְבֹאֵר בְּפִרְיֵי־עֵץ־חַיִּים, 'שַׁעַר
הַקְּרִבָּנוֹת' פָּרַק ד', עֵינֵי־שֵׁם הַיֵּטֵב,
וְתִדְקָדֵק וְתִרְאֶה: שֶׁכָּל־זֶה מְבֹאֵר בַּהַתּוֹרָה
הַנֶּ"ל.

כִּי מְבֹאֵר שָׁם: שְׁהַמְתַּנְגְּדִים הַמְחַרְפִּין יִרְאִי-הַשָּׁם, זֶה נִמְשָׁךְ מִה' אֲלֵפִין הַנְּפוּלִים, שְׂאֵלוֹ ה' אֲלֵפִין בְּקִדְשָׁהּ הֵם בְּחִינַת 'לֹאֵה', וְאַצְלָם נַעֲשֶׂה מְזַה בְּחִינַת (ישעיה ז, יג): "הַמַּעֲט מִכֶּם הַלְּאֹת אֲנָשִׁים, כִּי תֵלְאוּ גַם אֲלֵקִים", כְּאֵלוֹ לֹאֵה הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא מְלַעֲזֵר וְכו'.

כִּי מ'לֹאֵה' נַעֲשֶׂה אֲצֻלָּם בְּחִינַת 'לֹאֵה', כִּי הֵם יוֹנְקִים מִהַדְיָנִים הַקָּשִׁים שְׁבִ'לֹאֵה, שְׁמִשָּׁם אֲחִיזַת הַקְּלָפוֹת הַקְּשׁוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֲבוּדָה-זָרָה הַנִּלְלָה.

וְזֶה מֵה שְׁמֵבְאֵר בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְלָה: שְׁנוּפְלִים בְּכַפִּירוֹת, בְּחִינַת 'עֲבוּדָה-זָרָה'. וְהַתְּקוּן: "אֲנֹכִי תוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ" וְכו' (תהלים כב, ז), הֵינּוּ בְּחִינַת: 'תוֹלַעַ דְּקִדְשָׁה', שְׁמַכְנִיעַ 'תוֹלַעַ דְּקִלְפָּה'.

וְזֶה שְׁמוּבָא לְעֵיל בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְלָה: שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֲבָרָהִם'. כִּי כֵן מְבֹאֵר שָׁם בְּפִנּוֹת: ש'תוֹלַעַ דְּקִדְשָׁה', בְּחִינַת 'עוֹלָם' תְּמִיד, הוּא בְּחִינַת 'חֶסֶד', בְּחִינַת 'אֲבָרָהִם', בְּחִינַת 'חֶסֶד שְׁבַגְבוּרָה'.

וְזֶה שְׁמוּבָא בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְלָה שֶׁהוּא בְּחִינַת: "בְּגִבּוֹרֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ" (שם כ, ז), הֵינּוּ בְּחִינַת 'חֶסֶד שְׁבַגְבוּרָה'.

וְזֶה שְׁמוּבָא שָׁם: "שְׁעַקֵר הַתְּקוּן, עַל-יַדֵּי שְׂיִכְנִים אֲזַרְחִים תִּלְמִידֵי-חֲכָמִים בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, שְׁנַחֲשָׁב כְּאֵלוֹ הַקְּרִיב תְּמִידוֹ, כִּי 'תַּמ' ד' בְּגִימָטְרִיא ד' אֲלֵפִין".

כִּי עַקֵר הַתְּקוּן: עַל-יַדֵּי בְּחִינַת 'קָרִיב תְּמִיד', שְׁעוֹלָה ד' אֲלֵפִין, שְׁעַל-יַדֵּי-זֶה נִתְּתַקְּנִין הָאֲלֵפִין הַנִּלְלָה, וְזוֹכִין לְבְּחִינַת 'תוֹלַעַ דְּקִדְשָׁה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'עוֹלָם' תְּמִיד, בְּחִינַת (מִכָּה ז, ט): "חֶסֶד לְאַבְרָהָם".

עֵינִי בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְלָה וּבְפִנּוֹת הַיֵּטֵב, וְתִבִּין אֵיךְ נִכְלָלוּ כָּל הַפִּנּוֹת שֶׁל פְּרַשְׁת הַתְּמִיד בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְלָה. עֵינִי הַיֵּטֵב וְתִבִּין פְּלֹאוֹת.

"וְגֵאלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל" (ישעיה מא, יד)

טז.

(סֵפֶר-הַמִּדּוֹת צְדִיק קִנָּא)

'בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ, תִּלְוִי בְּקִרְבַת הַצְּדִיק'.

[הָרַב מִטְשַׁעְהָרִין ז"ל צִיָּן לְפָסוּק הַזֶּה (ישעיה

מא, יד): "וְגֵאלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל".]

עניני גשמים לימות הגשמים

ה'גשמים' נתברך ה'פרוטה', הינו ה'נפים'
 "דפריטא שפותה" (שם כה:).

ואלו בני-אדם המכחישים כל הנפים,
 ואומרים שהכל 'דרד-הטבע', ואם
 רואים איזהו נס, הם מכסים את ה'נס' עם
 'דרד-הטבע', שאומרים: 'שזה דרך הטבעים'
 - נמצא: א) שפוגמים ב'תפלה'! כי ה'תפלה'
 היא נפים' שמשנה את הטבע. ב) ופוגמים
 ב'אמונה'! שאין מאמינים בהשגחת הבורא
 יתברך. ג) ופוגמים ב'ארץ-ישראל'! שהוא
 'מקום הנפים' בנ"ל.

וזוה שאמרו חז"ל (סנהדרין צז:): "אין משיח
 בן-דוד בא, אלא עד שתכלה פרוטה
 מן הכיס" - הינו: שיכלו האפיקורסים שאין
 להם אמונה בנפים, ומכסים כל הנפים
 ב'דרד-הטבע', כי עקר הנפים בארץ-ישראל
 בנ"ל.

וזוה פרוש: "עד שתכלה פרוטה מן הכיס"
 - כ'שתכלה' בני-אדם 'המכסים'
 בכליות הנפים, הכלולים ב'מלאך דפריטא
 שפותה" (תענית כה:), ותתרבה 'אמונה'
 בעולם - אז יבא 'משיח' - כי עקר הגאולה
 תלוי בזה.

ג.

(ח"א יג, ה; הוספות מכתב-יד רבנו ז"ל
 השיך להתורה הזו, הנדפס בסוף הספר)
 "כד הוה אצטריך עלמא למטרא" (תענית
 כג:). 'למטרא' - הינו: 'לתורה', כמו
 שכתוב (דברים לב:): "יערף כמטר לקחי".

א.

(ח"א ד, בסוף)

"שיתין מחוזה" (בבא-בבא עג:). רמז על
 בחינת "ששים גברים" (שיר-
 השירים ג, ז), שמשם בא 'פרנסה', כמו
 שאמרו: "גבורות גשמים" (ברכות פ"ה מ"ב;
 תענית פ"א מ"א).

ב.

(ח"א ז, א; ח"א ט, ה)

עקר ה'גשמים' בארץ-ישראל, כי שם
 ה'תהומות', הינו ה'נפים', הינו
 'אמונה', 'תפלה'.

וזוה שאמרו חז"ל (תענית ח:): "אין הגשמים
 יורדין אלא בשביל אמונה" - הינו:
 בחינת 'ארץ-ישראל', בחינת 'תפלה', בחינת
 'אמונה' - כי "ארץ-ישראל שותה תחלה"
 (שם י), ושתייתה מה'תהומות', לשון (רות א,
 ט): "ותהם כל העיר", שעל דבר נפי
 'תמהין' העולם - ששם ה'תהומות' בחינת
 'נפים'.

וזוה שאמרו חז"ל (שם כה: על שיר-השירים ב,
 יב): "קול התור נשמע בארצנו", לענין
 'גשמים' - כי עקר ה'גשמים' נשמע ב'ארץ-
 ישראל' - כי שם ה'תהומות', הינו ה'נפים',
 הינו: 'אמונה', 'תפלה'.

וזוה שאמרו חז"ל (שם ח:): "בשעה
 שהגשמים יורדין, אפלו פרוטה
 שבבים מתברכת". "פרוטה שבבים" -
 שפעמים נתכסה פח הנפים, ועל-ידי

ד.

(ח"א מ)

על-ידי 'עבודה-זרה', נמנע ה'מטר' - כמו שכתוב (דברים יא, טז): "ועבדתם אלהים אחרים וכו', ולא יהיה מטר".

וכש'אין מטר', אין 'שבע'.

וכש'אין 'שבע', אין 'שלום' - כמו שכתוב (תהלים עב, ג): "ישאו הרים שלום לעם", כמו שפרש רש"י.

[זה לשונו: ומהו ה'שלום' שה'הרים' נושאים כשהן עושין פרות - אין עין הבריות צרה, וקורא איש לרעהו 'אל תחת גפן ואל תחת תאנה' (כמו שכתוב בזכריה ג, י) על לעתיד-לבוא, מרב שלום שהיה אז].

וכש'אין 'שלום', אזי אין איש עוזר לחברו. וכל אחד צריך לנסע ולטלטל ממקום למקום בשביל פרנסתו.

ה.

(ח"א ס, ג)

כל מיני 'עשירות' - דהינו: כל מיני דגן, וכל האילנות ועשבים, וכל מיני מתכות, הם רק על-ידי 'גשמים'.

וכן כל ה'אוצרות' - הם על-ידי 'גשמים', כמו שכתוב (דברים כח, יב): "יפתח ה' לך את אוצרו הטוב לתת מטר ארצה" וכו'.

וה'גשמים' - הם מבחינת ה'נשימה', שמכניסין ומקבלין אויר מן החוץ, כמו שכתוב (איוב לז, י): "מנשמת אל יתן קרח ורחב מים במוצק".

וזה בחינת (משלי י, טז; יח, יא): "הזן עשיר קרית עזו", הינו שה'עשירות' הוא על-ידי בחינת ה'נשימה', שהוא אויר הקר שמקבלין בכל רגע מן החוץ. וזהו: 'קרית עזו', בחינת (איוב לז, ז): "גשם מטרות עזו".

וזה שכתוב (ירמיה יד, כב): "היש בהבלי הגוים מגשמים". כי "בהבלי הגוים" - שהם בחינת ה'פסק הנשימה', בחינת "הבל היפי" (משלי לא, ל) - אין שם בחינת 'גשמים' - כי 'גשמים' הם רק על-ידי ה'נשימה' (עין בפנים).

ו.

(ח"א פח; ח"א קיד)

ה'ברכות' וה'שפע', הם בחינת 'מטר'.

ז.

(ח"ב א, יב)

כל הדברים נחלקים זה מזה ב'מראה' טעם וריח". בשביל זה הדבר המגדל כל הצמחים, נקרא בשם 'מט"ר', ראשי-תבות: מ'ראה, ט'עם, ר'יח.

ח.

(ח"ב ה, א)

כל ה'רפואות' הם על-ידי 'עשבים', וגדלים רק על-ידי 'אמונה' - כמו שאמרו רז"ל (תענית ח): "אין הגשמים יורדין אלא בזכות אמונה, שנאמר (תהלים פה, יב): 'אמת מארץ תצמח, וצדק משמים נשקף'".

שכשיש 'אמונה' - אז יורדין 'גשמים', וצומחים 'עשבים', ואזי יש 'רפואות'.

אבל על-ידי 'נפילת האמונה' - אין 'גשמים', ואזי אין 'רפואה'.

ט.

(ח"ב ה, טז)

גם כשה'ראה' בשלמות, זה בחינת 'תקון השנה' - כי ה'שנה' על-ידי ה'ראה'. כי ה'ראה' היא 'קר ולח', ועל-ידי 'קר ולח', על-ידי זה עקר השנה.

ועל-כן בשעת גשמים' אז הוא זמן שנה, פי אז ערב לאדם השנה מאד, וזה מחמת שהגשמים' הם קר ולח, קרירות ולחות. וכן בבקר השנה ערבה אז גם-כן, פי אז יורד השל, ואזי גם-כן הוא קר ולח.

י.

(ח"ב, ה, יב)

שנה ודמיון' הוא תלוי בה'ראה', פי עקר שנה ודמיון' הוא על-ידי קר ולח. ועל-כן בעת הגשמים', אז נופל שנה' על האדם, וה'ראה' היא קר ולח, שעל-ידיה בא שנה ודמיון', הינו ה'דמיונות' הבאין לאדם בעת השנה, שזה בחינת 'כח-המדמה'.

יא.

(ח"ב, ס)

ה'גשמים' נעשין על-ידי ה'אדים' העולים מן הארץ, כמו שכתוב (בראשית ב, ו): "ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה".

וכשיש מלחמות ושפיכות דמים' - אזי נעשה מן ה'אדים' הנ"ל, שפיכות דמים'.

וזה שכתוב (יחזקאל לה, ה): "ותגר את בני ישראל על-ידי הרב בעת אידם" - הינו בחינת אדים' הנ"ל, שעל-ידם נעשה ה'שפיכות דמים'.

וכן בכמה אמות: מצרים' ועמון' ומואב, כשנבא על מפתחם, נאמר שם: "בעת אידם" - בחינת אדים' הנ"ל, שעל-ידם נעשה השפיכות דמים'.

ועל-כן כשיש מלחמות ושפיכות דמים' - אזי האדמה נותנת כחה לשם - פי מן ה'אדים' העולים ממנה, נעשה ה'שפיכות דמים'.

ועל-כן אין יורדין גשמים' - פי ה'גשמים' נעשין מן ה'אדים', ועכשו נעשה מן ה'אדים' ענין אחר, דהינו שפיכות דמים' הנ"ל.

וזה שאמרו רז"ל (תענית ח:): "בשעת גשמים, אפלו גיסות פוסקות בו" - פי כשיש גשמים', נפסקים ה'גיסות' וה'מלחמות'.

יב.

(ח"ב, ס)

על-ידי מי שאומר תורה ברבים, ושומעים תלמידים שאינם הגונים - על-ידיה בא גם-כן עצירת גשמים' - פי על-ידי כבוד התורה' בא גשמים', בבחינת (שמות טז, י): "וכבוד ה' נראה בעיני". ועל-ידי הענין בא גשמים'.

וזה בחינת (תהלים כט, ג): "אל הכבוד הרעים, ה' על מים רבים" - הינו: בחינת גשמים' שבאים על-ידי כבוד השם', בחינת כבוד התורה'.

ו"הלומד תורה לתלמיד שאינו הגון, הוא כזורק אבן למרקולים" (חלין קלג): ו'מרקולים' פרושו: "מר קלוס, הינו חלוקה הכבוד" (תוספות סנהדרין סד, עבודה זרה נ).

נמצא: כשלומד תורה לתלמיד שאינו הגון - הוא הפך הכבוד. ועל-כן בא על-ידיה עצירת גשמים' - הפך הכבוד, שעל-ידו באין גשמים'.

וזה בחינת (משלי כו, א): "כמטר בקציר, כן לא נאווה לכסיל כבוד" - הינו: כשלומד תורה לתלמיד שאינו הגון, שזה בחינת: שנותן כבוד התורה לכסיל, על-ידיה מקלקל ה'גשמים'.

וְזָהוּ: "כַּמְטֵר בְּקִצִּיר" - הַיְנוּ: קִלְקוּל
הַגְּשָׁמִים שֶׁיּוֹרְדִין שְׁלֵא בְּעוֹנָתוֹ, כִּי
בְּשַׁעַת הַקִּצִּיר, אֵזִי אֲדַרְבָּא מְזִיק הַמְטֵר.

"כֵּן לֹא נֶאֱוָה לְכַסִּיל כְּבוֹד" - כִּי עַל-יַד־י
זֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא קִלְקוּל הַגְּשָׁמִים'
כַּנ"ל.

יג.

(ספר-המדות, עניני גשמים)

[א] שְׁנָה שֵׁישׁ הַרְבֵּה גְּשָׁמִים - סִימָן
שְׁנוּלָדִים בְּזֶה הַשְּׁנָה הַרְבֵּה זְכָרִים. (בנים צב)

[ב] אֵין הַגְּשָׁמִים נֶעְצְרִין - אֶלֶּא עַל בְּטוּל
תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, וּמִסְפְּרֵי לְשׁוּן-הָרַע,
וְעִזִּי-פָנִים, וּבְטוּל-תּוֹרָה, וְעוֹן גָּזַל. (ממון כו)

[ג] הַתְּקוּן לְמֵטֵר - יִרְבֶּה בְּתַפְלָה. (ממון כז)

[ד] כְּשֵׁישׁ שֶׁבַע בְּעוֹלָם - אֵזִי הַחֲלָשׁוֹת
נִתְמַעֲטִים. (ממון כט)

[ה] אֵין הַגְּשָׁמִים נֶעְצְרִין - אֶלֶּא עַל פּוֹסְקֵי
צְדָקָה בְּרַבִּים, וְאֵינָם נוֹתְנִים. (ממון לו)

[ו] 'מֵטֵר' - בְּשִׁבִיל יְחִיד. ו'פְּרִנְסָה' - בְּשִׁבִיל
רַבִּים. וְיְחִיד דְּאֵלִים זְכוּתִיהָ, כְּרַבִּים דְּמִי.
(ממון נא)

[ז] עַל-יַד־י קְדוּשׁ עַל הַיּוֹן - בָּא 'מֵטֵר',
וְנִשְׁמַע תְּפִלָּתוֹ. (ממון נב)

[ח] 'מֵטֵר' - בְּזְכוּת אָדָם אֶחָד, וְשָׂדֶה אֶחָת,
וְעֵשֶׂב אֶחָד. וּבְזְכוּת הָאָרֶץ, וְחֶסֶד, וְיִסּוּרֵין.
(ממון נד)

[ט] הַגְּשָׁמִים נֶעְצְרִין - בְּשִׁבִיל עֲבוּדָה-זָרָה,
וּבְשִׁבִיל נְאוּהָ, וּבְשִׁבִיל צְדִיק שְׁלֵא נִסְפַּד
כַּהֲלָכָה, וּבְשִׁבִיל מְקַפְּחֵי פְּרִנְסַת אַחֲרִים.
(ממון נה)

[י] מִי גְּשָׁמִים - מְסַגְּלִין לְמִי שְׂאִין לוֹ
'גְּבוּרַת אֲנָשִׁים'. (סגלה ח"ב ג)

[יא] אֲמִירַת תְּהֵלִים, סִגְלָה לְהוֹרִיד גְּשָׁמִים.
"תְּהֵלָם" - "לְמֵטֵר ה' שְׁמִים תִּשְׁתַּח מֵיָם"
(דברים יא, א). (סגלה ח"ב ד; תפלה ח"ב ז)

[יב] עַל-יַד־י 'עֲזוֹת' - גְּשָׁמִים נֶעְצְרִים.
וּבִידוּעַ שְׁנִכְשַׁל בְּעִבְרָה, וְסוּפוֹ שִׁיכְשַׁל
בְּעִבְרָה, וּמִתָּר לְקִרְוֹתוֹ רִשָּׁע, וּמִתָּר
לְשִׁנְאוֹתוֹ, וְהוּא אֶחָד מִתַּתְקַע"ד דְּדוֹרוֹת. (עזות
ט)

[יג] עַל-יַד־י צְדָקָה - בָּא גְּשָׁם. (צדקה מז)

[יד] כְּשֵׁאֲנָשִׁים נוֹתְנִים צְדָקָה - עַל-יַד־י
הַפְּרוֹת נִתְבָּרְכִין, וְהַשְּׁלוֹם בְּעוֹלָם. (צדקה מט)

[טו] בְּעוֹן תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת - הַשְּׁמִים
נֶעְצְרִים, וְהִיקָר הוּא. (צדקה נז)

[טז] הַגְּשָׁמִים יוֹרְדִין - בְּזְכוּת 'שְׂמַחַת חֵתָן
וּפְלָה'. (שמחה כג)

[יז] הַשְּׁלוֹם - סִימָן לְשֶׁבַע. (שלום כב)

[יח] לְמוֹד 'מְסַכַּת שְׁבוּעוֹת' - מְסַגְּל לִירִידַת
הַגְּשָׁם. (שבועה ג)

[יט] בְּעַל-תְּשׁוּבָה, יִתְפַּלֵּל עַל הַגְּשָׁם. וְעַל-
יְדִיזָה מְכַפְּרִין לוֹ עַל עוֹנוֹתָיו. (תשובה קא)

[כ] בְּיוֹם הַגְּשָׁמִים - יִשׁוּעָה פָּרָה וְרַבָּה
בְּעוֹלָם. וּמְלִיצֵי-זְכוּת נִכְנָסִין לְפָנָיו. (תפלה טז)

לקוטי תפלות

פרשת לך לך

תפלות בענין: לך לך מארצך | ארץ ישראל מסגל לבנים | ואגדלה שמך | אחד היה
אברהם | ואת הנפש אשר עשו | זאת בריתי אשר תשמרו | ברית מילה | והיה תמים |
חסד לאברהם | מדות טובות של אברהם אבינו | רצון וחשק חזק כמו אברהם אבינו

"נכספה וגם כלתה" נפשם להיות שם.
ורבם באו לשם, ותקנו שם מה שפעלו,
וזכו שם למה שזכו.

הכל על-ידי קדשת ארץ-ישראל,
שהיא נקדה הקדושה של כל
העולם.

אשר טרח ויגע 'אברהם אבינו' על-יו-
השלום - ימים ושנים הרבה מאד.

והביט - וראה - והבין -

וחקר - וחקק - וחצב -

ומדרד - ושקל - ומנה.

עד שגלה לו השם-יתברך את הארץ
הקדושה הזאת, שהיא יסוד נקדת

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א פד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קנה,
אריכת-אפים על-ידי ארץ-ישראל)

"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך,
אל הארץ אשר אראך" (בראשית יב, א)

"לזרעך אתן את הארץ הזאת" (בראשית יב, ז)

שנזכה מהרה לבא לארץ-ישראל, אשר טרח ויגע
'אברהם אבינו' על-יו-השלום ימים ושנים הרבה מאד,
עד שגלה לו השם-יתברך את הארץ הקדושה הזאת

אנא יהוה, רחמן מלא רחמים, חסדן
מלא חסדים, טוב מלא טובות,
צדיק מלא צדקות, מושיע מלא ישועות.

הטיבה ברצונך עמי, ותן לי ברחמים
וחסד ובמתנת-חנם, שאזכה
מהרה לבא לארץ-ישראל, לארץ
הקדושה, הארץ אשר ירשו אבותינו,
הארץ אשר כל הצדיקים-אמתיים

הקדשה, יסוד האמונה, והבטיחו להנחיל אותה לזרעו אחריו לדורותם.

על-כן רחם עלי למען שמך, וזכני בזכותו וכחו, ובזכות כל הצדיקים שזכו לבא לשם.

שאזכה גם אנכי הנבזה והפחות בתכלית שאין פחיתות אחריו - לדלג ולקפץ מהרה, על כל המניעות, והעפובים, והסכסוכים, המונעים מלנסע לארץ-ישראל. לשפר הכל מהרה, ולבא בזריזות גדול לארץ-ישראל הקדושה.

חום ורחם עלי, והביאני לשלום מהרה לארץ-ישראל. וחזק ואמץ דעתי ולבבי, שאזכה לעבר על כל המניעות והעפובים והבלבולים, ועל כל מניעות המזח. ותשפיע לי ממון בשפע על הוצאות וכל הצטרכות הדרך.

ואזכה לנסע בשלום, ולבא בשלום לארץ-ישראל, שלום בגופי ובתורתי ובממוני, שלום בלי פגע. ותצילני מכל מיני הרהורים רעים, ומכל מיני פגמים.

ולא יגיע לי הזק חס-ושלום על-ידי הדרך הרחוק הזה, בשום דבר שבעולם, בגוף ונפש וממון, לא בגשמיות ולא ברוחניות. ואצא בשלום, ואבוא בשלום.

ואזכה לפעל שם בארץ-ישראל כל צרכי. לזכות להתקרב אליך באמת על-ידי קדשת ארץ-ישראל, ולילך ולעלות מדרגא לדרגא, בקדשה ובטהרה גדולה כרצונך הטוב.

❁ [ב] לקוטי-תפלות ח"א מח ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מח, 'על אשר מעלתם')

"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, אל הארץ אשר אראך - ואעשה לגוי גדול" (בראשית יב, א-ב)

"ושים תזכה לבנים" (רש"י)

- ארץ-ישראל מסגל לבנים -
- שנזכה לבא לארץ-ישראל -
- ונזכה לבנים חיים וקיימים

ותזכני מהרה, לבא לארץ-ישראל, לארץ-הקדושה, חיש קל מהרה.

וזכנו ברחמיך הרבים, לבנים חיים וקיימים, לעבודתך וליראתך ולתורתך. חוס וחמל ורחם, ותן לבנינו ולבנותינו, ולכל יוצאי-חלצינו, חיים טובים וארפים, (ובפרט להילד פלוני בן פלוני וכו'. ולהילדה פלונית בת פלונית וכו').

רחם עליהם ועלינו בזכות אבותם, ותן להם חיים טובים וארפים, ותאריך ימיהם ושנותם, יהמו נא ויכמרו נא רחמיך עליהם ועלינו, ותאמר די לצרותם.

"היטיבה יהוה לטובים ולישרים בלבותם". יהי שלום בחילם שלוה בארמנותם, אין פרץ ואין יוצאת ואין צוחה ברחובותם, לעד ולדורות ולדורות דורות, ראשיתם מצער, ישגה מאד אחריתם, "כפאשר השמים החדשים והארץ החדשה, פן יעמד זרעם ושמותם".

וְתַצִּיל אוֹתָם וְכָל יַלְדֵי עַמְךָ יִשְׂרָאֵל,
 מֵעֵינֵי-הָרֶעַ, וּמִפְּגַע רָע, וּמִכָּל
 מִינֵי נֹגַע וּמַחֲלָה, וְתִשְׁלַח לָהֶם רְפוּאָה-
 שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, לְכָל רַמ"ח אַבְרֵיהֶם
 וְשֵׁס"ה גִּידֵיהֶם, וַיִּזְכּוּ לַהֲיוֹת חַיִּים
 בְּרִיאִים וְקַיָּמִים, יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּטוֹב
 וּשְׁנֵיהֶם בְּנְעִימִים. וְנִזְכָּה שְׂיִצְאוּ מֵהֶם
 דּוֹרוֹת הַרְבֵּה וְדוֹרֵי דוֹרוֹת עַד סוֹף כָּל
 הַדּוֹרוֹת.

רַחֵם עֲלֵיהֶם וְעֲלִינוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ,
 וְתִגְדְּלֵם לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה
 וְלַמַּעֲשִׂים-טוֹבִים, לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים,
 "עוֹד יִנּוּבוֹן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים וְרַעֲנָנִים
 יִהְיוּ".

⊙ [ג] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ל"ג ⊙

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב סז, 'בראשית' לעיני כל ישראל)

וְאֶגְדְּלָה שְׁמֹךְ" (בראשית יב, ב)

"שְׁשִׁמְךָ מִתְגַּדֵּל בְּעוֹלָם" (תנחומא לך-לך ד)

שִׁיתְגַּלְה וְיִתְפָּאֵר וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְפָּרַס בְּכָל הָעוֹלָם
 - שֵׁם הַצַּדִּיק, וְשֵׁם הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים, וּפְאָרֵם
 וְהַדָּרִם וְחֲנֹם הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא. וְנִזְכָּה לַהֲכַלֵּל
 בְּשֵׁמֶם וּבְפְאָר הַדָּרִת קִדְשָׁתָם. וְיִתְבַטַּל מִן
 הָעוֹלָם - שֵׁם הַטְּמֵאָה, שְׁמוֹת הַחִיצוֹנִים.
 וְיִתְגַּדֵּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֹךְ הַגָּדוֹל עַל-יַדֵּינוּ תָּמִיד

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲשֵׂה
 לְמַעַן שְׁמֹךְ, וְקַדַּשׁ אֶת שְׁמֹךְ
 בְּעִבּוֹר כְּבוֹד שְׁמֹךְ, וְזַכְּנוּ שִׁיתְגַּדֵּל
 וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֹךְ הַגָּדוֹל בְּעוֹלָם עַל יַדֵּינוּ.

מִלֵּא רַחֲמִים, אֲדוֹן כָּל, יוֹדַע תְּעֲלוּמוֹת,
 אַתָּה יוֹדַע "אֶת כָּל הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר
 נַעֲשֵׂה תַחַת הַשָּׁמַשׁ" עֲתָה בְּדוֹרוֹתֵינוּ
 אֵלֶּה, וְאֵיךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים, נִתְעַרְבֵב

וְנִתְבַלְבַּל הָעוֹלָם עֲתָה מְאֹד מְאֹד בְּלִי
 שְׁעוֹר וְעֵרֶךְ.

כִּי כָל הַצַּדִּיקִים-הָאֱמִתִּיִּים פְּאָרֵי-
 הַדּוֹרוֹת, נִסְתַּלְקוּ בְּיָמֵינוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ-
 הַרְבִּים, אֲשֶׁר אַתָּה לְבַד יוֹדַעְתָּ גְּדוֹל עֲצָם
 מֵעֲלֵתָם וְתִקְפָּם וְקִדְשָׁתָם, אֲשֶׁר שְׁמֹךְ
 מִשְׁתַּף בְּשָׁמֶם. וְכָל מֵה שֶׁנִּגְדַּל שְׁמָם
 בְּיוֹתֵר, נִגְדַּל שְׁמֹךְ בְּיוֹתֵר, וּבְעוֹנוֹתֵינוּ-
 הַרְבִּים נִסְתַּלְקוּ קִדְם הַזְּמַן, אוֹי מֵה הָיָה
 לָנוּ בְּדוֹרוֹת הָאֵלֶּה.

וּמִגְדֵּל עֲכִירַת דַּעַתְנוּ אֵינִי מִי שְׂיִדַּע כָּאֵב
 צָרָה וְצוּקָה הַזֹּאת, עַד הֵיכָן
 הַדָּבָר מֵגִיעַ, עַד הֵיכָן שְׁלֹטָה הַמַּפָּה
 הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת, מִכּוֹת מִפְּלֹאוֹת כְּאֵלוֹ,
 הַפְּלֵא וּפְלֵא, "מִכָּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה
 בַּתּוֹרָה" - זוֹ מִיתַת הַצַּדִּיקִים-הָאֱמִתִּיִּים
 אֲשֶׁר נִסְתַּלְקוּ בְּדוֹרוֹתֵינוּ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ
 וּבְחַטָּאֵינוּ וּבְכַפְשֵׁינוּ.

אוֹי, אוֹי וְאָבוֹי, אוֹי לָנוּ מֵה שְׂאֵבְדָנוּ
 בְּעוֹנוֹתֵינוּ, חָבַל עַל דְּאֵבְדִין וְלֹא
 מִשְׁתַּפְּחִין. "הַצַּדִּיק אָבָד וְאֵין אִישׁ שֵׁם
 עַל לֵב, וְאִנְשֵׁי חֶסֶד נֶאֱסָפִים, בְּאֵין מִבֵּין
 כִּי מִפְּנֵי הָרַעָה נֶאֱסַף הַצַּדִּיק".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ דְעֵלְמָא כְּלָא.
 אַתָּה לְבַד יוֹדַעְתָּ עֲצָם יִקְרַת
 תְּפָאֶרֶת קִדְשַׁת הַנְּפִשׁוֹת הַיִּקְרִים הָאֵלֶּה,
 הָאֲבֵנֵי קִדְשׁ הָאֵלֶּה, הַנְּשֻׁפְכִים עֲתָה
 "בְּרֵאשׁ כָּל חוּצוֹת", "וְאֵין אִישׁ מְאֹסָף
 אוֹתָם הַבֵּיתָה". כִּי נִסְתַּלְקוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ,
 הַצַּדִּיקִים-הָאֱמִתִּיִּים הַנִּקְרָאִים רֵאש־בֵּית,
 שֶׁהֵם הַבְּעֲלֵי-בֵית שֶׁל הָעוֹלָם.

אֲשֶׁר אִז בְּהִיּוֹתָם בְּעוֹלָם וּשְׁמָם נִתְגַּדַּל בְּעוֹלָם, אִז הָיָה לְהַעוֹלָם בְּעַל-הַבַּיִת, וְאִז הָיִינוּ אֲנַחְנוּ כְּלָנוּ נִקְרָאִים בְּנֵי-בַיִת.

וּמִיּוֹם שֶׁנִּסְתַּלְקוּ בַּחֲטָאֵינוּ, וְנִתְעַלַּם פְּאָרֶם וְהַדָּרֶם וְחֲנָם הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲנַחְנוּ נָעִים וְנָדִים וּמְטֻלְטָלִים, וְנִפְשׁוֹת יְקָרוֹת מֵעַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל מִתְגּוֹלְלִים "בְּרֹאשׁ כָּל חוּצוֹת". כִּי נִסְתַּלְקוּ מִן הָעוֹלָם הַבְּעָלִי-בַיִת שֶׁל הָעוֹלָם, שָׁהֵם הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים הַנִּקְרָאִים רֹאשׁ-בַּיִת.

וְאִפְלוּ מֵעַט הִרְשִׁימוּ שֶׁנִּשְׁאַר מִשְׁמָם עַל-יַדֵּי סַפְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים וְתַלְמִידֵיהֶם הַיְקָרִים, מַעְלִימִים גַּם-כֵּן מְאֹד מְאֹד בְּכַמָּה מִיְנֵי הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת בְּלֵי שַׁעוֹר.

כִּי בְּכָל פַּעַם נִתְגַּדְּלִים בְּעוֹלָם, 'בְּעָלִי שֵׁם וּפְרָסוֹם' שָׂאִין שְׁמָם נִמְשָׁךְ כָּלֵל מִשְׁם-יְהוָה, אֲדַרְבָּא עַל-יָדָם נִתְעַלַּם שֵׁם-יְהוָה וּמִתְגַּבְּרִים שְׁמוֹת הַחֲצִיצוֹנִים חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

וּבְעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים, נִתְעַרְבַּב הָעוֹלָם מְאֹד, עַד אֲשֶׁר אֵין אֲתָנוּ יוֹדֵעַ עַד מָה, מִי וּמִי הַהוֹלָכִים בְּתוֹרַת יְהוָה בְּאֵמֶת, אֲשֶׁר שְׁמָם נִמְשָׁךְ מִשְׁם-יְהוָה, וּמִי לְהַפֵּךְ, וּמִי מֵעַרְבַּב מִשְׁנֵיהֶם, מְטוֹב וְרַע, "וְאֲנַחְנוּ לֹא נִדְעָ מַה נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ".

זַכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקוֹם בְּכָל לַיְלָה בַּחֲצוֹת מִמֶּשׁ, וּלְהַתְּאֵבֵל עַל חֶרְבֵּן בַּיִת-

הַמְּקֻדָּשׁ שֶׁנִּחְרַב בְּעוֹנוֹתֵינוּ. וְעַל-יַדֵּי-זֶה נִזְכָּה לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ שֶׁתִּנְחַם וְתִשְׁמַח אוֹתָנוּ מִהֲרָה, וְתִשֵּׂים לְאַבְלֵי צִיּוֹן 'פְּאָר' תַּחַת 'אֶפֶר'. וְנִזְכָּה לְהַכְנִיעַ הַמְּאוֹרֵי-אֵשׁ כְּנֶגֶד הַמְּאוֹרֵי-אוֹר.

וַיִּתְגַּבֵּר שֵׁם הַקְּדוֹשׁ, שֵׁם-יְהוָה, שֵׁם הַצַּדִּיקִים-הָאֱמֵתִיִּים, עַל שֵׁם הַטְּמְאָה, שְׁמוֹת-הַחֲצִיצוֹנִים, וַיִּתְבַּטַּל הַשֶּׁקֶר לְגַבֵּי הָאֱמֶת.

וַיִּתְנַלֵּךְ וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְפָּרֶסם בְּכָל הָעוֹלָם, שֵׁם הַצַּדִּיקִים-הָאֱמֵתִיִּים, וּפְאָרֶם וְהַדָּרֶם וְחֲנָם הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא. וְנִזְכָּה לְהַכְּלִל בְּשֵׁמָם, וּבְפְאָר הַדָּרַת קִדְשָׁתָם.

עַד אֲשֶׁר יִפְתָּחוּ עֵינֵינוּ בְּאֵמֶת, וְנִסְתַּכַּל עַל עֲצָמָנוּ הַיָּטֵב בְּאֵמֶת, בְּכָל הָאַרְבַּע יְסוּדוֹת, לְזַכְּכֶם וּלְטַהֵרֶם וּלְקַדְּשֶׁם מִכָּל הַתְּאוֹת-רָעוֹת וּמִדּוֹת-רָעוֹת הַנִּמְשָׁכִים מֵהֶם, וּלְבַרְרֶם מֵרַע לְטוֹב, וּלְזָכוֹת לְכָל הַמִּדּוֹת-טוֹבוֹת וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים.

וַיְהִי הַכֹּל נִכְלָל בְּשִׁמְךָ הַמְּיֻחָד הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, וְתִמְהַר וְתִחַיֵּשׁ לְגַאֲלָנוּ, וְתִבְנֶה בַּיִת קִדְשָׁנוּ וְתִפְאַרְתָּנוּ. וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ וַיִּתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ בְּכִי כָּל חַי תְּמִיד לְעוֹלָם וָעַד.

וַיִּתְבַּטַּל שֵׁם הַטְּמְאָה, שְׁמוֹת-הַחֲצִיצוֹנִים, מִן הָעוֹלָם. וַיִּתְגַּדַּל שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּעוֹלָם. וְתִגְלֶה פְּאָר הַדָּרַת קִדְשָׁתָ עִמָּךָ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם, וּבְפָרְט

☪ [ד] לקוטי-תפלות ח"א קמט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב השמטה
בתחלת הספר, 'אחד היה אברהם')

"אחד היה אברהם" (יחזקאל לד, כג)

שלא יהיה נח לשום אדם שבעולם למנע אותי מדרך-
האמת - ושאיהיה דומה בעיני 'כאלו אני יחיד בעולם'
כמו 'אברהם אבינו', ולא אשמע ולא אסתכל על
שום מונע ומעכב ומלעיג ומתלוצץ ומבלבל בעולם

"פנה אלי וחנוני כי יחיד ועני אני.
שקדתי ואהיה כצפור בודד על
גג". רבוננו של עולם, מה אומר מה
אדבר, "הבט ימין וראה ואין לי מכיר,
אבד מנוס ממני, אין דורש לנפשי.
זעקתי אליך יהוה, אמרתי אתה מחסי
חלקי בארץ החיים. הקשיבה אל רנתי כי
דלותי מאד, הצילני מרודפי כי אמצו
ממני".

רבוננו של עולם, יודע תעלומות, עצם
האמת וחספן באמת, קרוב
לקוראיו באמת, אתה לבד יודע את כל
המעשה אשר נעשה עמי בכל יום ויום,
מי ומי העומדים עלי בכל יום בגשמיות
וברוחניות, למנע ולעכב אותי חסו-ושלום
מדרך-החיים.

"יהוה' מה רבו צרי, רבים קמים עלי".
אתה יודע בכמה מיני מניעות,
ועפובים, והסתות, ופתויים, ובלבולים,
שמתגברים עלי בכל עת למנע אותי חס-
ושלום מדרך-האמת, מלהתקרב אליך
וליראיך ולצדיקים-האמתיים.

ובעצם שפלותי, ורבוי עונותי, ועצם
פזור נפשי, ובלבול דעתי,

פאר הדרת יפי קדשת הצדיקים והפשרים
האמתיים.

עד אשר ישתוקקו ויכספו כל באי
עולם לכלל בהם, להכליל בשמם
ותפארתם, וישובו כל באי עולם לילך
בדרכיהם, לעשות רצונה באמת כל
ימיהם לעולם.

רבוננו של עולם, מלפנו ואלהינו, מלא
משאלותינו ברחמים, וזכנו לבא
לכל מה שבקשנו מלפניך, באפן שנזכה
להכליל באמת בתוך שמך הגדול
והקדוש, לעולמי עד ולנצח נצחים.
ויתגדל ויתקדש שמך הגדול על-ידינו
תמיד.

ויקרים מקרא שכתוב: "ויראו גוים את
שם יהוה, וכל מלכי הארץ את
כבודך. יהי שם יהוה מברך מעתה ועד
עולם".

"עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד
שמך, והצילנו וכפר על
חטאתינו למען שמך. ברוך יהוה אלהים
אלהי ישראל, עשה נפלאות לבדו. וברוך
שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל
הארץ אמן ואמן".

שִׁישׁ לִי מִמְּנֵי בַעֲצָמֵי, עוֹד הֵם מִתְגַּבְּרִים וּמִתְגָּרִים בִּי בְּכָל־עֵת, הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲפוּבִים מִכָּל בְּנֵי־הָעוֹלָם, הֵן הַמְּנִיעוֹת מִבְּנֵי־הַבַּיִת וְהַקְּרוּבִים, הֵן הַמְּנִיעוֹת מִשְׁאֵר בְּנֵי־הָעוֹלָם, מֵרַבּוּי הַשְּׁנוּי דַּעוֹת וְהַמְּחַלְקֵת שְׂבַע־עוֹלָם עַל נִקְדַּת הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ.

וְעַתָּה "יְהוָה אֱלֹהִים אֱמֶת", עֲזֹרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי וְחַזְקֵנִי וְאִמְצָנִי בַּעֲבוּדָתְךָ בְּאֱמֶת, וְזַכְּנִי לְהִתְקַרֵּב לִירְאֵיךָ וְתַמְיִמֶיךָ הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֶיךָ בְּאֱמֶת, וְלֹא יִהְיֶה כַח לְשׁוּם אָדָם שְׂבַע־עוֹלָם לְמַנַּע אוֹתִי מִדְּרֹךְ־הָאֱמֶת בְּשׁוּם אַפֵּן בְּעוֹלָם, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה, הֵן קְרוּב, הֵן רְחוּק.

וְתַחֲזֹק אֶת דַּעְתִּי בְּאִמוּנָתְךָ תָּמִיד, וְאַהֲיֶה דוֹמָה בְּעֵינָי: 'כִּפְּאֵלוֹ אֲנִי יְחִיד בְּעוֹלָם', כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם". וְלֹא אֲשַׁמַּע כָּלֵל, וְלֹא אֶסְתַּכַּל, עַל שׁוּם מוֹנַע וּמַעֲכָב וּמַלְעִיג וּמִתְלוּצֵץ וּמִבְּלַבֵּל בְּעוֹלָם. וְלֹא יוּכַל שׁוּם אָדָם לְבַלְבֵּל אוֹתִי, מִדְּרֹךְ הָאֱמֶת וְהַיֶּשֶׁר, אִפְּלוֹ גְדוּלִים מִמְּנֵי וְצַדִּיקִים כְּנַגְדִּי.

רַק אֲזַכֶּה לְהִתְנַהֵג בְּדְרֹךְ־הָאֱמֶת, כִּפִּי מֵהַ שְׁלֵמַדְתָּנִי מִנְעוּרַי, עַל־יְדֵי רַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים הָאֱמֶתִיִּים.

וְאַהֲיֶה רְגִיל לֹמֵר בְּנַפְשִׁי: "שְׂאִינִי יוֹדַע כָּלֵל מֵהַ נַעֲשֶׂה בְּעוֹלָם עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד"!

רַק "אֲנִי בְּתַמִּי אֵלֶיךָ" בְּדְרֹךְ־הָאֱמֶת כִּפִּי מִדְּרַגְתִּי - כִּפְּאֵשׁר לְמַדְתָּנִי עַל־יְדֵי בְּחִירֵי צַדִּיקֶיךָ הָאֱמֶתִיִּים, שֶׁהֵם נִקְדַּת־הָאֱמֶת שְׂבַכָּל הָעוֹלָמוֹת, וְלֹא אֶסְתַּכַּל עַל

שׁוּם דַּעָה וְרִצּוֹן שֶׁהוּא נֶגֶד רִצּוֹנֵם, שֶׁהוּא רִצּוֹנְךָ בְּאֱמֶת.

וְאַפְּלוֹ כִּשְׂיִהִיָּה הַהֲכָרַח לְהִתְנוּעַד עִם בְּנֵי־הָאָדָם וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם, הֵן בְּמִלֵּי דְשִׁמְיָא וְהֵן בְּמִלֵּי דְעִלְמָא, אַף־עַל־פִּי־כֵן לֹא יִבְלַבֵּל דַּעְתִּי מִן הָאֱמֶת לְאֱמֶתוֹ: כָּלֵל, וְאֲזַכֶּה לְקִיָּם בְּאֱמֶת מִקְרָא שְׂכָתוּב: "מִי לִי בַשָּׁמַיִם, וְעַמֶּךָ לֹא חִפְצָתִי בְּאַרְצִי". יִהְיוּ לְרִצּוֹן אֲמַרִי פִּי וְהַגִּיזוֹן לְבִי, לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

☪ [ה] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א נג ☪

(על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א נג, ה"א הדעת)

"וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בַחֲרֹן" (בְּרֵאשִׁית יב, ה)

"אֲבָרְהָם מִגֵּיֵר הַאֲנָשִׁים, וְשָׂרָה מִגֵּיֵרֵת הַנְּשִׁיִּים" (רש"י; תרגום יונתן; בְּרֵאשִׁית י"ב, טז)

שֶׁנֶּזְכָּר לְהַעֲמִיד תַּלְמִידִים־הַגּוֹנִים הַרְבֵּה, וְלְהַאִיר בָּהֶם דַּעַת קְדוּשׁ וְאֱמֶתִי, וְלְקַרֵּב בְּנֵי־אָדָם לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִזְכָּר לְהוֹלִיד בָּנִים חַיִּים וְקַיָּמִים

וְתַזְכִּינִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחַסְדֶיךָ הַעֲצוּמִים, לְהַעֲמִיד תַּלְמִידִים־הַגּוֹנִים הַרְבֵּה, לְהַאִיר בָּהֶם דַּעַת קְדוּשׁ וְאֱמֶתִי, לְהַדְרִיכֶם בְּדְרֹךְ יִשְׂרָאֵל, לְהוֹדִיעֶם "אֵת הַדְּרֹךְ אֲשֶׁר יִלְכוּ בָהּ, וְאֵת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ", כִּפִּי מֵהַ שְׂקִבְלָנוּ מִרַבּוֹתֵינוּ הַקְּדוּשִׁים זְכוּרֵנָם־לְבָרְכָהּ, בְּדְרֹךְ אֲשֶׁר דָּרְכוּ בּוֹ אֲבוֹתֵינוּ מֵעוֹלָם.

לְהַאִיר בָּהֶם עֲצוֹת נְכוֹנוֹת וַיִּשְׁרוֹת, וּלְעוֹרְרֵם וּלְהַקִּיצֵם מִשְׁנָתָם, לְהַכְנִיֵס בָּהֶם דַּעַת וַיִּרְאֵת־שָׁמַיִם, בְּאַפֵּן שְׂיִזְכּוּ לְשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֱמֶת, בְּכָל לְבָבָם וּבְכָל נַפְשָׁם וּבְכָל מְאָדָם. "אֲלַמְּדָה כִּשְׂעִים דְּרָכֶיךָ וְחֻטָּאִים אֵלֶיךָ יִשׁוּבוּ".

וְתַצִּילֵנִי וְתִשְׁמְרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
שְׁלֹא יַעֲלֶה בְּדַעְתִּי שׁוּם פְּנִיָּה
וּמַחְשַׁב־תְּחוּץ חֶסֶד־וְשָׁלוֹם, בְּעֵנִין
הַתְּקַרְבוֹת בְּנֵי־אָדָם, בְּשִׁבִיל לְהַרְבוֹת
כְּבוֹדֵי חֶסֶד־וְשָׁלוֹם, רַק כָּל כּוֹנְנֵי תַהֲיָה
בְּאַמֶּת בְּשִׁבִיל כְּבוֹדְךָ, כְּדֵי לְמַלְאֵת רְצוֹנְךָ.

וְתִתֵּן כַּח לִיעָף כְּמוֹנִי, לְסֹבֵל וּלְקַבֵּל
בְּאַהֲבָה, כָּל הַטְּרָחוֹת וְהִיגִיעוֹת
שְׂצָרִיכִין בְּשִׁבִיל עֶסֶק זֶה, לְקָרֵב בְּנֵי־אָדָם
לְעִבּוֹד־תְּהִי שְׁמִי־יִתְבָּרֵךְ.

וְאַזְכֶּה לְרַדְף אַחֲרֵיהֶם בְּכָל כַּחֵי
לְקָרְבָם לְעִבּוֹדְתְךָ, וְכָל כּוֹנְנֵי
יְהִי לְשִׁמְךָ לְבַד בְּאַמֶּת, כְּדֵי לְהַשְׁלִים
דַּעְתִּי בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת כְּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב.

וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכְּנֵי לְהוֹלִיד בָּנִים חַיִּים
וְקִיָּמִים בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה
לְשִׁמְךָ וּלְעִבּוֹדְתְךָ, וְתִרְבֶּה זְרַעֲנוּ כְּחוֹל־
הַיָּם וּכְכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרֹב.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ עִמָּנוּ, אֲשֶׁר חָמַלְתָּ עַל
נַפְשֵׁנוּ, וְחָשַׁבְתָּ מֵרַחוּק לְהֵטִיב אַחֲרֵיתֵנוּ.

וְנִתַּתָּ בְּרִיתְךָ בֵּינֵךְ וּבֵינֵינוּ אַבְרָהָם אוֹהֲבֶךָ,
וְהַקְּמוֹת בְּרִיתְךָ אֶת יִצְחָק, וְאֵת
זְרַעוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאֵת זְרַע זְרַעוֹ לְדוֹרוֹתָם,
וְחָסַתָּ עַל תְּקוּן נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ זְרַעֲנוּ,
וְצוּיֶת אוֹתֵנוּ: "לְכַנֵּס בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם
אֲבִינוּ, לְמוֹל אֶת בֶּשֶׂר עָרְלָתֵנוּ בַּיּוֹם
הַשְּׁמִינִי".

"מִי יִמְלֹל גְּבוּרוֹת יְהוָה יִשְׁמִיעַ כָּל
תַּהֲלָתוֹ", מִי יִפְאַר, מִי יִהַדֵּר, מִי
יְהַלֵּל, מִי יִשְׁבַּח, מִי יוּכַל לְהוֹדוֹת לְךָ,
וּלְבָרְכְךָ וּלְשַׁבַּחְךָ וּלְפָאֲרְךָ, עַל כָּל הַחֶסֶד
וְהַטּוֹבָה הַגְּדוֹלָה וְהַנּוֹרָאָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ עִמָּנוּ, אֲשֶׁר קִדְשָׁתָּ יְדִיד מִבְּטָן,
וְצִאָצְאָיו חֲתַמְתָּ בְּאוֹת בְּרִית־קִדְשׁ.

עַל־כֵּן בָּאתִי לְהַפִּיל תַּחֲנָנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה
אֱלֹהֵי וְאַלְקֵי אֲבוֹתַי, אֵב הַחֶסֶד,
אֵב הַרְחָמָן, הַגּוֹאֵל מִמּוֹת וּפּוֹדֵה מִשַּׁחַת.

עֲשֵׂה לְמַעַן בְּרִיתְךָ אֲשֶׁר חָתַמְתָּ
בְּבִשְׂרָנוּ, וְחָמַל עַל נַפְשׁוֹתֵינוּ,
וְקוּמָה בְּעִזְרָתֵנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן חֶסֶדְךָ,
שְׁנֹזְכָה לְקִדְשׁ וּלְטָהֵר עֲצָמֵנוּ בְּקִדְשַׁת
הַבְּרִית, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת בְּאַמֶּת כְּרְצוֹנְךָ
הַטּוֹב.

וְתַגֵּן עָלֵינוּ וְתַעֲזָרֵנוּ, שְׁנַהֲיָה נִשְׁמָרִים
מִכָּל דְּבַר רָע, שְׁלֹא נִהְרָהֵר בַּיּוֹם
שׁוּם הִרְהוּר בְּעוֹלָם, וְלֹא נִבְא לְיַדֵּי טְמֵאָה
בְּלִילָה.

❁ [ו] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א כג ❁

(על-פי לקוטי־מוהר"ן ח"א כג, 'צוית צדק')

"זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם וגו'. ונמלתם
את בשר ערלתכם, והיה לאות ברית ביני וביניכם.
ובן שמנת ימים ימול לכם כל זכר לדדתיכם"
(בראשית יז, י"א-י"ב)

שְׁנֹזְכָה לְקִדְשַׁת הַבְּרִית -

לְמַעַן בְּרִיתְךָ אֲשֶׁר חָתַמְתָּ בְּבִשְׂרָנוּ

אֱלֹהֵינוּ וְאַלֵּהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהִים חַיִּים
וּמְלֹךְ עוֹלָם, אֵל חַי חֶלְקֵנוּ
צוּרֵנוּ, צוּה לְהַצִּיל יְדִידוֹת שְׂאֲרֵינוּ
מִשַּׁחַת, לְמַעַן בְּרִיתְךָ אֲשֶׁר שָׁמַתָּ בְּבִשְׂרָנוּ.

וְתַצִּילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, מִכָּל מִינֵי פָגַם-הַבְּרִית שְׁבָעוּלָם, וְעָשָׂה לְמַעַנְךָ וְלֹא לְמַעֲנֵנוּ. עָשָׂה לְמַעַן כָּל הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים הָאֲמִתִּיִּם הַקְּדוּשִׁים וְהַטְּהוּרִים, אֲשֶׁר הִתְגַּבְּרוּ עַל יִצְרֵיהֶם לְמַעַן כְּבוֹדְךָ, וְעָמְדוּ בְּנִסְיוֹנוֹת גְּדוּלוֹת וְנוֹרָאוֹת, וְכָפוּ אֶת יִצְרָם וְקָדְשׁוּ אֶת שְׁמֶךָ, עַד שְׁזָכוּ לְקִדְשַׁת הַבְּרִית בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת כְּרַצוֹנְךָ.

וְלְמַעַנְךָ, וְלְמַעַן אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, עָשָׂה, וְחוּסָה עֲלֵינוּ, וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, וְקָדְשָׁנוּ וְטַהַרְנוּ בְּקִדְשָׁתְךָ הָעֲלִיוֹנָה, בְּאִפְּן שְׁנֹזְפָה גַם-כֵּן לְשִׁמְרֵת-הַבְּרִית בְּאִמַּת כְּרַצוֹנְךָ הַטּוֹב.

❁ [ז] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א צו ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א פב, 'הנעלבים ואינם עוזבים')
 "וּנְמַלְתֶּם אֶת בְּשׂוֹר עַרְלַתְכֶם, וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם. וּבֵן שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוּל לָכֶם כָּל זָכָר לְדוֹרֹתֵיכֶם וְגו' . וְאֲבָרְהָם בֵּן תְּשַׁעִים וְתִשְׁעַ שָׁנָה בְּהַמְלוֹ בְּשׂוֹר עַרְלַתוֹ" (בראשית יז, יא-יב-כד)
 שְׁנֹזְפָה לְשִׁמְרֵת-הַבְּרִית, וְלִבְטֹל קַלְפַּת הָעַרְלָה - וְשְׁנֹזְפָה לְחַיִּים מִצְוֹת מִיִּלָּה וּפְרִיעָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת

וּבְכֵן תִּזְכְּנוּ וְתִעֲזָרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי, לְהִתְגַּבֵּר בְּכָל עֵז, לְשַׁבֵּר וְלִבְטֹל אֶת יִצְרֵי-הָרַע, וְכָל תַּאֲוֹתַי וּמַדּוּתַי הָרָעוֹת, וְתִכְפֹּף אֶת יִצְרֵי לְהַשְׁתַּעֲבֹד לָךְ.

עַד שְׁאֲזֹכָה לְגַרְשׁ וּלְשַׁבֵּר וְלִהְכַנִּיעַ מֵעַלִי, כָּל הַקְּלָפוֹת וְהַסְטְרִיךְ-אוֹחֲרָנִין שְׁבָכְל הָעוֹלָמוֹת, הֵן שְׁלֹשׁ הַקְּלָפוֹת הַטְּמָאוֹת לְגַמְרִי, שֵׁהֵם: "רוּחַ סְעָרָה, וְעַנְן גְּדוֹל, וְאֵשׁ מִתְּלַקַּחַת". הֵן

הָרַע שְׁבִנְגָה', הַכָּל אֲזָכָה לְכָלוֹת וּלְשַׁבֵּר וְלִבְטֹל לְגַמְרִי.

עַד שְׁאֲזֹכָה לְבָרֵךְ בְּחִינַת 'נְגָה', לְבָרֵךְ הַטּוֹב שְׁבָה וְלִהְעֲלוֹתָהּ אֶל הַקְּדוּשָׁה, בְּאִפְּן שְׁ'נְגָה' יְכַלֵּל בְּקִדְשָׁה הָעֲלִיוֹנָה בְּאִמַּת, וְכָל הַקְּלָפוֹת הַטְּמָאוֹת יִסְתַּלְקוּ וְיִתְבַּטְּלוּ מִמֶּנִּי בְּבִטּוֹל גָּמוֹר, וְלֹא יִהְיֶה לָהֶם שׁוּם שְׁלִיטָה וְאַחִיזָה בִּי חֵסֶד וְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְתִעֲזָרְנִי וְתִזְכְּנִי לְשִׁמְרֵת-הַבְּרִית בְּאִמַּת, וְתִבְטֹל וְתִסִּיר מִמֶּנִּי קַלְפַּת הָעַרְלָה, עַרְלַת-לֵב וְעַרְלַת-בֶּשֶׂר, וְאֲזָכָה לְהַכְלִיל בְּאִמַּת בְּקִדְשָׁתְךָ הָעֲלִיוֹנָה.

וְתִרְחַם עָלַי כָּל יְלָדֵי עַמְּךָ בֵּית-יִשְׂרָאֵל הַנִּכְנָסִין לְבְרִיתוֹ שֶׁל אֲבָרְהָם אָבִינוּ, וְתִזְמִין לְכָלֶם תָּמִיד, מוֹהֲלִים כְּשָׂרִים וְהַגּוֹנִים וְאֲמָנִים וְזָרִיזִים בְּאִמַּת, בְּאִפְּן שְׂיִקְיָמוּ מִצְוֹת מִיִּלָּה וּפְרִיעָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת כְּרַצוֹנְךָ הַטּוֹב.

כִּי אַתָּה קִדְשָׁתְךָ יָדִיד מִבְּטָן, וְצִאֲצֵאֵנוּ חֲתָמָתְךָ בְּאוֹת בְּרִית קִדְשֵׁךָ, וְצוּיִתְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ: "לְמוֹל אֶת בְּנֵינוּ, בֵּן שְׁמוֹנֶת יָמִים, לְהַכְנִיסֶם בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אֲבָרְהָם אָבִינוּ.

עַל-כֵּן זָכְנוּ וְעֲזָרְנוּ, וְתִזְמִין תָּמִיד מוֹהֲלִים כְּשָׂרִים וְהַגּוֹנִים וְאֲמָנִים וְרָאוּיִים לְעֶסֶק בְּמִצְוָה נוֹרָאָה הַזֹּאת.

וְתִעֲמֹד עָלַי יָמִינְךָ וְתִסְמְכֶם, שְׂיִזְכּוּ לְקִיָּם מִצְוָה זֹאת בְּשִׁלְמוֹת הָרָאוּי, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יִקְלָקְלוּ חֵסֶד וְשָׁלוֹם

להתינוק הנמול על-ידם, רק יתקנו אותו בכל התקונים והקדשות שצריכין לתקן ולקדש את התינוק על-ידי 'מצות מילה'.

ויהיה נמשך עליו 'צלם אלהים', 'צלם דמות תבניתו'. ויזכה להיות 'שומר הברית באמת', ולא יפגם בבריתו לעולם.

ו"ילכו יונקותיו", ויזכה להוליד בנים ובנות חיים וקיימים לעבודתך וליראתך.

ויצאו מכל אחד מישראל דורות הרבה עד סוף כל הדורות, וכלם יפירו וידעו את שמך הגדול, ויעשו רצונך באמת כל ימיהם לעולם, למען יתגלה אלהותך בכל העולמות על-ידי ישראל עמך אשר בחרת.

☪ [ח] לקוטי-תפלות ח"א קיג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קכג, 'העקר לקשר עצמו להצדיק')

"התהלך לפני והיה תמים" (בראשית יז, א)

שנזכה להתנהג בתמימות ופשיטות, בזכותו של 'אברהם אבינו', ובזכות כל הצדיקים האמתיים

"אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת יהוה. אשפילה בדרך תמים מתי תבוא אלי, אתהלך בתם לבכי בקרב ביתי. תם וישר יצרוני פי קויתיה. ואני בתמי אלק פדני וחסני".

רבנו של עולם, מלא רחמים, התמים במעשיו, התם ומתמם עם תמימים. רחם עלי וזכני לתמימות באמת, ואזכה לקשר את-עצמי באמת

ובתמים, לצדיקים וכשרים ותמימים אמתיים שבדור, אשר זכו לשמש 'צדיקים אמתיים' ולקבל מהם 'דרך האמת והישר'.

ואזכה לסלק ולבער ולבטל כל חכמתי ושכלי ודעתי נגדם, כאלו אין לי שום שכל כלל, רק לקיים כל היוצא מפיהם, ועל כל אשר יאמרו פי הוא זה, ולא אסור ימין ושמאל.

רחם עלי בעל הרחמים, והצילנו מכל מיני בלבולים, ומכל מיני חכמות של העולם שאינם אמתיים, רחם עלינו והצילנו מהם, אל ישעו אל דרכיהם לבי.

ולא אסור מאמרי-פיהם של הצדיקים הקדושים אמתיים, המנהלים אותנו ברחמים באמת ובתמימות על-פי דרכי התורה שקבלנו מפי משה רבנו עליו-השלום.

שמרנו והצילנו, מכל מיני כפירות ובלבולי אמונה הבאים מחכמות האלה. זכנו והכניסנו לתוך דרכי התמימות באמת לאמתו, באפן שאזכה לאמונה שלמה באמת, ולקיים את כל תורתך באהבה ובאמת ובתמים כל ימי חיי.

"יהי לבי בחקיך למען לא אבוש". פי "אתה הוא יהוה האלהים אשר בחרת באברהם והוצאתו מאור פשדים, ושמת שמו אברהם, ומצאת את לבבו נאמן לפניך". פי הלך לפניך בתמימות, כי היה ראש לכל המאמינים האמתיים התמימים והישרים, העובדים אותך

בתמימות ובפשיטות באמת ובאמונה -
שלמה.

בזכותו, ובזכות כל הצדיקים
האמתיים והתמימים, רחם
עלי, וזכני להתחיל מעתה לילך בדרךך
בתמימות ובפשיטות, באמת ובאמונה -
שלמה.

❁ [וי] לקוטי תפלות ח"א נד ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א נד, 'וייהי מקץ, זכרון')

שנזכה להיות מתלמידיו של 'אברהם אבינו', שיש
בהם ה'שלשה מדות טובות', ובפרט להיות 'טוב-עין'

ותשמרנו ברחמיך הטובים, ותצילנו
תמיד מרע-עין, שלא יהיה
לנו שום עין-רעה, על שום אדם
שבעולם, רק נסתכל תמיד על כל אחד
בעין-טובה.

ונזכה להיות מתלמידיו של 'אברהם
אבינו' עליו-השלוש, שיש בהם
שלשה מדות טובות, שהם: 'עין טובה',
'ונפש שפלה', ו'רוח נמוכה'.

ותשמרנו ותצילנו מתלמידיו של
'בלעם הרשע', שיש להם
שלש מדות רעות, שהם: 'עין רעה',
'רוח גבוה', ו'נפש רחבה'.

אבינו מלכנו, אדירנו בוראנו גואלנו,
יוצרנו קדושנו קדוש יעקב,
רוענו רועה ישראל, המלך הטוב והמטיב
לכל, טוב-עין באמת. זכני ברחמיך
הרבים שאזכה להתדבק במדותיך
הטובים, להיות טוב-עין באמת תמיד.

ותביט עלי בעיניך הטוב, בעינא חדא
דרחמי, ותמשיך ותשפיע עלי
טוב-עין, ותשמרני ותצילני, שלא יהיה
עיני רעה כלל בגדלת חברי, ובגדלת כל
העולם כלו.

❁ [ט] לקוטי תפלות ח"א ל ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דסבינא')

"תתן אמת ליעקב חסד לאברהם" (מיכה ז, ב)

שנזכה למדת החסד, ולעשות חסד עם
כל אדם, כמו 'אברהם אבינו' עליו-השלוש

ועזרנו והושיענו, שנזכה להגיע למדת
החסד באמת, בתכלית
השלמות, כמו אברהם אבינו עליו-
השלוש, שאחז במדת החסד בשלמות.

ונזכה לעשות חסד ואמת עם כל בני-
אדם. ונהיה נכללים תמיד
במדתו של אברהם אבינו עליו-השלוש
שהיה מדתו חסד.

ועל-ידי החסד הזה, נזכה ברחמיך
לחתך ולהבדיל ולהעלות את
המלכות דקדושה, מן הארבע מלכויות
דסטרא-אחרא. ויתגלה אמונה הקדושה
בכל העולם כלו, ויקבלו כלם את עול
מלכותך, ותמלך עליהם מהרה לעולם
ועד.

במקומו, ואתה מחברם יחד וכותב מהם ספר-זכרון, בשביל החושבים בלבם וחושקים באמת ללמד תורתך ולעשות רצונך.

כמו שכתוב: "אז נדברו יראי יהוה איש אל רעהו, ויקשב יהוה וישמע, ויכתב ספר זכרון לפניו, ליראי יהוה ולחשבי שמו."

זכני גם-כן, לקבל ולהמשיך עלי הארה גדולה מהלב הזה, וללמד מתוך הספר הזה. כי אני רחוק מאד מהכל, רק אני מצפה לרחמיך וחסדיך, שתזכני לרצון וחשק אמתי, אליך ולעבודתך ולתורתך, באפן שאזכה לשוב אליך מהרה באמת כרצונך הטוב.

חום וחמל עלי, ברחמיך הרבים, ברחמיך הגדולים, עזרני פי עליך נשענתי, "כי תפארת עזנו אתה, וברצונך תרום קרננו. יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי". ואמן.

⊙ [יא] לקוטי-תפלות ח"א ק ⊙

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קמב, מי שאי-אפשר לו ללמד)

שנזכה לכסף ולהשתוקק להשם-יתברך ברצון וחשק חזק, כמו אברהם אבינו - ועל-ידי-זה נזכה ללמד מתוך הספר-העליון הנכתב על הלב-העליון על-ידי הצדיקים-האמתיים

"נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות יהוה, לבי ובשרי ירננו אל אל חי. צמאה לך נפשי, כמה לך בשרי, בארץ ציה ועיף בלי מים. צמאה נפשי לאלהים לאל חי, מתי אבוא ואראה פני אלהים."

מלא רחמים, רחם עלי, והיה בעזרי, וזכני, שאתחיל להרגיל את-עצמי, לכסף ולהשתוקק ולחשק תמיד, ברצון וחשק חזק ואמת, לתורתך ולעבודתך, ולהתקרב אליך באמת.

עד שאזכה על-ידי החשק והרצון האמת שבלב, ללמד מתוך הספר-העליון, הנכתב על הלב-העליון, על-ידי הצדיקים-האמתיים, אשר אתה מקשיב ושומע דבריהם שמדבר כל אחד

לקוטי תפלות

על הגשמים

- לימות הגשמים -

❁ [א] לקוטי-תפלות ח"א מ ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מ, 'אלה מסעי')

והגוף שלך, ובלעדיך לא ארים את ידי ואת רגלי, לעשות שום עסק ושום נסיעה בעולם. "כי אתה אלוהי, רוחך טובה תנחני בארץ מישור".

ותזמין לי פרנסתי מאתך לבד בהרחבה גדולה, קדם שאצטרך לה, באפן שאוכל לעסק בתורתך ועבודתך תמיד, ולא יהיה לי שום בלבול חס-ושלום על-ידי טרדת הפרנסה כלל.

ותפתח לנו אוצרך הטוב, ותתן המטר בעתו לברכה ולחיים ולשבע, ותשפיע שבע וזול בעולם, ולא יצטרכו עמך ישראל זה לזה ולא לעם אחר. ותמשיך שלום בעולם, ויקים מקרא שכתוב: "השם גבולך שלום, חלב חטים ישביעך".

ותהיה בעזרנו תמיד, באפן שנזכה לבלות ימינו, בטוב האמתי, בטוב הנצחי, לעסק כל ימינו בתורה

ותעזרני שאהיה שלם באמונה ובבטחון בך תמיד, ולא אעשה שום פעלה ולא אעסק בשום עסק ולא אפע שום נסיעה בשביל פרנסה כלל, רק אזכה לידע ולהאמין בך באמונה שלמה ובבטחון חזק, שאתה תכלכלני.

ותזמין לי פרנסתי בשלמות בביתי, בלי שום נסיעה וטלטול בעולם כלל, ובלי שום עשייה ועובדא ועסק כלל.

וכל נסיעתי לאיזה דרך, וכל עסקי ופעלתי, לא יהיו פי אם לשמך ולעבודתך לבד באמת, וכרצונך אעשה, ולא אכון בנסיעתי ועסקי שום תועלת עצמי כלל, כי הכל שלך, הנשמה שלך

ועבודת יהוה באמת כרצונך הטוב, ולא נסור מדברי התורה ימין ושמאל.

ותורני ותלמדני תמיד, את הדרך אשר אלך בה, ואת המעשה אשר אעשה. "אל תעזבני יהוה אלהי, אל תרחק ממני. חושה לעזרתי יהוה תשועתי".

שאנו צריכין כל אחד ואחד בגשמיות וברוחניות, בגוף ונפש.

כי אין רופא בעולם שידע לכוון כל זאת, כי אם אתה לבד, כי אתה עלת כל העלות וסבת כל הסבות ויודע כל התעלומות. ויקים מקרא שכתוב: "אז יבקע פשח אורך, וארכתך מהרה תצמח".

🕉 [ב] לקוטי תפלות ח"ב ה 🕉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

🕉 [ג] לקוטי תפלות ח"ב נג 🕉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב נג, 'כשיש מלחמות בעולם')

רופא חולים, רופא חנם, רפאנו יהוה ונרפא הושיענו ונושעה פי תהלתנו אתה. ותתן המטר בעתו, לחיים ולברכה ולשבע. ותגדל ברחמיך צמחים ועשבים, שיהיה להם כח לרפאת תחלואי עמך בית ישראל.

ותשפיע ברחמיך, ותמשיך הסדר הנכון והאמת, של כל הזרעים והצמחים שבעולם, כפי סדר הזמן והמקום הראוי להם. ולא נתלש שום פרי ועשב שלא בזמנו.

ותסבב ברחמיך סבות לטובה, באפן שיזכה כל אחד לאכל ולשתות מה שהוא צריך לרפואתו באמת, ויקבלו לפי תמם כל מה שצריכים לרפואתם באמת.

ותתן לנו ולכל ישראל את אכלם, בעתו במועדו ובזמנו. באפן שיהיה מלבש בהם כח כל הרפואות

ובבן תרחם עלינו, ותתן הגשם והמטר בעתו ובזמנו, ולא תעצר השמים מן המטר, בכל-עת שהעולם צריכין לו.

ויקיים מקרא שכתוב: "ונתתי גשמיכם בעתם, ונתנה הארץ יכולה, ועץ השדה יתן פריו. ונתתי שלום בארץ, ושכבתם ואין מחריד, והשבתי חיה רעה מן הארץ, וחרב לא תעבר בארצכם".

ותשגיח ברחמיך הרבים, שיעלו כל האדים מן הארץ לטובה, שיהיו נעשים מן האדים תמיד, גשמי ברכה ונדבה בעתם ובזמנם, ולא יתהפכו האדים לשפיכת דמים חסוֹשֵׁלוֹם.

ותוציא את האדמה מקללותיה שנתקלה בעון אבותינו ובעווננו, ותהפך כל הקללות לברכות, כי אתה "כל תוכל, ולא יבצר ממך מאומה".

וְשָׁמְרֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ תְּמִיד, מִתְּלִמִּידִים
 שְׂאִינָם-הַגּוֹנִים, כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ
 כִּי בְּשֶׁר-וֹדֵם אֲנַחְנוּ, וְאֵין אֲתָנוּ יוֹדֵעַ עַד
 מָה אֵיךְ לְהִזָּהֵר וּלְהִשָּׁמֵר מֵהֶם. חוֹסֵה עַל
 כְּבוֹד הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה, שְׁלֹא תִגִּיעַ
 לְתִלְמִידִים שְׂאִינָם-הַגּוֹנִים שְׂאִינָם רְאוּיִם
 לְקַבְּלָהּ.

וְתַחֲוֹם וְתִרְחָם עֲלֵיהֶם, וְתִשְׁיִבֵם מִהֲרָה
 בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, בְּאִפְּן
 שְׂיוֹכְלוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקַבֵּל אֲמַתַּת נְעִימוֹת
 הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה.

